

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΔΙΑ ΠΑΙΔΑΣ ΚΑΙ ΚΟΡΑΣΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

Ν. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΥΔΡΑΙΟΥ

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ—ΕΤΟΣ Γ' 1881

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΙΝΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΓΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ 740004
ΗΜΕΡΟΜ. 26-4-85
ΑΡΙΘ. 35010

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΑ

1881

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις τῶν περιεχομένων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελ.		Σελ.
Ἀθανάσιος Π. Σουτάκης	34	Ἱατρικὸν (τὸ) τῆς περιεργίας (μετὰ εἰκόνας)	147
Ἀλληλογραφία «τῆς Διαπλάσεως τῶν παίδων»	15, 31, 47, 63, 78, 94, 110, 127, 142, 159, 175, 191	Ἰνδική (ἡ) ὄρνις τοῦ Μπάρμπα-Θανάση (μετὰ εἰκόνας)	28
Ἀλφαριθμητικὸς κατάλογος τῶν ἐγγραφάντων συνδρομητῶν εἰς «τὴν Διάπλasin»	109, 124	Ἱστορία μιᾶς γραμματικῆς (μετὰ 5 εἰκόνων)	134
Ἀνάκλιντρον (τὸ) τῆς μάμμης (μετὰ 2 εἰκόνων)	139	Κάθου στ' αὐγά σου (μετὰ 2 εἰκόνων)	166
Ἀναφορὰ (ἡ) τοῦ Εὐγενίου Βουλγάρου	30	Καυμένη (ἡ) ἢ Ἀνθοῦλα	89
Ἀν ἡμῖν εἴκοσι ἐτῶν (μετὰ εἰκόνας)	42	Κέρβερος (ὁ) καὶ ἡ Λιλίνα (Δρῆμα, μετὰ 2 εἰκόνων)	88
Ἀπερισκεψία μικροῦ κορασίου (μετὰ 3 εἰκόνων)	106	Κύριος (ὁ) Ἐγὼ	14
Ἀποτελέσματα διαγωνισμοῦ (πρώτου, δευτέρου καὶ τρίτου)	76, 137, 172	Κωνσταντίνου Κανάρη (μετριοφροσύνη)	46
Ἀπροσδόκητα ἀποτελέσματα (μετὰ 2 εἰκόνων)	61	Λευκάνθεμον (τὸ)	36
Ἀριστεύσαντες (οἱ) τῶν συνδρομητῶν	138	Μάθημα (τὸ) πρῶτον) τοῦ νέου δημοδιδασκάλου	23
Ἀσθενὲς (τὸ) παιδίον	91	Μαθητὴς τοῦ Γυμνασίου (μετὰ εἰκόνας)	124
Ἀσυλλόγιστος (ἡ) Ἀρτεμῖς	22	Μάμμη (ἡ) (μετὰ εἰκόνας)	144
Βρυκόλακας (ὁ)	126	Ματογαλία (τὰ) τῆς μάμμης μου	61
Γενναία (ἡ) ἀπόφασις τοῦ Μάρκου Βότσαρη	10	Μεγάλα δυστυχήματα ἐκ μικρῶν ἀπροσεξιών	44
Γενναϊότης (ἡ) τοῦ μικροῦ Πελοπίδα (μετὰ εἰκόνας)	146	Μέλλοντες (οἱ) ἥρωες (μετὰ εἰκόνας)	20
Δάκρυα (τὰ) τῆς μητρός	42	Μικρὰ (ἡ) κόρη καὶ τὰ φωσφόρα	10
Δὲν ἤξεύρετε τί εἶνε «ἡ Διάπλasis»; (μετὰ εἰκόνας)	188	Μικροὶ μας φίλοι	2
Διαγωνισμοὶ (πρῶτος, δευτερός — μετὰ εἰκόνας — τρίτος — μετὰ εἰκόνας — τέταρτος — μετὰ 16 εἰκόνων)	44, 93, 138, 183	Μικρὸς (ὁ) βιβλιοδέτης	19
Διατὶ ἡ Φρόσω ἔχει λακκίσκους εἰς τὰς παρειάς τῆς (μετὰ εἰκόνας)	86	Μικρὸς (ὁ) κλέπτης	98
Διήγησις (ἡ) τῆς μάμμης μου (μετὰ 2 εἰκόνων)	84	Μικροῦ κονίχλου παριπέτεια (μετὰ 6 εἰκόνων)	24
Δικαίωμα (τὸ) τοῦ μεγαλειτέρου	58	Μικροῦ φιλοδόξου σκέψεις καὶ σχέδια (μετὰ εἰκόνας)	162
Δύο ἀντίθετοι χαρακτῆρες (μετὰ εἰκόνας)	186	Μνημονικὸν Ἰλία Τανταλίδου	67
Δύο (οἱ) Παῦλοι	136	Νὰ ἡμῖν παιδί	187
Δῶρα (τὰ) τῆς πρωτοχροναῖας (μετὰ εἰκόνας)	3	Ὁδοντόπονος (ὁ) τοῦ Φιλίππου (μετὰ εἰκόνας)	149
Ἐκατὸ τριάντα δύο κ' ἐξήντα	178	Ὀλίγον ἀκνηρὰ	75
Ἐλαστική (ἡ) σφαῖρα καὶ τὸ σχοινάκι (μετὰ εἰκόνας)	54	Ὅλο σοῦρες! ὅλο σοῦρες (μετὰ 2 εἰκόνων)	169
Ἐντυπώσεις γατουδίου (μετὰ εἰκόνας)	103	Ὀνειροπόλημα (τὸ) τοῦ ναυτοπαίδος (μετὰ εἰκόνας)	18
Ἐξήλθετε ποτε εἰς τοὺς ἀγρούς; (μετὰ εἰκόνας)	104	Παίγνια (μετὰ εἰκόνας)	122
Ἐπιστήμη (ἡ) μάγισσα (μετὰ 3 εἰκόνων)	55, 77, 92	Παιδικὴ (μὴ) ἐπιστολή (μετὰ εἰκόνας)	156
Ἐπιστολὴ λαγοῦ (μετὰ 2 εἰκόνων)	117	Παιδικὸν πνεῦμα, 12, 31, 46, 62, 78, 94, 110, 126, 142, 174, 190	82
Ἐπταετής ἐθελοντής (Κωμῳδία)	69	Πέμψατέ μοι τὴν φωτογραφίαν σας	82
Ἐργοθήκη (ἡ) τῆς Ἀλκινόης	89	Περιγητῆς (ὁ) Κοντοσύρης (μετὰ 2 εἰκόνων)	120
Ζωγραφικὴ (μετὰ 2 εἰκόνων)	56, 73	Περιπέτεια (αἱ) τῆς Πλαγγῆς καὶ τοῦ Μολυβδίνου στρατιώτου	140
Θάνατος (ὁ) τῆς μητρός μου	102	Περιπέτεια (αἱ) τοῦ Γεωργ. Σπινάκη	130
Θησαυρὸς	15, 30	Πίπα (ἡ) τοῦ Χαριλάου (μετὰ εἰκόνας)	53
		Πλούσιοι καὶ πτωχοὶ	8

Πνευματικαὶ ἀσκήσεις, 16, 32, 48, 64, 80, 96, 112, 128, 143, 160, 176, 192	Σελ.
Ποίαν ἐργασίαν κάμνει ὁ πατήρ σου; (Διάλογος)	50
Πομφόλυγες (αἱ) τοῦ σάπωνος	162
Πονεμένη (ἡ) χεὶρ τῆς Σοφίας	154
Ποῦ εὗρέθη ὁ Γλαῦκος; (μετὰ εἰκόνας)	48
Πρὸς τοῦς ἀριστεύοντάς τῶν συνδρομητῶν	66
Προστάτης (ὁ) (μετὰ εἰκόνας)	148
Πρωῖναι ἐντυπώσεις (μετὰ εἰκόνας)	51
Πρώτη Μαίου πτωχοῦ παιδίου (μετὰ εἰκόνας)	66
Πῶς ἔμαθε γράμματα ὁ Παπασλιώτης	75
Πῶς ἐμάνθανον γράμματα εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Ἰωαννίνων	26
Πῶς ἄλλαξε! (Διάλογος)	82
Πῶς πρέπει ν' ἀναπνέωμεν	59
Πῶς φέρονται οἱ ἔχοντες γενναίαν καρδίαν	60
Ραταπλάν (μετὰ εἰκόνας)	40
Ρίζας! ρίζας!	155
Σάββατον (τὸ)	165
Σελίδες τινὲς ἐκ τοῦ ἡμερολογίου τῆς Κλειοῦς	115
Συγκινήσεις (αἱ) τοῦ Λεωνίδα	27

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ἀπόσπασμα ἀνεκδότου ποιήματος περὶ ὑπάρξεως Θεοῦ	146
Ἀριθμητικὴ	154
Ἄσμα τοῦ γεύματος	40
Διακονίης (ὁ)	86
Διδάσκαλος (ὁ τῶν πάντων)	52
Εἰς τὸ λεύκωμα τῆς μικρᾶς Μαρίας	67
Ἐλεήμονα (τὰ) ὄφρα	77
Ἑλπίδες (αἱ)	84
Θάνατος (ὁ) τοῦ ἀρνιοῦ (μετὰ εἰκόνας)	74
Καλαμοδόκτω (ἡ)	44
Κάλλιο ἀργὰ παρὰ ποτὲ	184
Κοιμήσου (μετὰ εἰκόνας)	36
Κούνια (ἡ) (στίχοι καὶ μουσικὴ)	171

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ὁ τόμος οὗτος περιέχει 96 εἰκονογραφίας

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΚΟΡΑΣΙΑ

Ἀπαγορεύεται ἡ ἄνευ ἀδείας ἀναδημοσίευσις τῶν περιεχομένων.

ΕΤΟΣ Γ'

ΑΘΗΝΗΣΙ, κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1881.

ΑΡΙΘ. 1

Ὁ Τάκης συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ βαπτίσῃ τὸν ἀνθρωπίσκον του. (Σελ. 4)

ΜΙΚΡΟΙ ΜΑΣ ΦΙΛΟΙ

Με μεγάλην ανυπομονησίαν δὲν ἐπεριμένετε τὸ φυλλάδιον τοῦτο διὰ νὰ μάθητε ἂν ἐπὶ τέλους κατορθώθῃ ἐκεῖνο, διὰ τὸ ὁποῖον τινὲς μὲν ἐξ ὑμῶν ἐνήργησαν πρὸς ἐγγράφην συνδρομητῶν, καὶ ἄλλοι ἐνεγράφησαν συνδρομηταί, πάντες δὲ ἐκ καρδίας ἐπιθυμεῖτε; ἂν κατορθώθῃ, λέγομεν, ἡ δὲ τοῦ μηνὸς ἐκδοσις «τῆς Διαπλάσεως»; Ἐνθυμεῖσθε, βεβαίως, ὅτι διὰ νὰ γίνῃ τοῦτο ἔπρεπεν οἱ συνδρομηταί μας νὰ πενταπλασιασθῶσι. Λοιπὸν τὸ ἔργον προχωρεῖ, ἀλλὰ δὲν ἐτελείωσεν εἰσέτι.

Πολλοὶ ἐξ ὑμῶν, μικροὶ μας φίλοι, καὶ πολλοὶ ἄλλοι μεγάλοι φίλοι μας καὶ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν ἰδικὴν σας πρόδοον εἰργάσθησαν μὲ ἐνθουσιασμὸν ὑπὲρ τῆς ἰδέας ταύτης· καὶ εἰς τὸν κατάλογον τὸν ὁποῖον θὰ δημοσιεύσωμεν μετὰ τινος τῶν προσεχῶν φυλλαδίων «τῆς Διαπλάσεως» θὰ ἴδῃτε τὰ ὀνόματα αὐτῶν καὶ θὰ μάθητε πόσους συνδρομητὰς ἐνέγραψεν ἕκαστος. Ἐκεῖ θὰ ἴδῃτε, ὅτι ἄλλοι ἐνέγραψαν 4 συνδρομητὰς, ἄλλοι 10, ἄλλοι 20, ἄλλοι 40, ἄλλοι 60 καὶ ἄλλοι ἀκόμη περισσοτέρους. Τὸν κατάλογον τοῦτον θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς ἰδιαίτερον κομψὸν φυλλάδιον, ὑποβαλλόμενοι εἰς ἰδιαίτερον δαπάνην· διότι δὲν θέλομεν νὰ σᾶς στερήσωμεν 4 ἢ 5 στήλας «τῆς Διαπλάσεως», τὰς ὁποίας θὰ ἐπλήρουν τὰ ὀνόματα ταῦτα, καὶ ἀντὶ τῶν ὁποίων σᾶς προσφέρομεν δύο ἢ τρία διηγημάτια.

Μικροὶ μας φίλοι! σεῖς ὅσοι δὲν ἐπεστρέψατε εἰσέτι τὰς ἀγγελίας σας, μὴ βραδύνετε! ἐγγράψατε ὅσους δύνασθε συνδρομητὰς ἐν αὐταῖς, καὶ ἐπιστρέψατέ τας ταχέως, διὰ νὰ κατορθωθῇ ὅσον τάχιστα ἡ δὲ τοῦ μηνὸς ἐκδοσις τῆς ἀγαπητῆς σας «Διαπλάσεως». Ἀμέσως ἄμα συμπληρωθῇ ὁ ἀπαιτούμενος τῶν συνδρομητῶν ἀριθμὸς, ἀμέσως—ἀλλὰ καὶ τότε μόνον—θὰ διπλασιασθῇ ἡ ἐκδοσις.

Καὶ σεῖς μικροὶ μας φίλοι, τοὺς ὁποίους τώρα διὰ πρώτην φορὰν ἐπισκέπτεται «ἡ Διάπλασις», οἱ ὅποιοι ἐφέτος διὰ πρώτην φορὰν ἐνεγράφητε συνδρομηταί τῆς, κάμετε καὶ σεῖς τὸ μέρος σας! σκέφθητε ποῖοι ἐκ τῶν φίλων σας δὲν λαμβάνουσι «τὴν Διάπλασιν», συνηγορήθητε μετὰ τῶν φιλοστέργων γονέων σας ποῦ ἔχετε συγγενεῖς καὶ πῶς πρέπει νὰ ἐνεργήσῃτε, διὰ νὰ κατορθώσῃτε νὰ ἐγγράψῃτε νέους συνδρομητὰς ἐν τῇ ἀγγελίᾳ, τὴν ὁποίαν μετὰ τοῦ φυλλαδίου τοῦτου σᾶς ἀποστέλλομεν.

Ἐνεργήσατε! ἐνεργήσατε πάντες μετὰ δραστηριότητος καὶ νοημοσύνης! μὴ ἀποθαρρύνεσθε ἂν τις σᾶς ἀρηθθῇ νὰ ἐγγράφῃ. Ἀλλ' ἀποτάθητε πρὸς ἄλλον καὶ πρὸς ἄλλον καὶ πρὸς πάντας τέλος ὅσους γνωρίζετε. Τὰ μέγιστα ἔργα κατορθοῦνται διὰ τῆς ἐπιμονῆς· καὶ τὸ νὰ κατορθώσῃτε σεῖς, οἱ τὸσον μικροὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν, νὰ ἐγγράψῃτε τίσους συνδρομητὰς ὅσοι ἀπαιτοῦνται διὰ νὰ ἐκδίδωται δις τοῦ μηνὸς «ἡ Διάπλασις» εἶνε πολὺ μέγα καὶ εὐγενὲς ἔργον· καὶ θὰ ἐπαινεθῇτε παρὰ πάντων, διότι, χάρις εἰς τὴν φιλομουσίαν σας, πρώτην φορὰν περιοδικὸν ἐν Ἑλλάδι θὰ ἔχῃ τίσους πολλοὺς συνδρομητὰς, ὅσους θὰ ἔχῃ τὸ περιοδικόν σας, «ἡ Διάπλασις σας» κατόπιν τῶν ἐνεργειῶν σας.

Ἐπιμονὴ λοιπὸν, μικροὶ μας φίλοι, ἐπιμονὴ! καὶ θὰ ἔχητε βεβαίαν τὴν ἐπιτυχίαν, καὶ ὡς βράβευσιν τῶν κόπων σας θὰ ἔχητε τότε δις τοῦ μηνὸς «τὴν Διάπλασιν», ἡ ὁποία μεγάλην τῆς ἐπιτυχίαν θεωρεῖ νὰ εἶνε πάντοτε ἀχώριστός σας σύντροφος.

Μὴ λησμονεῖτε ὅμως τοῦτο πρὸ πάντων: ὅτι τὸσον ταχύτερον θὰ ἀρχίσῃ ἡ δὲ τοῦ μηνὸς ἐκδοσις αὐτῆς, ὅσον ταχύτερον σεῖς θὰ μᾶς ἐπιστρέψῃτε τὰς ἀγγελίας σας μετὰ νέων συνδρομητῶν. Περιμένομεν μετ' ἀνυπομονησίας τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν σας, διὰ νὰ ἐκδίδωμεν δις τοῦ μηνὸς «τὴν Διάπλασιν τῶν Παίδων».

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΑΡΡΩΣΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Θεέ μου, εἶμαι ἄρρωστο, εἶμαι βαρεῖα ἡ τὸ στρῶμα
Καὶ ἔξωφνα τὰ χέρια μου νεκρὰ θὰ τὰ σταυρώσω!..
Λυπήσου με, λυπήσου με! Εἶμαι μικρὸ ἀκόμα.
Ἄς μὴν πεθάνω! ἄφες με, Θεέ, νὰ μεγαλώσω!..

Ἄ! ἀπὸ τώρα μέσ' ἡ τῇ γῇ, μέσα ἡ τὸ κρῦο χῶμα!..
Θεέ μου, κάνε με καλὰ, ἄχ! κάνε με νὰ γιάνω,
Εἰς τὴν ζωὴν μου τίποτα δὲν ἔκαμα ἀκόμα.
Γιάνε με, Πλάστη, γιάνε με, δὲν θέλω νὰ πεθάνω!..

Νὰ μὴν πεθάνω! κάνε μου, Θεέ, αὐτὴν τὴν χάρι.
Ὅχι, δὲν θέλω δι' ἐμὲ τὸν ἴδιον νὰ ζήσω.
Νὰ μεγαλώσω σοῦ ζητῶ, νὰ γίνω παληκάρι,
Γιὰ τὴν γλυκεῖα πατρίδα μου τὸ αἷμά μου νὰ χύσω.

Καὶ ἂν γιὰ τὴν ἐλευθερίαν, ἂν τότε ἀποθάνω,
Νὰ πέσω εἰς τὴν γαλανὴν σημαίαν μας ἐπάνω.

ΑΙΜΙΓΑΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Με πόσῃν ἀνυπομονησίαν ἐπεριμένετε, μικροὶ μου φίλοι, τὴν πρωτοχρονιάν, τὴν ἀγαπητὴν πρωτοχρονιάν, ἡ ὁποία φέρει μαζὶ τῆς τόσα δῶρα! Ποσάκις καὶ εἰς τὸ ὄνειρόν σας ἀκόμη ἦλθον ἕως εἰς τὸ προσκέφαλόν σας καὶ σᾶς ἐπεσκέφθησαν αἱ κοῦκλαι, οἱ στρατιῶται, καὶ τ' ἀμαξάκια καὶ τ' ἀλογάκια καὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ παιγνιδάκια, τὰ ὁποῖα καὶ μὲ ἀνοικτοὺς ὀφθαλμοὺς ὀνειρεύεσθε! Καὶ ὅταν τέλος τὸ ἐλάβετε τὸ δῶρον, τὸ ὁποῖον ἐπεριμένετε ἐν ὁλόκληρον ἔτος, τὸ δῶρον, τὸ ὁποῖον ἐπεριμένετε μὲ τὸσον καρδιοκτύπι, εἰπέτε μοι, δὲν ἐπετάξατε ἀπὸ τὴν χαρὰν σας!

Καὶ εἴχετε δίκαιον νὰ χαίρητε· διότι τὸ δῶρον τῆς πρωτοχρονιάς εἶνε ὁ διερμηνεὺς τῆς ἀγαπῶσης καρδίας· ὅστις χαρίζει δῶρον τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶνε ὡς νὰ λέγῃ εἰς ἐκεῖνον εἰς τὸν ὁποῖον τὸ προσφέρει: «Εἴσαι καλὸν παιδίον καὶ σὲ ἀγαπῶ» διὰ τοῦτο καὶ τὸ καλὸν παιδίον, τὸ παιδίον τὸ ὁποῖον ἀξίζει νὰ τὸ ἀγαποῦν, περιμένει μὲ ἐλπίδα καὶ χαρὰν συγχρόνως τὸ δῶρον τῆς πρωτοχρονιάς· ἐν ᾧ τὸ κακὸν παιδίον δὲν τολμᾷ νὰ ἐλπίσῃ ὅτι θὰ λάβῃ δῶρον· καὶ βέβαια, ποῖαν σημασίαν θὰ ἔχῃ τὸ δῶρον δι' ἐκεῖνο: «Εἴσαι κακὸν παιδίον καὶ σὲ ἀγαπῶ!» τότε ἠκούσθη ὅτι ἀγαποῦν τὰ κακὰ παιδία;

Εὐτυχεῖς λοιπὸν ὅσοι ἔλαβον δῶρα τῆς πρωτοχρονιάς, καὶ τὰ ἔλαβον δικαίως· ἔλα-

βον ἐν δίπλωμα ἀξίας, ἐν δίπλωμα ἀγάπης.

— Ὁραῖα! ἀνακράζει ἡ σκωπτικὴ φωνὴ ἐνὸς μικροῦ ἀναγνώστου «τῆς Διαπλάσεως» Περιφρημα! Λοιπὸν οἱ μολύβδινοι στρατιῶται τοὺς ὁποίους ἐχάρισαν εἰς ἐμὲ, ἡ κοῦκλα τὴν ὁποίαν ἐχάρισαν εἰς τὴν ἀδελφὴν μου καὶ τὸ ἀμαξάκι τὸ ὁποῖον ἐχάρισαν εἰς τὸ μικροῦλάκι μας εἶνε διπλώματα ἀξίας; Τ' εἶν' αὐτὰ ὅπου μᾶς λέγετε;

— Ἀλλὰ, μικρὲ μου δξύθυμε φίλε, ποῖος σοὶ εἶπεν ὅτι ὅλα τὰ δῶρα τῆς πρωτοχρονιάς συνίστανται εἰς ὅτι ἐχάρισαν εἰς σέ, εἰς τὴν ἀδελφὴν σου, καὶ εἰς τὸ μικροῦλάκι σας; Ἐγὼ ἤξεύρω μερικὰ παιδία, τὰ ὁποῖα λέγουσιν εἰς τοὺς γονεῖς τῶν καὶ τοὺς συγγενεῖς τῶν:

— Ἐὰν θέλετε νὰ μᾶς προσφέρητε κἀνὲν δῶρον καὶ θέλετε τὸ δῶρον αὐτὸ νὰ μᾶς εὐχαριστήσῃ, σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς προσφέρητε κἀτι τι μὲ τὸ ὁποῖον θὰ γίνωμεν καλλίτεροι ἀπὸ ὅ,τι εἴμεθα, κἀτι τι τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς προσενηθῇ εὐχαρίστησιν ὅχι στιγμιαίαν, ἀλλὰ διαρκή.

Αὐτὰ λέγουσι τὰ καλὰ παιδία· καὶ νὰ σᾶς εἴπω τὴν ἀλήθειαν, μοὶ φαίνεται ὅτι σκέπτονται πολὺ γνωστικά.

Καὶ πραγματικῶς, ἀρμόζει εἰς Ἑλληνό-παιδας νὰ καταδέχωνται νὰ διασκεδάσουν, μὲ τί; μὲ ἐν κομμάτι κηρίου, τὸ ὁποῖον λέγεται κοῦκλα, μὲ ἐν κομμάτι μολύβδου τὸ ὁποῖον λέγεται στρατιῶτης, μὲ ἐν κομμάτι ξύλου, τὸ ὁποῖον λέγεται γελοιωδέστατα διαβολίσκος; αὐτὰ εἶνε τὰ δῶρα, τὰ ὁποῖα ἀρμόζουσιν εἰς χεῖρας Ἑλληνοπαίδων, καὶ μάλιστα ὡς ὑμᾶς, οἱ ὅποιοι εἴσθε μικροὶ σοφοὶ κύριοι καὶ μικρὰ σοφὰ κυρία, καὶ γνωρίζετε ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν, καὶ εἴσθε συνδρομηταί «τῆς Διαπλάσεως»;

Εἰς τὰ μεγάλα παιδία προσφέρουν καταληγότερα δῶρα· διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι τὰ δῶρα τῆς πρωτοχρονιάς εἶνε διπλώματα ἀξίας· τοιαῦτα ἀθύρματα μόνον τὰ νήπια ἡμποροῦν νὰ διασκεδάσουν μίαν στιγμὴν, καὶ εἰς αὐτὰ δὲ τὰ προσφέρουν ὅχι ὡς ἀμοιβήν, διότι ἐκεῖνα δὲν ἡμποροῦν νὰ πράξουν ἀκόμη τίποτε ἄξιον ἀμοιβῆς, ἀλλ' ἀπλῶς διὰ νὰ ἔχουν νὰ παί-

ζουν κάτι με τὰ μικρά παχουλὰ των χεράκια.

Ἀλλὰ καὶ αὐτὰ περίφημα τὰ διορθώνουν τὰ δῶρά των· μετὰ μίαν στιγμήν αἱ χεῖρες τῆς κοῦκλας εἶνε τόσον συνεστραμμέναι ὥς νὰ ἐξήτουν ἔλεος διὰ τὴν κυρίαν των, ὃ δὲ μολύβδινος ἀμαξᾶς κρημνίζεται ἀπὸ τὴν θέσιν του, ὅχι διότι ἔτρεχε πολὺ τὸ ἀμαξάκι, ἀλλὰ διότι τὸν ἐξεσφενδότισε κατὰ γῆς ἡ μικρὰ χεὶρ τοῦ μικροῦ του κυρίου.

Ἡ Μαρίκα καὶ ὁ Γιάννης εἶνε ἀδελφοί. Ἡ Μαρίκα εἶνε τεσσάρων καὶ ἡμίσεος ἐτῶν, ὃ δὲ Γιάννης τριῶν.

Εἰς τὴν Μαρίκαν ἐχάρισαν μίαν κοῦκλαν μὲ ὠραῖα κατακόκκινα μάγουλα· ἦτο τρελλὴ ἀπὸ τὴν χαρὰν τῆς· ἀλλὰ πόσον ὀγρήγορα παρήλθεν ἡ χαρὰ τῆς, ὅπως ὅλαι αἱ χαραί, τὰς ὁποίας προξενούσιν αἱ κοῦκλαι! μετὰ μίαν ὥραν ἡ κοῦκλα ἔμεινε χωρὶς πῖλον, μετὰ δύο ὥρας τὸ φορεματάκι τῆς ἔκειτο εἰς μίαν γωνίαν τῆς αὐλῆς, τὴν τρίτην ἡ Μαρίκα ἐξέβαλε τὸ πῖτυρον, μὲ τὸ ὁποῖον ἦτο γεμισμένον τὸ ποδάκι τῆς δυστυχισμένης, καὶ ἔγινε τότε τόσον ἰσχνόν, τόσον ἰσχνόν τὸ πόδι ἐκεῖνο, ὥσάν νὰ ἔχασεν ἔξαφνα ὅλον τὸ κρέας του καὶ τοῦ ἔμεινε μόνον τὸ δέρμα· τὸ ἐσπέρας ἡ Μαρίκα ἐνόμισεν ὅτι ἡ κοῦκλά τῆς ἐλιποθύμησε καὶ ἐπῆγε νὰ τὴν βρέξῃ μὲ νερὰ εἰς τὸ πηγάδι, ἀλλ' ἀλλοίμονον! νεκρικὴ ὠχρότης διεχύθη εἰς τὰς παρειάς τῆς . . . καὶ ἤξεύρετε διατί; διότι ἐβγήκαν αἱ κόκκιναι βαφαὶ μὲ τὰς ὁποίας ἦσαν βαμμέναι!

Εἰς τὸν Γιάννην ἐχάρισαν ἓνα ξύλινον στρατιώτην. Ὁ Γιάννης ἦτο καταμαγευμένος μὲ τὴν ἐξυπνάδα τοῦ φίλου του, διότι, ἅμα τοῦ ἐπίεζε ὀλίγον τὸ στήθος, ὁ στρατιώτης ἐξέβαλλε κραυγὴν ὥς νὰ τῷ ἔλεγε: «Καλημέρα, Γιάννη!»

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγας ὥρας καὶ αὐτὸς ἐθυσιάσθη. . . ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Γιάννη. Ὡς νὰ εἶχεν ὑπάγει εἰς τὸν πόλεμον, ὥς νὰ εἶχε πληγωθῇ ἀπὸ σφαῖραν τηλεβόλου, ἐδῶ ἔκειτο ἡ χεὶρ του, ἐκεῖ ὁ ποῦς του, παρέκει ἡ κεφαλὴ του. Τὴν ἐπαύριον δέ, ὅταν ὁ Γιάννης κατέβη εἰς τὸν κήπον, μὲ τὸ ὑπόδημά του ἐπάτησεν ἐν μικρὸν ξύλον, καὶ ἐκεῖνο ἐξέβαλεν ὀξεῖαν κραυγὴν ὁμοιάζουσαν μὲ παράπονον. Τὸ ξύλον ἐκεῖνο

ἦτο τὸ στήθος τοῦ στρατιώτου καὶ ἡ κραυγὴ του ἐκείνη ἡ τελευταία του ἀναπνοή.

Βλέπετε καλῶς τὴν πρώτην εἰκόνα; βλέπετε τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον κρατεῖ ἓνα παραδοξότατον ἀνθρωπίσκον μέσα εἰς μίαν γαβάθαν γεμάτην γάλα; τὸ μικρὸν λέγεται Τάκης, ὃ δὲ ἀνθρωπίσκος αὐτὸς εἶνε τὸ δῶρον τῆς πρωτοχρονιάς, τὸ ὁποῖον ἔλαβεν. Ὁ Τάκης συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ βαπτίσῃ τὸν ἀνθρωπίσκον του, ὅπως εἶδεν ὅτι ἐβάπτισεν ὁ γονιὸς του τὸ μικροῦλάκι των πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν· ἅμα λοιπὸν εἶδεν ὅτι ἦτο μόνος, καὶ εἶδε καὶ τὴν γαβάθαν γεμάτην γάλα, ἔτρεξε καὶ ἐθύθισε τὸν ἀνθρωπίσκον του· ἀλλὰ φεῦ! ἀντὶ νὰ τῷ δώσῃ βάπτισμα ζωῆς, τῷ ἔδωκε βάπτισμα θανάτου καὶ ἔλυωσεν ὁ δυστυχὴς, διότι αὐτὸς μὲν ἦτο ἀπὸ κηρίον τὸ δὲ γάλα ἦτο βραστόν.

Δὲν μοὶ λέγετε, σὰς παρακαλῶ, ποῖον ἀπὸ τὰ παιδία αὐτὰ ἡνῆχαισθήθη μὲ τὸ δῶρον τῆς πρωτοχρονιάς; ἀλλὰ καὶ ποῖον ἄλλο παιδίον ἡνῆχαισθήθη ποτέ του μὲ τοιαῦτα δῶρα;

— Τότε λοιπόν, μοὶ ἐπαναλαμβάνει ἡ φωνὴ τοῦ μικροῦ μου φίλου, (ἀλλὰ τώρα πλέον ὅχι σκωπτικὴ) τί πρέπει νὰ μᾶς χαρίζουν διὰ νὰ εἶνε δίπλωμα ἀξίας, νὰ εἶνε ἄξιον δι' ἑλληνόπαιδας καὶ συγχρόνως νὰ μᾶς εὐχαριστῇ;

— Βιβλία, μικρὲ μου φίλε, βιβλία.

— Βιβλία; τώρα δὲ τὸ ἐπετύχετε πάλιν! τὰ περισσότερα βιβλία, τὰ ὁποῖα μᾶς δίδουν, δὲν εἶνε διὰ δῶρα, διότι οὔτε μᾶς ὠφελοῦν οὔτε μᾶς εὐχαριστοῦν. Πῶς νὰ μᾶς ὠφελήσουν ἀφ' οὗ δὲν τὰ ἐννοοῦμεν, καὶ πῶς νὰ μᾶς εὐχαριστήσουν ἀφ' οὗ οὐδὲν ἐνδιαφέρον εὐρίσκομεν εἰς αὐτά; Πιθανὸν νὰ μὴν ἐγράφησαν ἐπίτηδες δι' ἡμᾶς, ἀλλὰ τί πταίμεν ἡμεῖς ἂν δὲν μᾶς ἀρέσουν; Βιβλία! Ὡραῖον δῶρον!

— Ἀναψες πάλιν, μικρὲ μου φίλε! Ἄ! δὲν κάμνεις καλὰ ν' ἀνάπτῃς τόσον ὀγρήγορα! σὺ εἶσαι σωστὸν οἰνόπνευμα! Πιθανὸν νὰ ἔχῃς ὀλίγον δίκαιον, ἀλλ' ἐξέτασον, ἐρώτησον, ζήτησον καὶ θὰ εὕρῃς βιβλία, τὰ ὁποῖα σ' εὐχαριστοῦν, διότι τὰ ἐννοεῖς, διότι εἶνε γραμμένα διὰ παιδία καὶ μάλιστα δι' ἑλληνόπαιδας, βιβλία, τὰ ὁποῖα τὰ λαμβάνεις μὲ ἀγάπην εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ ὅταν τὰ ἀφίνης εὐρίσκεις ὅτι ἔμαθες ἀνεπαισθήτως χίλια πράγ-

Μὲ τὰ χιόνια στὸ σχολεῖο

ματα, ἐν ᾧ συγχρόνως διεσκέδασες περίφημα.

— Τότε λοιπόν, ἐπαναλαμβάνει ἡ φωνὴ τοῦ μικροῦ μου φίλου, θὰ γίνω καὶ ἐγὼ ἐν ἀπὸ τὰ καλὰ παιδία, τὰ ὁποῖα παρακαλοῦν τοὺς γονεῖς των νὰ τοῖς προσφέρουν δῶρα μὲ τὰ ὁποῖα ἡμποροῦν νὰ γίνουν καλλίτεροι. Μάλι-

στα. Ἐπειδὴ δὲ εἶμαι Ἑλληνόπαις καὶ συνδρομητὴς «τῆς Διαπλάσεως» τώρα θὰ ὑπάγω νὰ ἐξορίσω ἀπὸ τὸ δωμάτιόν μου καὶ κηρίνας κοῦκλας καὶ μολύβδινους στρατιώτας καὶ ξύλινα διαβολάκια. . .

Αἰμγαῖος Εἰμαρμένος

ΜΕ ΤΑ ΧΙΟΝΙΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Πώ, πώ, πώ! τί χιόνι!	Πάλι τρέλλα, πάλι	"Ε! παιδιά, πηδάτε
Φόρεμα λευκό	Σφαίρες και χαρά,	Μ' όλη τήν καρδιά,
Είς τήν γήν άπλώνει	Κίνησις μεγάλη	Και περιγελάτε
Πώ, Πώ! τί κακό!	Και ούρά! ούρά!	Πεζά τήν παγωνιά·
"Ο ένας με τó χιόνι	"Ο ένας κουκουλόνει	"Ο ένας με τó χιόνι
Τόν άλλον κουκουλόνει.	Τόν άλλον μέσ' στή χιόνι.	Τόν άλλον κουκουλόνει.
Στράτες! έδω 'ξαπλώθη	Μόν' αυτά τά δύο	
Τούτο τó τρελλό·	Πούν' στή ζωγραφιά	
Ού! βαθειά έχώθη. . .	Πάνε στή σχολείο,	
Τραλαλό, λαλό·	Στή χρυσή δουλειά·	
Και τó κουκουλόνει	Και κανείς με χιόνι	
"Ο άλλος μέσ' 'ς τó χιόνι.	Αυτά δέν κουκουλόνει.	Α. Π. ΣΟΥΤΑΚΗΣ

ΤΙ ΕΠΡΑΞΕΝ Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ ΕΙΣ ΚΡΙΣΙΜΟΝ ΣΤΙΓΜΗΝ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

"Ο Γεώργιος Γεννάδιος, ό οποίος συνέγραψεν έκτός άλλων βιβλίων και τήν γνωστήν Γραμματικήν, δέν ήτο μόνον άνθρωπος με πολλά γράμματα, αλλά είχε και γενναίαν καρδίαν και θερμήν φιλοπατρίαν· διά τούτο έφάνη ώφέλιμος είς τó "Εθνος μας, όχι μόνον διότι συνετέλεσε πολύ είς τó νά διαδοθούν τά γράμματα είς τήν "Ελλάδα, όχι μόνον διότι έδίδαξε πεντήκοντα ολόκληρα έτη τó Γένος, αλλά διότι και είς τήν ιεράν μας "Επανάστασιν έλαβε μέρος, και όπου ήτο κίνδυνος έτρεχε, και μεγάλας προσέφερεν ύπηρεσίας είς τήν πολεμουσαν και ταλαιπωρουμένην τότε Πατρίδα μας.

Τῷ 1826 εύρισκόμενος ό Γεννάδιος είς Ναύπλιον και βλέπων ότι ή "Επανάστασις έκινδύνευε νά καταστραφῇ, διότι δέν ύπῆρχον χρήματα, τσοούτω πατριωτικόν λόγον έξεφώνησεν είς μίαν πλατείαν ώστε πολλοί προθύμως έτρεξαν νά προσφέρουν, ότι ήμπόρουν, και πρώτος αυτός έκένωσε κατά γῆς τó πενήχρον του βαλάντιον, ανακράζων: —"Ιδού πᾶν ό,τι έχω, τó προσφέρω εύχαρίστως! "Αλλ' όχι, δέν λέγω τήν αλήθειαν, δέν προσέφερον ακόμη τά πάντα· έχω και άλλο τι νά προσφέρω, και προσφέρω τόν έαυτόν μου· ποίος θέλει νά με μισθώσῃ ως διδάσκαλον τῶν τέκνων του διά τέσσαρα έτη; ός πληρώσῃ έδω, διά τήν Πατρίδα όσα θέλει διά μισθόν τῶν διδασκαλικῶν κόπων μου και άμέσως τόν άκολουθῶ.

Φαίνεται όμως ότι δέν προσέφερον όλοι όσα έπρεπεν ή όσα ήδύναντο νά προσφέρωσι και μάλιστα αί γυναῖκες, αί όποίαι είχαν κοσμήματα περιττά είς αυτάς τότε, αλλά δυνάμενα νά χρησιμοποιοθούν διά τόν πόλεμον, και τήν έπαύριον είς τήν λειτουργίαν ή όποια

έταλείτο είς τόν ναόν του άγίου Γεωργίου, πολύ ολίγαι γυναῖκες παρευρίσκοντο. "Ο Γεννάδιος τότε, εύγενῇ άγανάκτησιν αίσθανθείς διά τούτο, άνέκραξε με φωνήν βροντώδη πρὸς τά παιδιά, τά όποια ήσαν είς τήν έκκλησίαν.

«Δυστυχῇ παιδιά! γονατίσατε! σᾶς έχκατέλειψαν αἱ μητέρες σας! "Ηξεύρουν ότι οἱ έχθροὶ σφάζουν και πέρνουν σκλάβους, ότι αὔριον θά έλθουν και σᾶς νά σᾶς σύρουν είς τήν αἰχμαλωσίαν, αλλ' άδιαφορούν, φιλαργυρεύονται ολίγα χρήματα. "Αλλος προστάτης δέν σᾶς μένει επί τῆς γῆς, παρά ό κοινός προστάτης, ό Θεός!»

Και τά παιδιά μή τολμήσαντα νά παρακούσουν τήν έπιτακτικήν εκείνην φωνήν, έγονάτισαν όλα. "Εκείνος δέ άποκαλύψας τήν κεφαλήν του και τούς οφθαλμούς του ύψώσας πρὸς τόν ούρανόν άνεφώνησε: «Σὺ ό προστάτης τῶν άθῶν και εκείνων οἱτινες δέν έχουν καταφύγιον, μή έχκαταλείψῃς και Σὺ τά παιδιά ταῦτα, τά όποια προσπίπτουν είς Σέ. Σῶσον αυτά από τά δεσμά τῆς αἰχμαλωσίας. Οἱ άνθρωποι τά παρήτησαν· έπίβλεψον Σὺ είς αυτά, έπίβλεψον είς τήν "Ελλάδα, κατά τῆς όποιας όλοι καταφέρονται, τήν όποιαν παραβλέπουν, τήν όποιαν προδίδουν και αυτά τῆς τά τέκνα. Δόσε, έναντίον τῶν θελήσεων τῶν ανθρώπων, νά λάμψῃ είς αὐτήν ολόκληρος ό ήλιος τῆς έλευθερίας, τά δέ παιδιά ταῦτα, πολίται· έλευθεροὶ νά τήν ύπηρετήσουν ποτὲ με πίστιν και ειλικρίνειαν διά τήν σωτηρίαν αὐτῆς και τήν ιδικήν Σουδόξαν. "Η, άν Σὺ ό πάνσοφος γνωρίζῃς ότι εἶνε γεγραμμένον τά παιδιά ταῦτα νά γίνουν αἷτια δυστυχίας είς τήν πατρίδα των, παράδöse τα καλλίτερα είς τó στόμα τῆς μαχαίρας, και παράδoσον και έμε ακόμη πρίν ξα-

ναίdw τήν "Ελλάδα ταπεινωμένην και πάλιν σκλαβωμένην.»

Και όλοι έδάκρυσαν και όλοι προσέφερον ό,τι είχαν πλέον, και συνήχθησαν πολλά χρήματα και ήτοιμάσθη στρατός και έσώθη τότε ή "Ελλάς. . . ΦΙΛΙΣΤΕΡ

Η ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ

ΣΚΗΝΗ ΜΑΘΗΤΙΚΗ

ΠΡΟΣΩΠΑ

BIBAION. — ΤΕΤΡΑΔΙΟΝ. — ΚΑΛΑΜΑΡΙ. —
HENNA. — ΜΑΝΩΛΗΣ.

BIBA. ("Αναστεράζορ θλιβερά). "Ω! ή ζωή μου κατήντησεν άνυπόφορος πλέον!

TET. (έπίσης) Ζωή εἶνε ή ιδική μου; Βάσανος, μαρτύριον, άγωνία αλλ' όχι, όχι ζωή!

ΚΑΛ. (μετ' άγανακτήσεως) Δέν βαστώ πλέον!.. καλλίτερα θάνατος παρά τιαύτη ζωή!.

HEN. (μετ' άπελπισίας) Θεέ μου! Θεέ μου! είμαι δυστυχής, πολύ δυστυχής! . . .

BIBA. (μετ' άγανακτήσεως) Είς έμέ νά δείχνῃ τιαύτην άδιαφορίαν; ά! κύριε Μανώλη, κύριε Μανώλη! . .

TET. (έπίσης) Είς έμέ νά δείχνῃ τιαύτην περιφρόνησιν; ά! κύριε Μανωλάκη!

ΚΑΛ. (καταθυμωμένον) Κ' έμέ νά μ' έχῃ πεταγμένο ώσάν νά ήμουν! . . .

HEN. (κατακίτρινη από τόν θυμόν της) "Αμ' έμέ, νά μ' αφήσῃ νά με φάγῃ ή σκουριά;

BIBA. "Εγὼ νά καταντήσω είς τιαύτην κατástασιν; καταλερωμένο ώσάν τó κατάστιχον του Μάρπα-Γεώργη, του παντοπώλη, κατασκονισμένο ώσάν τά ύποδήματα μικροῦ παιδιοῦ όπου τρέχει είς τά χωράφια!

TET. (στενάζορ) Διατί νά με φέρῃ είς τιαύτην άθλίαν κατástασιν, διατί νά με άκρωτηριάσῃ! ιδέτε τά φύλλα μου, τά φύλλα τῆς καρδιάς μου, εἶνε κομμένα, σχισμένα, βγαλμένα!

ΚΑΛ. "Εμε πάλιν πέτα έδω και πέτα εκεί μου άφάνισε τó κορμί μου· τó αἷμά μου τρέχει σάν ποτάμι.

TET. Δι' αὐτό εἶνε καταμελανωμένα τά φύλλα μου!

BIBA. Και τά ιδικά μου! . . .

HEN. (τρέμουσα έξ όργῆς) "Αμ' έμέ ποῦ με

είχε πετάξῃ χθές μέσα είς τά σκουπίδια και ολίγον έλειψε νά με ρίψουν είς τó κάρρο! "Αλλοίμονον δέ είς έμέ άν του καταβῇ καμμίαν στιγμήν νά γράψῃ! τότε άλλα βάσανα πάλιν! Και γράμματα εἶν' αυτά όπου με κάμνει και του γράφω; ό Θεός νά τά κάμῃ γράμματα! εἶνε μερικά πράγματα· ποῦ οὔτε είς τά πόδια τους δέν εἴμπορουν νά σταθούν και γέρνουν άπ' έδω και άπ' εκεί ώσάν νά τά φυσᾷ δυνατός άνεμος!

BIBA. Πόσον ζηλεύω τά βιβλία του Δημητράκη (μετ' άτυχερότητος) πόσον τ' αγαπᾷ!

TET. Κ' εἰν' τά τετράδιά του. (έπίσης) πόσον τά περιποιεῖται!

ΚΑΛ. Κ' εἰν' τó καλαμάρι του. (έπίσης) πόσον τó προσέχει!

HEN. Κ' εἰν' τῆς πένναις του. (έπίσης) πῶς τῆς καλομεταχειρίζεται!

BIBA. (Μετ' άποφασιστικότητος). Μοῦ ήλθε μία ιδέα! Μάλιστα! Βέβαια! Πρέπει νά τόν μάθωμεν ότι δέν περιφρονούνται άτιμωρητεῖ πρόσωπα ώσάν ήμᾶς. "Ερχεσθε νά κάμωμεν μίαν συνωμοσίαν;

TETP. ΚΑΛ. HEN. (Μετ' εκπλήξεως και με μίαν φωνήν όλοι) Συνωμοσίαν!!!

BIBA. Συνωμοσίαν βέβαια. "Ο Μανώλης δέν ήξεύρει ποῦ μᾶς έχῃ αφήσει. "Αν έλθῃ και μᾶς ζητήσῃ νά μὴν έβγοῦμε. Σύμφωνοι; νά μὴν έβγοῦμε.

TETP. (μετ' ζωηρότητος) Νά μὴν έβγοῦμε!

ΚΑΛ. (έπίσης) Νά μὴν έβγοῦμε!

HEN. (έπίσης) Νά μὴν έβγοῦμε!

BIBA. Σιωπή κ' έρχεται!

ΜΑΝΩΛ. (βιαστικός παρατηρεῖ έδω κ' εκεί)

Ποῦ εἶνε τά βιβλία μου, ποῦ εἶνε τó τετράδιόν μου, τó καλαμάρι μου, ή πέννα μου; (Στέκει και σκέπτεται) Ποῦ τά εἶχα αφήσει τήν παραμονήν τῶν Χριστουγέννων; ποῦ εἶνε τά βιβλία μου; μά ποῦ εἶνε λοιπόν τά βιβλία μου; ("Ακούεται τó ώρολόγιον σημαῖνον όκτώ) ά! τήν έπαθα! (τεταραγμένος και περισσότερον βιαστικός) δέν θά προφθάσω· θά πάρω άπουσίαν, θά τιμωρηθῶ. (Σταματᾷ αἶφνης π.λήρης άπελπισίας) Μά ποῦ δέν ξέρω οὔτε λέξιν μάθημα! ὦ δυστυχία μου, ὦ δυστυχία μου!

ΑΙΤΙΜΑΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

ΤΙ ΘΑ ΜΟΙ ΠΡΟΣΦΕΡΗΣ, ΜΑΜΜΗ ΜΟΥ;

— Μάμμη μου, πέρυσιν, ὅτε ἤμην καὶ μικρότερα, μοὶ ἐπρόσφερες ἐν δῶρον· θὰ μοὶ προσφέρῃς ἄρ' αὖ καὶ ἐφέτος; ἡρώτα ἡ μικρὰ Καλλιρρόη τὴν γραῖαν τῆς μάμμης, κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς πρωτοχρονιάς.

— Βέβαια, Καλλιρρόη μου, ἀφοῦ μάλιστα ἐφέτος ἔγινες καλλιτέρα ἀπὸ πέρυσι, εἴμπορῶ νὰ μὴ σοῦ προσφέρω δῶρον τοῦ Ἀγίου Βασιλείου;

— Τί θὰ μοὶ προσφέρῃς, μάμμη μου; ἂν σὲ παρακαλέσω νὰ μοὶ προσφέρῃς κἀτι τι, τὸ ὁποῖον εἶνε εὐθηνότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο δῶρον, καὶ τὸ ὁποῖον θὰ τὸ μεταχειρισθῶ καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλο πρᾶγμα, θὰ μοὶ τὸ προσφέρῃς;

— Ἄν εἶνε τοιοῦτον, ὅπως λέγεις, διατὶ ὄχι, Καλλιρρόη μου;

— Τότε λοιπὸν νὰ μοὶ προσφέρῃς ὡς δῶρον τῆς πρωτοχρονιάς αὐταῖς ταῖς κάλτσαις ὅπου πλέκεις καὶ πλησιάζεις νὰ τὰς τελειώσῃς.

— Ταῖς κάλτσαις; . . . αὐταῖς! ἀνεφώνησεν ἐκπληκτος ἡ μάμμη. Τί λέγεις, κόρη μου; Δὲν βλέπεις ὅτι τὸ ποδάκι σου πλέει μέσα εἰς αὐτάς; ἔπειτα σὺ ἔχεις τόσα ζεύγη. Κάλτσαις μοῦ ζητεῖς διὰ δῶρον τῆς πρωτοχρονιάς;

— Ὡ μάμμη μου, ἀκουσόν με πρῶτον, καὶ ἂν ὅσα σοὶ εἰπῶ εἶνε ἀνόητα, μὴ μοὶ χαρίζῃς τίποτε. Χθὲς τὸ ἑσπέρας ἐπέρασά ἀπὸ τὴν οἰκίαν τῆς γειτόνισσάς μας, τῆς κυρᾶ-Ἑλένης καὶ εἶδα, μάμμη, ὅτι ἡ πτωχὴ ἐπατοῦσε κατὰ γῆς μὲ γυμνοὺς πόδας ἐπάνω εἰς τὰς πλάκας τῆς αὐλῆς καὶ ἐκρύωνε πολὺ, καὶ ἔτρεμε, κ' ἐγὼ ἀνετριχίασα . . .

— Λοιπὸν;

— Καὶ εἶπα μὲ τὸν νοῦν μου: «Ἡ καυμένη ἡ κυρᾶ-Ἑλένη! πόσο τὴν λυποῦμαι· ἀλλὰ ὅπου δὲν ἔχω τίποτε ἐγὼ νὰ τῆς δώσω; τότε ἐσκέφθηκα τὸ δῶρον τῆς πρωτοχρονιάς κατεῖπα πάλιν μὲ τὸν νοῦν μου: » θὰ παρακαλέσω τὴν μάμμη μου, ἀντὶ ἄλλου δώρου, νὰ μοὶ δώσῃ ἐν ζεύγος ἀπὸ ταῖς κάλτσαις ὅπου πλέκει μόνη της.» ἡ καυμένη ἡ κυρᾶ-Ἑλένη πόσο θὰ χαρῇ, ὅταν δὲν θὰ κρυώνει! Τί λέγεις, μάμμη μου;

— Λέγω ὅτι εἶσαι πολὺ καλὸν καὶ ἀγαθὸν

κοράσιον, καὶ ὅτι ὄχι μόνον ταῖς κάλτσαις ἀλλὰ καὶ ἄλλα πράγματα θὰ σοὶ δώσω διὰ τὴν κυρᾶ-Ἑλένην.

Καὶ ἐγερεῖσα ἀπὸ τὴν καθέκλαν τῆς πλήρης χαρᾶς, ἔλαβε τὴν Καλλιρρόην εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς καὶ τὴν ἐφίλησε, καὶ τὴν ἐφίλησε πολὺ.

Τὴν δὲ παραμονὴν τοῦ Ἀγίου Βασιλείου ἡ μικρὰ Καλλιρρόη κρατοῦσα ἐν μικρὸν δέμα, περιέχον ταῖς κάλτσαις, ἐν ζεύγος ὑποδήματα, καὶ ἄλλα πράγματα, τὰ ἔφερεν εἰς τῆς κυρᾶ-Ἑλένης. Φαντάσθητε τὴν χαρὰν τῆς πτωχῆς γυναικὸς! Τὰ ἔλαβε μὲ δάκρυα εὐγνωμοσύνης ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς Καλλιρρόης, καὶ ἀφ' οὗ τῇ εὐχέθη πολλὰ, τῇ εἶπεν ὅτι ἦτο ἀγαθὸν κοράσιον ἡ Καλλιρρόη.

Καὶ εἶχε δίκαιον ἡ κυρᾶ-Ἑλένη, δὲν εἶνε ἀληθές, μικραὶ μοὶ ἀναγνώστριαι;

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ

ΠΑΟΥΣΙΟΙ ΚΑΙ ΠΤΩΧΟΙ

Πρὸ τῆς οἰκίας τινὸς γέροντος εἶχον συναθροισθῇ μερικὰ παιδιὰ καὶ συνεζήτουν: διατὶ ὑπάρχουν πλούσιοι καὶ πτωχοὶ εἰς τὸν κόσμον· ὁ γέρον ὅστις τὰ ἤκουε μειδιῶν ἀπὸ τὸ παράθυρόν του, κατέβη εἰς τὴν θύραν καὶ ἀφ' οὗ τὰ ἐμέτρησε πόσα παιδιὰ ἦσαν, ἔδωκεν εἰς τὸ καθὲν ἀπὸ εἴκοσι λεπτά.

— Λάβετε, εἶπε πρὸς αὐτά, τὰ ὁποῖα ἔμειναν ἐκπεληγμένα, καὶ μεθαύριον, ὅταν θὰ ἔλθητε πάλιν νὰ σᾶς ἰδῶ, θὰ ἡξεύρετε διατὶ ὑπάρχουν πλούσιοι καὶ πτωχοὶ εἰς τὸν κόσμον.

Καὶ τὰ παιδιὰ κατευχαριστημένα ἔφυγον ὅλα γοργὰ-γοργὰ, κρατοῦντα τὰ εἴκοσι λεπτά εἰς τὰς χεῖράς των.

Μετὰ δύο ἡμέρας κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν των εἶχον πάλιν συναθροισθῇ πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ γέροντος.

— Τί ἔκαμες σὺ τὰ εἴκοσι λεπτά σου; τὰ ἔχεις; ἡρώτησεν ἐν ἀπὸ τὰ παιδιὰ;

— Δὲν τὰ ἔχω, ἡγόρασά κάστανά, ἀπήντησε τὸ παιδίον.

— Ὑπάρχουν λοιπὸν πτωχοὶ εἰς τὸν κόσμον, εἶπεν ὁ γέρον, διότι ἡ λαιμαργία φέρει τὴν πτωχίαν, ὅπως εἰς σέ, ὅστις δὲν ἔχεις πλέον

« Τί θὰ μοὶ προσφέρῃς, μάμμη; »

τὰ εἴκοσι λεπτά σου, διότι τὰ ἔφαγες μῆλα.

— Σὺ τὰ ἔχεις; ἡρώτησεν ἐν ἄλλο παιδίον.

Ἄλλ' αὐτὸ μὲ τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶπεν, ὅτι τὰ ἔχασεν.

— Ὑπάρχουν πτωχοὶ εἰς τὸν κόσμον, μικρὲ

μου διότι ἡ ἀπροσεξία φέρει τὴν πτωχίαν.

Τὸ τρίτον ἔχον καταφλογισμένους ἀπὸ θυμὸν τοὺς ὀφθαλμούς του εἶπεν, ὅτι ἔχασε τὰς τέσσαρας πεντάρας του, διότι τὰς ἐπαιξεν.

— Ὑπάρχουν πτωχοὶ εἰς τὸν κόσμον, διότι παίζουν τὰ χρήματά των καὶ τὰ χάνουν, καὶ ὀλοκλήρους περιουσίας καταστρέφουν.

— Σὺ τὰ ἔχεις τὰ λεπτά σου; ἠρώτησε τὸ τέταρτον.

— Βέβαια, τὰ ἐφύλαξα μὲ μερικά ἄλλα, ὅπου ἔχω, διὰ νὰ γίνουν εἰκοσι τρεῖς δεκάrais καὶ γίνω συνδρομητὴς εἰς «τὴν Διάπλasin.»

— Ὑπάρχουν πλούσιοι εἰς τὸν κόσμον, εἶπεν ὁ γέρον, διότι ἡ οἰκονομία, — τὴν ὁποίαν δὲν πρέπει νὰ συγχύζητε μὲ τὴν φιλαργυρίαν, — αὐξάνει ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν περιουσίαν. Εὐγε! σὺ θὰ γίνῃς πλούσιος, ἀφ' οὗ μάλιστα ἀπὸ τώρα ἡξεύρεις νὰ χρησιμοποιῇς τόσον καλὰ τὰ χρήματά σου.

Σὺ δέ, ἠρώτησε τὸ μικρότερον ἀπὸ ὅλα, τὸ ὁποῖον ἦτο ζωηρότατον καὶ εὐφυστάτον παιδάκι, ἀλλὰ πολὺ πτωχόν, σὺ τί τὰ ἔκαμες τὰ λεπτά σου;

— Ἐγὼ, εἶπε τὸ μικρόν, εἶμαι πολὺ πτωχός· ὅ,τι λαμβάνω τὸ δίδω εἰς τὴν μητέρα μου.

— Ἦναι πλούσιος ὅστις ἡμπορεῖ καὶ προξενεῖ καλὸν εἰς τοὺς γονεῖς του, ἀπήντησεν ὁ γέρον φιλήσας τὸ παιδάκι· διότι ἡ ἀγάπη, τῆς ὁποίας γίνονται ἄξιοι, ἰσοδυναμεῖ μὲ ὅλους τοὺς θησαυροὺς τοῦ κόσμου· καὶ σὺ λοιπὸν πλούσιος θὰ γίνῃς.

Κ. Γ. Η.

Η ΓΕΝΝΑΙΑ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΒΟΤΣΑΡΗ

Ὑπάρχει ἐλληνικὴ καρδιά μὴ συγκινουμένη διὰ τὸν ἡρωϊκὸν θάνατον τοῦ Μάρκου Βότσαρη, τοῦ μεγάλου τῆς Ἑλλάδος ἥρωος; Ὁ Μάρκος Βότσαρης ἀπεφάσισε νὰ σώσῃ τὴν Πατρίδα ἢ ὁποία ἐκινδύνευεν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς καὶ νὰ θυσιάσῃ τὴν ζωὴν του. Καὶ πράγματι αὐτὸς μὲν ἔπεσεν ἐνδόξως εἰς τὸ Καρπενήσιον, ἀλλ' ἡ Ἑλλάς ἐσώθη τότε.

Ὅποιαν σταθεράν καὶ γενναίαν ἀπόφασιν ἔλαβεν ὁ Μάρκος Βότσαρης ν' ἀποθάνῃ ὑπὲρ τῆς Πατρίδος μας μαρτυρεῖ τὸ ἐξῆς μέχρι δακρύων συγκινητικώτατον ἐπεισόδιον.

Ἐνῶ οἱ Ἕλληνες ἐπήγαινον εἰς τὸ Καρπενήσιον, διήλθον, πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, ἀπὸ τὸ μικρὸν χωρίον Σιλίτσα, τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι ἐκαιμῶντο ἀκόμη. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐσήμαινε τὸ σήμαντρον ἐνὸς παρεκκλησίου καὶ ὁ Μάρκος Βότσαρης εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸ μὲ πολλοὺς συντρόφους του καὶ προσηυχθήν. Δύω ἱερεῖς ἔψαλλον τὸν ὕμνον. Ἀφ' οὗ ἐτελείωσαν, ἐπλησίασεν εἰς τὸν ἕνα ἀπὸ αὐτοὺς, τῷ ἔδωκε μερικὰ χρυσᾶ νομίσματα, καὶ τῷ εἶπε: «Πάρε διὰ τοὺς πτωχοὺς καὶ παρακάλει διὰ τὴν ψυχὴν τοῦ Βότσαρη.» — Μήπως ἀπέθανε, Θεέ μου! ἀνέκραξεν ὁ ἱερεὺς ὅστις δὲν ἐγνώριζε προσωπικῶς τὸν Βότσαρη, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ τὴν φήμην τῶν ἀνδραγαθημάτων του. — Ὅχι, εἶπεν ὁ Βότσαρης, δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ θ' ἀποθάνῃ!

ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Η ΜΙΚΡΑ ΚΟΡΗ ΚΑΙ ΤΑ ΦΩΣΦΟΡΑ *

Τί κρῦο ἔκαμνεν! ἡ χιών ἐπιπτε, καὶ ἐπλησίαζε νὰ νυκτώσῃ· ἦτον ἡ τελευταία ἐσπέρα τοῦ ἔτους, ἡ παραμονὴ τῆς πρωτοχρονιάς. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ψύχους τούτου μία μικρὰ κόρη διήρχετο ἀπὸ τὸν δρόμον, ἔχουσα γυμνὴν τὴν κεφαλὴν καὶ γυμνοὺς τοὺς πόδας. Εἶχεν, εἶνε ἀληθές, ὑποδήματα ὅταν ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν οἰκίαν της, ἀλλὰ δὲν τῇ ἐχρησίμευσαν· ἦσαν μεγάλα ὑποδήματα, τόσον μεγάλα, ὥστε ἡ μικρὰ τὰ ἔχασεν, ἐνῶ ἐβιάζετο νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ ἐν μέρος εἰς τὸ ἄλλο τῆς ὁδοῦ μεταξὺ δύο ἀμαξῶν. Τὸ ἐν πραγματικῶς ἐγάρθῃ· τὸ ἄλλο δὲ τὸ ἤρπασεν ἐν παιδίον μὲ τὸν σκοπὸν νὰ τὸ κάμῃ κοιτίδα διὰ τὸ μικρόν του παιδίον, ὅταν θὰ τῷ ἔδιδε παιδίον ὁ Θεός.

Ἡ μικρὰ κόρη περιέτρεχε τοὺς δρόμους μὲ τοὺς μικροὺς της γυμνοὺς πόδας, οἱ ὅποιοι ἦσαν κόκκινοι καὶ μελανοὶ ἐκ τοῦ ψύχους· εἰς τὴν παλαιάν της ποδιάν εἶχε πολλὰ φωσφόρα, καὶ εἰς τὰς χεῖράς της ἐκράτει ἐν κουτίον. Ἦτο κακὴ ἡ ἡμέρα ἐκεῖνῃ δι' αὐτήν· κανεὶς δὲν ἠγόραζεν ἀπὸ τὰ φωσφόρα της· δὲν εἶχε λοιπὸν οὔτε λεπτόν. Ἐπεῖνα πολὺ, ἐκρύωνε πολὺ. Ἡ καὶ ὑμνη ἡ μικρά! Αἱ νιφάδες τῆς

* Παρακαλοῦμεν θερμῶς τοὺς μικροὺς μας ἀναγνώστας νὰ δομᾶζωσι φωσφόρα εἰς τὸ ἐξῆς τὰ σπέρτα.

χιόνος ἐπιπτον εἰς τὰ μικρὰ ξανθὰ της μαλλιά, τὰ ὁποῖα εἶχε τόσον ὠραία πλεγμένα· ἀλλ' ἐκεῖνη ἐσκέπτετο καὶ διὰ τὰς πλεξίδας της; Τὰ φῶτα ἔλαμπον εἰς τὰ παράθυρα, τῶν φαγητῶν ἡ ὠραία εὐωδία διερχέτο εἰς τοὺς δρόμους· ἦτον ἡ παραμονὴ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους· αὐτὰ ἐσκέπτετο.

Ἐκάθισε κατακουρασμένη εἰς μίαν γωνίαν μεταξὺ δύο οἰκιῶν. Ἐκρύωνεν ὁλονὲν περισσότερον, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν της· θὰ ἔφερεν ὀπίσω τὰ φωσφόρα της, ἀλλὰ δὲν θὰ ἔφερεν οὔτε λεπτόν! Ὁ πατήρ της θὰ τὴν ἔδερε· καὶ ἔπειτα μήπως καὶ εἰς τὴν οἰκίαν των δὲν ἦτο ψῆχος καὶ ἐκεῖ; Ἐκατοίκουν εἰς ἐν ἄθλιον ὑπόγειον καὶ ὁ ἀνεμὸς εἰσέδυε μὲ ὀρμήν, μολονότι αἱ μεγαλύνται σχισμάδες ἦσαν φραγμέναι μὲ ἄχυρον καὶ παλαιόπανα. Αἱ μικραὶ της χεῖρες ἦσαν ἀναίσθητοι σχεδὸν ἐκ τοῦ ψύχους. Ἀλλοίμονον! Πόσον θὰ τὰς ὠφέλει ἐν μικρὸν φωσφόρον! ἂν ἐτόλμα νὰ ἐκβάλῃ ἐν, ἐν μόνον ἀπὸ τὸ κουτίον, νὰ τὸ ἀνάψῃ εἰς τὸν τοῖχον καὶ νὰ ζεστάνῃ τὰ δάκτυλά της! Ἐξέβαλεν ἐν· ῥίτες! πῶς ἐκρότησε! πῶς ἦναψεν! Παρήχθη φλόξ θερμὴ καὶ ζωηρὰ καὶ ὅταν τὴν ἐκάλυψε μὲ τὴν χεῖρά της, τὴν ἐθερμαίνεν ὥς νὰ ἦτο μικρὸν κηρίον ἀναμμένον. Τί παράδοξον φῶς! Ἐφαίνετο εἰς τὴν μικρὰν κόρην ὅτι ἐκάθητο πλησίον θερμάστρας. Τὸ πῦρ ἔκαie τόσον περίφημα, ἔκαie τόσον ὠραία! Ἡ μικρὰ ἐξέτεινεν ἤδη τοὺς πόδας της διὰ νὰ τοὺς θερμάνῃ καὶ αὐτοὺς· ἡ φλόξ ἔσθυσεν, ἡ θερμάστρα ἐγίνεν ἄφαντος, ἡ δὲ μικρὰ κόρη εὐρίσκετο εἰς τὴν γωνίαν της κρατοῦσα εἰς τὰς χεῖρας της τὸ μικρὸν τεμάχιον τοῦ φωσφόρου τὸ ὁποῖον εἶχε κατῇ.

Ἐτριψε δεῦτερον φωσφόρον, τὸ ὁποῖον ἦναψε, τὸ ὁποῖον ἔλαμψε, καὶ ἐκεῖ, ὅπου ἡ λάμψις ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ τοίχου, ἐγίνεν οὗτος διαφανὴς ὡς λεπτόν καὶ ἀραιὸν ὕασμα. Ἡ μικρὰ ἠδύνατο νὰ παρατηρῇ ἕως εἰς ἐν δωμάτιον, ὅπου ἡ τράπεζα ἦτο κεκαλυμμένη ἀπὸ λευκὸν τραπεζομάνδυλον, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἔλαμπον ὠραία σκεύη καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου μία χηνα ψητῇ, γεμισμένη μὲ δαμάσκηνα καὶ μὲ μῆλα, ἄχνιζε καὶ διέχεεν εὐωδίαν. Ὡ

ἐκπληξίς! ὦ εὐτυχία! Ἐξαφνα ἡ χηνα ἐπήδησεν ἀπὸ τὸ πινακίδιον της κατὰ γῆς, μὲ τὸ μαχαίριον καὶ τὸ περόνιον ἐπὶ τῆς βράχειος ἐμπεπηγμένον, καὶ ἔφθασεν ἕως εἰς τὴν μικρὰν κόρην. Τὸ φωσφόρον ὅμως ἔσθυσεν καὶ ἡ κόρη τὸν σκοτεινὸν μόνον καὶ ψυχρὸν τοῖχον εὗρεν ἐμπρὸς της.

Ἦναψε καὶ τρίτον φωσφόρον. Ἀμέσως τῇ ἐφάνη ὅτι εὐρέθη εἰς δωμάτιον ὅπου ὑπῆρχον πολλὰ δῶρα τῆς πρωτοχρονιάς, τὰ ὁποῖα ἦσαν πολὺ ὠραιότερα καὶ πολυτιμότερα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶχεν ἰδεῖ ἀπὸ τὴν ὑλωτὴν θύραν εἰς τοῦ πλουσίου ἐμπόρου. Σίλια κηρία ἔλαμπον τριγύρω εἰς τοὺς τοίχους, καὶ χίλια εἰκονογραφία παντοίων χρωμάτων ἐφαίνοντο ὥς νὰ τῇ ἔχαμογέλων. Ἡ μικρὰ ἐσῆκωσε τὰς δύο της χεῖρας: τὸ φωσφόρον ἔσθυσεν καὶ πάλιν τὰ κηρία τοῦ δωματίου ἀνέβαινον, ἀνέβαινον, καὶ τότε παρετήρησεν ὅτι ἦσαν τὰ ἄστρα. Ἐν ἐξ αὐτῶν ἔπεσε καὶ ἐχάραξε μακρὰν φωτεινὴν γραμμὴν εἰς τὸν οὐρανόν.

«Κάποιος θ' ἀποθνήσκει», ἐσκέφθη ἡ μικρὰ κόρη· διότι ἡ γραῖα μάμμη της, ἡ μόνη ἡ ὁποία τὴν ἠγάπα, ἀλλ' ἡ ὁποία εἶχεν ἀποθάνει, τῇ ἔλεγε συχνά: «Ὅταν κανὲν ἄστρον πίπτῃ, σημαίνει ὅτι μία ψυχὴ ἀναβαίνει εἰς τὸν οὐρανόν».

Ἡ κόρη ἔτριψε καὶ ἄλλο φωσφόρον εἰς τὸν τοῖχον· ἔλαμψε μέγα φῶς, ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου ἦτο ὀρθὴ ἡ μάμμη, καὶ ἦτο τόσον γλυκεῖα καὶ ἡκτινοβόλει τόσον πολὺ!

«Μάμμη, ἀνέκραξεν ἡ μικρὰ, πάρε με μαζί σου. Ὅταν τὸ φωσφόρον θὰ σβύσῃ ἡξεύρω ὅτι δὲν θὰ εἶσαι πλέον ἐδῶ· θὰ γίνῃς ἄφαντος ὅπως ἡ θερμάστρα, ὅπως ἡ ψητὴ χηνα, ὅπως τὸ δωμάτιον μὲ τὰ δῶρα!»

Ἐτριψεν ἀμέσως καὶ τὰ ἀπομεινάντα εἰς τὸ κουτίον φωσφόρα, διότι ἠθελε νὰ μὴ φύγῃ ἡ μάμμη της· καὶ τὰ φωσφόρα διέχυσαν φῶς ζωηρότερον ἀπὸ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Ποτὲ ἡ μάμμη δὲν ἦτο τόσον μεγάλη καὶ τόσον ὠραία ὅσον τότε! Ἐλαβε τὴν μικρὰν κόρην εἰς τὸν βραχίονά της, καὶ αἱ δύο ἐπέταξαν χαροπὰ ἐν μέτῳ τῆς ἡκτινοβολίας ἐκεῖνης τόσον ὑψηλά, ὥστε δὲν ὑπῆρχε πλέον οὔτε ψῆχος, οὔτε πῆν· ἦσαν πλησίον τοῦ Θεοῦ.

‘Αλλ’ εἰς τὴν γωνίαν, μεταξὺ τῶν δύο οἰκῶν, εὐρίσκειτο, ὅταν ἦλθεν ἡ πρώτη, ἡ μικρὰ κόρη, ἔχουσα ἐρυθρὰς τὰς παρειάς της καὶ τὸ μεῖδιμα εἰς τὰ χεῖλη της... εὐρίσκειτο νεκρά, νεκρά ἐκ τοῦ ψυχούς της τελευταίας ἐσπέρας τοῦ ἔτους. Ἡ πρωτοχρονιά ἐξημέρωσε, καὶ ἡ μικρὰ εὐρέθη νεκρὰ καθημένη ἐκεῖ μὲ τὰ φωσφώρα της, τῶν ὁποίων ἐν κουτίῳ εἶχεν ἐντελῶς κατῆ. «Ἡθελήσε νὰ ζεσταθῇ!» εἶπε κάποιος. Κανείς ὅμως δὲν ἤξευρε πόσα ὥραϊα πράγματα εἶδε καὶ ἐν τῷ μέσῳ ποίας λάμπειως εἰσῆλθε μὲ τὴν γραῖαν μάμμην της εἰς τὸ νέον ἔτος.

(Κατὰ "Ανδερσεν").

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ

ΑΝ ΗΜΗΝ ΕΙΚΟΣΙ ΕΝΟΣ ΕΤΩΝ!

«Τί μὲ κυττάζετε; ἐγὼ τώρα εἶμαι πλέον ἐξ ἐτῶν· εἶμαι πλέον μεγάλο παιδί, ἀλλὰ τί ὠφελεῖ; ἀφ’ οὗ δὲν εἶμαι ἴσα μὲ τὸν ἀδελφόν μου, ὁ ὁποῖος εἶνε ἐπίστρατος! ὦ! ἂν ἤμην ἴσα μὲ τὸν ἀδελφόν μου, θὰ ἤμην καὶ ἐγὼ ἐπίστρατος· ἢ ἂν δὲν μ’ ἐπαιρναν, θὰ ἐπῆγαινα ἐθελοντής· θὰ ἐπῆγαινα εἰς τὸ ἱππικόν· μ’ ἀρέσουν πολὺ τὰ ἄλογα· τὸ ἰδικόν μου θὰ τὸ ἔτρεχα ὡς ἀν πούλι· θὰ ἐπηγαίναμεν εἰς τὸν πόλεμον· ἐγὼ θὰ παρεκάλουν νὰ μὲ βάλουν εἰς τὴν πρώτην γραμμήν, διὰ νὰ πολεμήσω πρῶτος. Ὅταν θὰ ἐπλησιάζομεν εἰς τὰ Γιάννινα ὁ στρατηγὸς θὰ ἐφώναζε: «Ποῖος ἀπὸ σᾶς ἔχει τὸ θάρρος ν’ ἀναβῇ νὰ στήσῃ τὴν σημαίαν μας ἐπάνω ἐκεῖ εἰς τὸ φρούριον;» Καὶ θὰ ἐφώναζα προτῆτερα ἀπὸ ὅλους: «Ἐγώ, στρατηγέ!» καὶ θὰ ἐλάμβανα τὴν σημαίαν, καὶ θὰ ἔτρεχα, καὶ θ’ ἀνέβαινα εἰς τὸ φρούριον καὶ θὰ ἔσταινα τὴν ἐλληνικὴν σημαίαν, καὶ οἱ ἐχθροὶ θὰ ἐπυροβολοῦσαν ἐπάνω μου καὶ ἐγὼ θὰ τοὺς ἐφώναζα: «Πυροβολεῖτε πυροβολεῖτε! ἂν θέλετε νὰ ἐξοδεύσετε τὰ φουσέκια σας· ἐμὲ δὲν θὰ μὲ πληγώσετε!» καὶ θὰ ἐπέστρεφα ζωντανὸς εἰς τοὺς συντρόφους μου, καὶ θὰ μ’ ἐφιλοῦσαν ὅλοι, καὶ θὰ μοὶ ἔλεγαν: «Εἴσαι παλληκάρη!» καὶ θὰ μ’ ἐφώναζαν... καὶ θὰ μ’ ἐφώναζαν... ἀλλὰ θαρρῶ ὅτι μὲ φωνάζουν... σταθῆτε... σταθῆτε... εἶνε ἡ μητέρα μου, καὶ μὲ φωνάζει νὰ ἐνδυθῶ διὰ νὰ ὑπάγω εἰς τὸ σχολεῖον... Αἶ! ἄς ὑπάγω

τώρα νὰ μάθω γράμματα, καὶ ἂν γίνω εἰκοσι ἐνὸς ἐτῶν, ὅσον εἶνε ὁ ἀδελφός μου, ὃ ἂν γίνω! τότε βλέπετε σεῖς οἱ ὁποῖοι μὲ κυττάζετε, πῶς πολεμοῦν διὰ τὴν ἐλευθερίαν!..»

ΑΙΜΥΓΑΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

ΤΑ ΔΑΚΡΥΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ

Ἡ Ἐλένη ἦτο πεισμον κοράσιον, καὶ ἤθελε νὰ πράττῃ ὅχι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τὴν συνέβουλεον οἱ μεγαλείτεροί της, ἀλλ’ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐκείνη ἤθελε. Μίαν ἡμέραν ἡ μήτηρ της τὴν ἔστειλε νὰ ὑπάγῃ εἰς ἓν μέρος, ἀλλ’ ἐκείνη δὲν ἐπήγαινε. Ἡ μήτηρ της ἀπεφάσισε νὰ τὴν τιμωρήσῃ διὰ τὴν διορθώσιν ἀπὸ τοῦ τρομεροῦ της ἐλάττωμα, ἀφοῦ αἱ συμβουλαὶ της ἕως τώρα οὐδὲν κατώρθωσαν. Ἀλλ’ ἀπὸ τὴν μεγάλην της λύπην, διότι ἠναγκάζετο νὰ τιμωρήσῃ τὴν κόρην της, τὴν ὁποίαν μὲ τόσῃν φροντίδι ἀνέθρεψε, διὰ τὴν ὁποίαν τόσας νύκτας ἠγρύπνησε, τὴν ὁποίαν ἠγάπα τόσον πολὺ, τὴν κόρην της τὴν ὁποίαν ἠλπίζε νὰ ἴδῃ μετ’ ὀλίγα ἔτη τόσον καλὴν νεανίδα, ἀπὸ τὴν μεγάλην της λοιπὸν λύπην τῇ ἦλθον δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Ἡ Ἐλένη ἅμα εἶδε τὰ δάκρυα ἐκεῖνα τῆς μητρός της, τὰ ὁποῖα αὐτὴ προεκάλει μὲ τὸ πείσμα της, ἠγνόησε πόσον κακὴ κόρη ἦτο, ἠγνόησε πόσον δυστυχὴ καθίστα τὴν μητέρα της, καὶ μὲ δάκρυα καὶ αὐτὴ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς ὤρμησεν εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς μητρός της φωνάζουσα:—Συγχώρησόν μοι, μητέρα! πηγαίνω ὅπου μὲ στέλλεις, συγχώρησόν μοι.

Καὶ πράγματι, τώρα πηγαίνει ὅπου τὴν στέλλει ἡ μήτηρ της· εἶνε εὐπειθὴς κόρη καὶ ἡ κρυφὴ χαρὰ τῆς μητρός της· δὲν εἶνε διόλου πείσμων, διότι τὸ πείσμα της ἔθεραπεύθη μὲ τὰ δάκρυα τῆς μητρός της.

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Ἀντώνης εἶνε πλουσιόπαις, ὁ Κώστας εἶνε πτωχόπουλο.

— Πόσον ἤθελα νὰ ἤμην βασιλεὺς! λέγει ὁ Ἀντώνης.

— Κ’ ἐγώ! λέγει ὁ Κώστας· καὶ τί θὰ ἔκαμες τότε σύ, Ἀντώνη;

Τί μὲ κυττάζετε;

— Δὲν θάχαμα τίποτε, θὰ ἐδούλευαν οἱ ἄλλοι καὶ θάτρωγα ἐγώ. Ἀμ’ ἐσύ;

— Ἐγώ; ἐγὼ θάδινά στη μάνα μου νὰ τρώγῃ ἄσπρο ψωμὶ ἂν ἤμην βασιλεὺς!...

✽

Ἡ κυρία Α* εἰσέρχεται μετὰ τῆς ἐξαετοῦς

θυγατρός της θαλείας εἰς ἐμπορικὸν κατάστημα διὰ νὰ τῇ ἀγοράσῃ μίαν κοῦκλαν ὡς δῶρον τῆς πρωτοχρονιάς.

Τί πολλὰ κοῦκλαι! ἄλλαι εἶνε ἐνδεδυμέναι ὡς μεγάλαι κυρίαι, ἄλλαι πάλιν εἶνε μεγάλαι ὡς μικρὰ παιδιά.

Ἄλλ' ἡ μικρὰ Θάλεια τὰς παρατηρεῖ μὲ ἀδιαφορίαν. Ἐξαφνὰ κατευθύνεται εἰς μίαν γωνίαν τοῦ καταστήματος, ὅπου εὐρίσκετο ὡσάν περιφρονημένους εἰς γέροντά κοσσυλλέκτης.

— Μητέρα, λέγει ἡ μικρὰ Θάλεια, ἀγόρασέ μου αὐτὸν τὸν πτωχὸν γέροντα, ὁ ὁποῖος τρεμουλιάζει ἀπὸ τὸ κρύο.. ὁ καὶ μένος! φαντάσου, μητέρα, πόσο θὰ εὐχαριστηθῇ ὅταν θὰ εἶνε εἰς τὸ σπῆτί μας καὶ δὲν θὰ κρυόνη πλέον καὶ δὲν θὰ τοῦ λείπη τίποτε πλέον!..

☞

Ὁ μικρὸς Γιάννης ἐξυπνᾷ μίαν πρωΐαν κλαίων, κλαίων πολὺ.

— Τί ἔχεις Γιάννη καὶ κλαίεις; τὸν ἐρωτᾷ ἡ μήτηρ του.

— Νά... εἶδα εἰς τὸν ὕπνον μου πῶς ἤμην ἀξιωματικὸς καὶ πῶς ἐπήγαινα νὰ πολεμήσω 'ς τὰ Γιάννια... .

— Δοιπόν;

— Νά... καὶ τώρα ποῦ ἔξυπνησα βρέθηκα μέσα 'ς τὴν κλίνη μου Γιάννης πάλι!... ? ?

Δύο παιδία συνωμίζουν. Ἐκ τῆς ὁμιλίας των ἤκουσαμεν τὰ ἑξῆς:

— Διατί ὁ ἄνεμος εἶνε κρύος τώρα τὸν χειμῶνα;

— Διότι κλείουν τὰ παράθυρα καὶ δὲν τὸν ἀφίνουν νὰ ζεσταθῇ.

☞

Ἐν ἀπὸ τὰ παιδία τῆς κυρίας Διογενείδου εἶνε πολὺ ὀκνηρόν, ἀγαπᾷ δὲ περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὰ πράγματα, καὶ ἀπὸ τὰ γλυκίσματα καὶ ἀπὸ τὰ παιγνίδια, τὸν ὕπνον.

— Πῶς ἤθελα νὰ πεθάνω, μαμα, ἔλεγε πρωΐαν τινὰ πρὸς τὴν μητέρα του.

— Καλέ, διατί τὸ λέγεις αὐτό;

— Διότι, ἀπεκρίθη, ἤκουσα χθὲς κ' ἔλεγε ὁ παπούς πῶς ὁ θάνατος εἶνε ὕπνος αἰώνιος· καὶ ἅμα ἀποθάνω δὲν θὰ ἤμπορῃς νὰ μὲ ἐξυπνᾷς πρωΐ πρωΐ ἀπὸ τὰς 9.

☞

Δὲν εἶνε καλὸν νὰ ἐπιμένῃ τις καὶ μάλιστα ὅταν τὸν συμβουλευοῦν μεγαλείτεροι. Ἐὰν ἐρωτήσῃτε τὸν Σωτήριον θὰ σᾶς τὸ ὁμολογήσῃ διότι ἔπαθε μίαν νοστιμωτάτην ἱστορίαν πρὸ 2 ἐτῶν: Ὅλοι τὸν συνεβούλευον νὰ μὴ ἀνα-

γνώσκῃ βιαστικά, ἐπειδὴ δὲν ἦτο ἀκόμη προχωρημένος· αὐτὸς ὅμως ἐπέμενε νὰ μὴ πράττῃ τοῦτο, ἔως ὅτου ἐγένετο καταγέλαστος, καὶ μάλιστα τὴν ἡμέραν τῶν ἐξετάσεων ὅτε ἀναγνώσκων βιαστικὰ ἀντὶ ν' ἀναγνώσῃ:

εἶνε γὰρ ὁ μέγας

γὰρ ὁ μέγας χονδροειδής

ἀνέγνωσε μεγαλοφώνως:

« εἶμαι γὰρ ὁ μέγας

γὰρ ὁ μέγας χονδροειδής. »

Δ. Κ. ΜΑΥΡΟΓΑΝΗΣ

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΕΓΩ

᾽Ω! Τί ἀνυπόφορον παιδίον αὐτὸς ὁ κύριος ᾽Εγώ! » Ἀν τὸν ἀποφεύγωσι τὰ ἄλλα παιδία, ἂν ὁμιλῶσι μυστικά, ἂν γελῶσι χωρὶς αὐτόν, τὸν ἀκούετε μὲ πρόσωπον σκυθρωπὸν νὰ φωνάζῃ: « Καὶ ἐγώ; »

Προσφέρει τις κανὲν δῶρον εἰς ἓνα συμβαλλήτην σας, ἢ τῷ λέγει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν του διὰ νὰ παίξωσιν ὀλίγον; « Καὶ ἐγώ; καὶ ἐγώ; » ψιθυρίζει μὲ παραπονετικὴν φωνὴν ὁ κύριος ᾽Εγώ. »

Αὐτὸς ὁ ᾽Εγὼ θέλει νὰ εἶνε πανταχοῦ, νὰ τὸν ἐρωτῶσι δι' ὅλα, νὰ τὰ γνωρίζῃ ὅλα.

Μὴ νομίσῃτε ὅμως ὅτι ἂν κανὲν ἄλλο παιδίον τύχῃ νὰ εἶνε λυπημένον θὰ τὸν εὖρη πρόθυμον φίλον. Ὅχι. Πρόκειται νὰ κάμῃ χάριν τινά; Σιωπᾷ. Πρόκειται νὰ ὠφελήσῃ τινά; Οὔτε φωνή οὔτε ἀκρόασις; Πρόκειται νὰ παρηγορήσῃ τινά; Τότε δὲν ἀκούεται.

Αὐτὸς ὁ κύριος ᾽Εγὼ εἶνε παρὼν εἰς πᾶσαν χαράν, ἀλλ' ἀπὼν εἰς πᾶσαν λύπην.

Πῶς σᾶς φαίνεται, καὶ ποῖος θέλει νὰ τῷ ὁμοιάσῃ;

Ὅχι βέβαια σύ, μικρὲ μου ἀναγνώστα, οὔτε σύ, μικρὰ μου ἀναγνώστρια.

Αὐτὴ ἡ λέξις ᾽Εγὼ ποτὲ νὰ μὴν ἔλθῃ εἰς τὰ χεῖλή σας μὲ τὸ ὀλέθριον καὶ γελοῖον αἶσθημα τοῦ ἐγωϊσμοῦ καὶ τῆς ζηλοτυπίας.

Ὅταν πρόκηται ποῖος νὰ εἶνε ἐπιμελέστερος τοῦ σχολείου, ποῖος νὰ εὐχαριστῇ περισσότερον τὴν μητέρα του, ποῖος νὰ εἶνε καλλίτερον, ἀγαθότερον, φρονιμώτερον παιδίον, τότε μόνον φωνάζατε δυνατά: ᾽Εγώ! ᾽Εγώ! ᾽Εγώ!

* *

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Ὁ φιλάργυρος δὲν τολμᾷ νὰ ἐγγίσῃ τὰ χρήματά του. εἶνε ἀπλούς φύλαξ αὐτῶν, καὶ ὡς μόνον του δικαίωμα θεωρεῖ νὰ τὰ βλέπῃ. Τί ὠφελείται ἀπὸ τὴν φιλαργυρίαν του;

Οἱ ἀρχατοὶ ἔλεγον: « θαπνόμενος ἐφ' ἃ μὴ

δεῖ, ὀλίγος ἔσῃ ἐφ' ἃ δεῖ » δηλαδὴ ἂν ἐξοδεύῃς τὸν καιρὸν σου εἴτε τὰ χρήματά σου εἴτε ὅ,τιδήποτε ἄλλο ἐκεῖ ὅπου δὲν πρέπει, δὲν θὰ ἔχῃς ὅταν πρέπῃ.

Τὰ βιβλία τὰ ὅποια μᾶς διασκεδάζουν ἐν ᾧ συγχρόνως μᾶς διδάσκουν ὁμοιάζουν μὲ ὀπωρικὸν εὐχάριστον συγχρόνως καὶ θρεπτικόν.

Ζητοῦμεν συγγνώμην παρὰ τῶν μικρῶν μας συνδρομητῶν καὶ παρὰ τῶν κ. ἀνταποκριτῶν μας διὰ τὴν βραδύτητα τῆς διανομῆς τοῦ φυλλαδίου τούτου, ἥτις προήλθεν ἐκ τῆς ἐπιβραδύνσεως τῆς ἐκτυπώσεως αὐτοῦ. Ἐβράδυνε δὲ ἡ ἐκτύπωσις διότι ἦτο ἀδύνατον νὰ γίνῃ πρὸ τῆς πρώτης τοῦ ἀρξαμένου μηνὸς Ἰανουαρίου, ἀγνώστου ὄντος ἡμῖν εἰσέτι, μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης, πόσα ἀντίτυπα ἔπρεπε νὰ ἐκτυπώσωμεν περισσότερα τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Τοῦ λοιποῦ ὅμως θὰ γίνῃται ἡ διανομὴ ἐγκαίρως.

Τὸ τομίδιον, ὅπερ ὑπεσχέθημεν ὅτι θὰ δωρήσωμεν πρὸς τοὺς συνδρομητὰς τοὺς ἐγγραφέντας μέχρι τῆς πρώτης Ἰανουαρίου ε. ἔ. ἐλπίζομεν ὅτι θὰ κατορθωθῇ νὰ εἶνε ἕτοιμον περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς τούτου, ὅπως διανεμηθῇ μετὰ τοῦ δευτέρου φυλλαδίου « τῆς Διαπλάσεως » πρὸς τοὺς ἀποκτήσαντας ἤδη τὸ δικαίωμα νὰ τὸ λάβωσι δωρεάν· δηλαδὴ πρὸς ἐκείνους ἐκ τῶν συνδρομητῶν μας τῶν ὁποίων τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς ἔφθασεν εἰς τὸ Γραφεῖόν μας πρὸ τοῦ Ἰανουαρίου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

κ. Α. Χ. Κωνσταντινούπολιν. Δὲν σᾶς ἀπνητέσαμεν δι' ἰδιαιτέρας ἐπιστολῆς, διότι ἀπεφασίσαμεν νὰ καθιερώσωμεν ἀπὸ τοῦδε μίαν στήλην « τῆς Διαπλάσεως » διὰ τὰς ἀπαντήσεις ἐκείνας, αἵτινες, καθὼς γενικὸν χαρακτήρα φέρουσαι, θὰ ἐνδιαφέρωσιν ὅλους τοὺς ἀναγνώστας μας καὶ θὰ εἶνε ὠφέλιμον ν' ἀναγινώσκωνται ὑπὸ πάντων τῶν συνδρομητῶν μας, μετὰ τῶν ὁποίων θὰ κρατῶμεν ἀπὸ τοῦδε σύντομον ἀλληλογραφίαν. Εὐχαρίστως λοιπὸν σᾶς λέγομεν ὅτι τὸ διηγημάτιον τοῦ υἱοῦ σας εἶνε καλόν, ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν του, καὶ ἔαν, καθὼς λέγει, εἶνε πρωτότυπον, πρέπει νὰ τὸν ἐνθαρρύνετε νὰ γράψῃ, ἀλλ' εἶνε ἀκατάλληλον διὰ « τὴν Διάπλασιν. » Μὴ νομίζετε ὅτι διὰ παιδία ἀρμόζει τὰ παιδία νὰ γράφωσι; δυστυχῶς ἐν Ἑλλάδι ἐπεκράτησε τοιαύτη ἰδέα, καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν λογίων μας δὲν κατὰ δέχονται νὰ γράφωσι διὰ παιδία· ἀλλ' ἐν Εὐρώπῃ πάντες σχεδὸν οἱ ἔξοχοι συγγραφεῖς ἔγραψαν καὶ γράφουσι διὰ παιδία.

κ. Τ. Δ. Α. Οἱ ὑπολογισμοὶ σας ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς ὑπολογισμοὺς μικροῦ πτωχοῦ παιδίου, τὸ ὅποion ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν του: « Πόσον θὰ ἐγινόμην πλούσιος ἂν ἤμπορῶσα νὰ συνάξω κάμποσον ἡλίον τὸ καλοκαίρι, καὶ νὰ τὸν ἐπωλοῦσα τὸν χειμῶνα. »

κ. Α. Σ. Πάρον. Τὰ θαύματα τοῦ κόσμου ἦσαν ἑπτὰ ἕως τώρα: Αἱ πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου, ὁ τάφος τοῦ Μανωύλου βασιλέως τῆς Καρίας, ὁ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος ἐν Ἐφέσῃ, οἱ κρεμαστοὶ κήποι τῆς Βαβυλώνης, ὁ κολοσσὸς τῆς Ῥόδου, τὸ χρυσελεφάντινον ἄγαλμα τοῦ Ὀλυμπίου Διός, καὶ ὁ φάρος ὁ ἰδρυθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου Πτολεμαίου τοῦ Φιλάδελφους· ὁδοὸν δὲ θαῦμα τοῦ κόσμου εἰσθε ὑμεῖς, ὁ ὁποῖος ἔχετε τὴν ἀφέλεια νὰ μᾶς γράφωσι: « Θέλω

νὰ ἐγγράψω τὸν τίττον μου συνδρομητὴν εἰς τὸ διδακτικὸν ὡς τὸν καὶ ὡς ἐλπιώμενον περιοδικόν σας « τὴν Διάπλασιν », ἀλλὰ μήπως θὰ χάνῃ τὸν καιρὸν του, ἂν θὰ τὴν ἀναγινώσκῃ; (! !)

κ. Α. Π. Εἰς Καλκούταν. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς εὐμενεῖς κρίσεις σας. Εὐτυχῶς καὶ ἐν Ἀνατολῇ καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ἰδοὺ ἐν περιλήψει τί μᾶς γράφει ἡ ἐν Ἀμισσῇ συνδρομητριά μας Δ^ν Α. Γ. Κοδσαμπάση: « Τῇ ἀχωρίστῃ μου φίλῃ « Διάπλასιν »! Ὅσας ἐβλεπόν εἰς τὰς χεῖρας παιδίων, τὰ ὅποια γνωρίζουσι τὴν γαλλικὴν ἢ ἀγγλικὴν γλῶσσαν, περιοδικὰ μὲ ὠραίαν εἰκονογραφίαν καὶ μὲ ὠραία περιεχόμενα, ὅπως μοι ἔλεγον τὰ εὐτυχῇ ἐκείνα παιδία, ἐλυπούμην πολὺ καὶ ἔλεγον κατ' ἐμαυτὴν: Διατί ἄρα γε νὰ μὴ ὑπάρχωσι καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν μας τοιαῦτα περιοδικά; Ὁ πατήρ μου μοι ἐδείκνυε τότε διάφορα ἑλληνικά περιοδικά, ἐγὼ δὲ μολονότι τ' ἀνεγίνωσκον μὲ μεγάλην προθυμίαν, ἐν τούτοις δὲν ἠσθάνόμην κάμμιαν εὐχαρίστησιν. Καὶ ἦτο ἐπόμενον, διότι δὲν ἦσαν παιδικά, δὲν τὰ ἡγνόουν, ἐνῶ τὰ ἀλλόγλωσσα ἐκείνα καὶ ἐκ μόνης τῆς θέας των ἐκίνουν τὸ ἐνδιαφέρον μου. Κατ' εὐτυχίαν πρὸ τίνος περιήλθεν εἰς χεῖράς μου ἐν φυλλαδίον « τῆς Διαπλάσεως » καὶ τότε ἡγνόησα ὅτι τοῦτο τὸ περιοδικὸν ἦτο κατάλληλον δι' ἐμὲ καὶ ἐνεγράψην συνδρομητρία· ἐφέτος δὲ καὶ πολλὰς ἄλλας ὁμηλικούς μου ἐνέγραψα. Εὐχόμαι δὲ ἀπὸ τὴν γωνίαν ταύτην τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ὅπως καὶ ἄλλα κοράσια, πρὸ πάντων δὲ τὰ ἐν τῇ δούλῃ Ἑλλάδι, ὅπου ὑπάρχει πολὺ περισσότερα ἀνάγκη τοιούτων περιοδικῶν, μὲ μιμηθῶσι καὶ οὕτω κατορθωθῇ καὶ ἐκεῖνο, τὸ ὅποion μὲ ἀνυπομονησίαν περιμένω: ἡ εἰς τοῦ μηνὸς ἐκδοσις « τῆς Διαπλάσεως ».

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ἀπὸ τοῦ προσεχούς φυλλαδίου θὰ δημοσιεύω-
μεν τὰ ὀνόματα τῶν λυτῶν κατ' ἄλφάβητι-
κὴν τάξιν τοῦ ἐπωνύμου των. — Θὰ δημοσιεύω-
μεν δὲ τὰ ὀνόματα μόνον ἐκείνων ἐκ τῶν συν-
δρομητῶν μας, οἵτινες θὰ μᾶς ἀποστέλλωσιν
ἀλανθάστους τοῦ ἁλφίστου τὰς ἡμισείας
λύσεις πλέον μιᾶς ἐκάστου φυλλαδίου.

1

Ἑλλισοῦμνον

ἡ—ξ'ο—ύ'ε'ή'α'ο—ἡ'ε—δ'ύ'ο'ο'—α'δ'ε'υ'ε
—α'—ξ'ι'α',—ι'ο'ι—α'υ'α'—ε'ι'αι—ἡ—ἡ'η—
α'ω'—ω'—υ'υ'η'α'ω'.

2

Ποῖον ὀπωρικὸν εἶνε ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον καθιστάμε-
νον λεπτὸν δὲν διατρεῖ διόλου τὴν ἀρχικὴν του
οὐσίαν;

3

Ποῦ εἶνε τὰ μῆλα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια καὶ τὸ λαι-
μαργότερον παιδίον, ἐνῶ τὰ ἔχει πάντοτε πρὸ τῶν
ὀφθαλμῶν του, δὲν δύναται νὰ τὰ φάγῃ;

4

Ποῖον εἶνε ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον τρώγει χωρὶς νὰ ἔχῃ
στόμα;

5

Τί θεὸς ἦτο ὁ Ἀρποκράτης, καὶ πῶς ζωγραφίζεται;

6

Πότος ἐκ τῶν λαθόντων μέρος εἰς τὴν ἑλληνικὴν
ἐπανάστασιν λέγεται μόνον χειρ, καὶ διατί;

7

Δύο σύνδεσμοι τὸ πρῶτον μέρος μου ἀποτελοῦν,
τὸν θεὸν παρουσιάζει τῶν μαγῶν τὸ δευτέρον μου.
Κ' εἶνε ἥρωας, ἥρωες μέγας, ἔνδοξος τὸ σύνολόν μου.
Καὶ τ' ἀνδραγαθήματά μου τὰ πελάγη ἀντιλαλοῦν.
?

ΛΥΣΕΙΣ

80 Ὁ πράττων τι πρὶν ἢ σκεφθῇ ὁμοιάζει πρὸς τὸν
ἐπιχειροῦντα ταξιδεῖον ἄνευ προετοιμασίας. — 81 Ὁ

Οἱ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντες δύο
τόμοι «τῆς Διαπλάσεως τῶν Παί-
δων», τῶν ἐτῶν 1879 καὶ 1880

— 3^{1/2} χρυσοδεμένος φρ. 5. — Οἱ δύο τόμοι συνερραμμένοι εἰς ἓν τεύχος: ἄδειον μὲ ὠραῖον
ἐξώφυλλον φρ. 2^{1/2} χαρτοδεμέ-
νος φρ. 5, χαρτοδεμένος φρ. 6, χρυσοδεμένος φρ. 8. — Ἀποστέλλονται οἱ τόμοι οὗτοι καὶ διὰ τοῦ ταχυ-
δρομείου, ἐὰν μετὰ τοῦ ἀντιτίμου αὐτῶν ἀποσταλῶσι καὶ τὰ ταχυδρομικὰ τέλη ἀνερχόμενα δι' ἕκαστον τόμον.
Ἄδειον εἰς λεπτὰ 30, δεδεμένον εἰς λεπτὰ 50. Διὰ δὲ τοὺς συνερραμμένους ἄδετους εἰς λεπτὰ 50, καὶ
δεδεμένους εἰς λεπτὰ 60.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ συνδρομηταὶ κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν τοῦ ἔτους, προκαταβάλλουσιν ὅμως ὀλόκληρον τὴν
ἐτησίαν συνδρομὴν καὶ λαμβάνουσι τὰ φύλλα ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀριθμοῦ τοῦ τρέχοντος ἔτους.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

καὶ

ΜΟΝΟΝ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Εἰς τοὺς προμηθεύοντας καὶ προκαταβάλλοντας 10—12 συνδρομὰς στέλλεται ἓν φύλλον ΔΩΡΕΑΝ καθ' ὅλον
τὸ ἔτος. Ἀφίεται δ' ἐκπτώσις δραχμῶν 20 ἐπὶ ταῖς 100 εἰς τοὺς προμηθεύοντας πλείονας συνδρομὰς τῶν
10. — Αἱ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμων ἑλληνικῶν, γαλλικῶν καὶ ἀγγλικῶν. ἐὰν δὲ εἶνε
πολλοὶ διὰ χαρτονομισμάτων τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, οὐχὶ δὲ καὶ τῆς Ἰονικῆς, δι' ἐπιταγῶν, διὰ χρυσῶν νο-
μισμάτων. Διευθύνονται δὲ ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας πρὸς τὴν Διεύθυνσιν «τῆς Διαπλάσεως τῶν Παίδων.»

ΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ» ὁδὸς Ἑρμοῦ, ἀριθ. 72, πρὸ τῆς Καπνικαίας, ἐν Ἀθήναις.

Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ἀνδρέου Κορομηλά. 1881 — Β', 150.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΚΟΡΑΣΙΑ

Ἀπαγορεύεται ἡ ἄνευ ἁδείας ἀναδημοσίευσίς τῶν περιεχομένων.

ΕΤΟΣ Γ'

ΑΘΗΝΗΣΙ, κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1881.

ΑΡΙΘ. 2

Ὁ ναυτοπαις.

ΤΟ ΤΟΜΙΔΙΟΝ

θὰ εἶνε ἔτοιμον ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ φυλλαδίου τούτου. Ἐβράδυνε δὲ ἡ ἐκτύπωσίς του, διότι ὁ ἀποτέληται ἐκ 32 σελίδων περισσότερον παρ' ὅσας εἶχαμεν ὑποσχεθῆ, ἤτοι ἀντὶ 64 σελίδων θὰ περιέχῃ 96.

Διὰ τῶν ἐφημερίδων θὰ ἀναγγελθῇ ἡ ἡμέρα τῆς ἐκδόσεώς του καθὼς καὶ ἡ τιμὴ αὐτοῦ διὰ τοὺς μὴ ἀποκτήσαντας τὸ δικαίωμα νὰ τὸ λάβωσι δωρεάν καὶ ἐπιθυμοῦντας νὰ τὸ ἀγοράσωσιν.

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΠΟΛΗΜΑ ΤΟΥ ΝΑΥΤΟΠΑΙΔΟΣ

Πέντε μῆνας τώρα λείπει εἰς τὰ ξένα ὁ ναυτόπαις· πέντε ὀλοκλήρους μῆνας· ἄχ! πόσον θέλει νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του!

Εἶνε ὀρφανός! Ὁ πατὴρ του ἀπέθανεν, ἀφῆσας χήραν τὴν μητέρα του καὶ τέσσαρα ἄλλα ὀρφανὰ μικρότερα αὐτοῦ. «Ἀφ' οὗ ἐγὼ εἶμαι ὁ μεγαλύτερος, ἔχω καθήκον νὰ τοὺς θρέψω», ἐσκέφθη μίαν ἡμέραν· καὶ λαθὼν τὴν εὐχὴν τῆς μητρός του ἔγεινε ναυτόπαις.

Τὸ πλοῖον ἐφ' οὗ ἐπιβαίνει ὑπῆγεν εἰς μακρὸν τόπον καί, ἀφ' οὗ ἔμεινε πολὺν καιρὸν, ἐπιστρέφει ὀπίσω. Νύκτα καὶ ἡμέραν τάξει-δεύουν, μόνον οὐρανὸν καὶ θάλασσαν βλέπουν. Βρέχει, ἀστράπτει, σφοδρὸς ἄνεμος φυσᾷ, κυλίων ὡς κέλυσος καρύου τὸ πλοῖον ἐπὶ τῶν ἀφρισμένων καὶ ἐξηγριωμένων κυμάτων, ἀλλ' ὁ ναυτόπαις δὲν τρομάζει, εἶνε γενναῖος ναυτόπαις. «Ἐν μόνον συλλογίζεται, καὶ ἀνυπομονεῖ πολὺ: πότε θὰ φθάσῃ. Πόσας ὥρας ὀλοκλήρους στέκει ἀκουμβημένος εἰς τὰ πλάγια τοῦ πλοίου ὀνειροπολῶν τὴν γλυκεῖαν πατρίδα! Πότε τὴν θάλασσαν βλέπουν οἱ ὀφθαλμοί του, πότε πρὸς τὸν οὐρανὸν ὑψόνονται, ἀλλὰ πανταχοῦ, πανταχοῦ τὴν πατρίδα του βλέπει, τὸν οἰκίσκον τῶν τῶν λευκόν, τὸν ἐξώστην τῶν. Κυττάζει μακρὰν ὅσον δύναται νὰ φθάσῃ τὸ βλέμμα του, μήπως εἰς τὸν ὀρίζοντα διακρίνῃ ὀπίσω ἀπὸ τὰ σύννεφα τὸν ἅγιον ἐκεῖνον τόπον, ὅπου τὸν περιμένει μὲ τὴν ἀνυπομονήσιν ἡ μήτηρ του καὶ οἱ ἀδελφοί του· καὶ τότε πλήρης συγκινήσεως

ἐξάγει τὴν φωτογραφίαν τῆς μητρός του, τὴν ὁποῖαν φυλάττει πλησίον τῆς καρδίας του, καὶ τὴν παρατηρεῖ πολὺ, καὶ ἡ ἀγάπη πλημυρεῖ τὴν καρδίαν του καὶ ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του γύνεται. Δακρύει ὁ ναυτόπαις, καὶ μὲ τὴν χεῖρά του ἡσυχῶς σπογγίζει τοὺς ὀφθαλμούς του.

Πέντε μῆνας τώρα λείπει εἰς τὰ ξένα· πότε τέλος θὰ φθάσῃ; πόσον ταχέως θ' ἀναβῇ τὴν μικρὰν τῶν κλίμακα, καὶ θὰ ὀρμήσῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρός του καὶ τῶν ἀδελφῶν του, καὶ ἔπειτα τὸ ἑσπέρας πλησίον τῆς ἐστίας ἐν ἧ θὰ σπινθηρίζῃ ζωηρὰ φλόξ, ἐν μέτῳ ὅλων, θὰ διηγηθῇ ποῦ ἐταξίδευσεν, ποῦ ὑπῆγε, τί εἶδεν εἰς τὸν μακρὸν ἐκεῖνον τόπον, ὁ ὁποῖος ἦτο πολὺ ὠραῖος, ἀλλ' εἰς αὐτὸν ἐφάνη πολὺ ἄσχημος, διότι ἦτο πολὺ μακρὰν ἀπὸ ὅσους ἀγαπᾷ.

Ἀλλὰ πρὸ πάντων ἀνυπομονεῖ νὰ φθάσῃ, διότι μὲ τὰ λεπτὰ τὰ ὁποῖα τοῦ ἔδωκαν διὰ μισθόν του, ἠγόρασε δι' ὅλους κἄτι τι, δι' ἄλλον ὑποδηματάκιον, δι' ἄλλον καπελάκι καὶ διὰ τὴν μητέρα του ὀλίγους πήχεις ὑφάσματος διὰ νὰ τὸ κάμῃ φόρεμα. Μὲ ποῖαν χαρὰν θὰ δώσῃ εἰς ἕκαστον τὸ δῶρόν του καὶ μὲ πόσῃ χαρὰν θὰ τὸ λάβῃ ἕκαστος! Καὶ ἔξαφνα, ἔξαφνα, θὰ ἐξαγάγῃ ἀπὸ τὸ θυλάκιόν του καὶ τὰ λοιπὰ χρήματα δεμένα εἰς ἓνα κόμβον τοῦ μανδουλίου του, καὶ θὰ τὰ δώσῃ εἰς τὴν μητέρα του διὰ ν' ἀγοράσῃ πολὺ σιτάρι, καὶ κρέας καὶ ὅ,τι ἄλλο θέλει.

Ἐν ᾧ ταῦτα ὀνειροπολεῖ ὁ ναυτόπαις ἀκούει φωνὰς καὶ ὑψώσας τὴν κεφαλὴν του διακρίνει μακρὰν, τί; τὴν πατρίδα του. «Ἀ! τέλος πάντων! Ὁλονὲν πλησιάζουν καὶ αἱ οἰκίαι φαίνονται καλλιτέρα». Ἐξαφνα ἀκούεται γρρρρ!! Οἱ ναῦται ἔρριψαν τὴν ἄγκυραν. Ῥίπτουν καὶ τὴν λέμβον εἰς τὴν θάλασσαν. Πηδᾷ ἐντὸς αὐτῆς καὶ ὁ ναυτόπαις. Ἡ λέμβος πλησιάζει εἰς τὴν ξηράν. Ἀλλὰ ποῖοι εἶνε ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι περιμένουν εἰς τὴν ἀκτὴν; «ὦ! τοὺς γνωρίζει, τοὺς γνωρίζει! Ἡ λέμβος ἐφθασεν εἰς τὴν ξηράν καὶ ὁ ναυτόπαις πηδῆσας ῥίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρός του καὶ τῶν ἀδελφῶν του....

ΑΙΜΓΑΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΗΣ

Ἐν παιδίον δώδεκα ἕως δεκατριῶν ἐτῶν, μὲ φυσιογνωμίαν ζωηρὰν καὶ νοήμονα, ἐκάθητο ἐνώπιον τῆς τραπέζης ἐνὸς βιβλιοδετείου καὶ ἀνεγίνωσκε μετὰ προσοχῆς τὰ ἐπ' αὐτῆς εὐρισκόμενα φυλλάδια βιβλίου τινός.

Δύο φορές ὁ κύριος τοῦ βιβλιοδετείου τῷ ὠμίλησε, καὶ αὐτὸ δὲν ἀπεκρίθη· δὲν εἶχεν ἀκούσει. Ὁ βιβλιοδέτης τότε ὤθησε τὸ παιδίον βιαίως, καὶ τὸ ἠνάγκασε νὰ συνέλθῃ καὶ νὰ ἐγείρῃ τὴν κεφαλὴν του.

— «Ὁκνηρὲ!» εἶπε· «πάλιν μὲ τὰ μουτρα ἔπεσες 'στὰ βιβλία! Τὸ ἰδικόν μας ἐπάγγελμα δὲν εἶνε νὰ ἀναγινώσκωμεν, ἀλλὰ νὰ δένωμεν τὰ βιβλία δι' ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἀναγινώσκουν.»

Τὸ παιδίον ἀνεστέναξεν.

— Ἡξεύρεις καλὰ, κύρ' Σωτήρη, ὅτι δὲν μένει ποτὲ ὀπίσω ἡ δουλειὰ ἐξ αἰτίας μου! Ἐγὼ ἐργάζομαι ἀκαταπαύστως ἀπὸ τὸ πρωῒ, καὶ ἂν προτιμῶ νὰ ἀναγινώσκω τὴν ὥραν καθ' ἣν ἡ ἐργασία διακόπτεται, ἀντὶ νὰ γυρίσω εἰς τοὺς δρόμους, δὲν βλάπτω κανένα.

— Πολὺ καλὰ, πολὺ καλὰ. Πάντοτε ἔχεις ἔτοιμον τὴν ἀπάντησιν, ἀλλ' ἐγὼ σοὶ λέγω ὅτι μὲ τὴν ἀνάγνωσιν ἡ κεφαλὴ σου γεμίζει ἀπὸ στρεβλὰς ιδέας.

— «ὦ! ὅσον δι' αὐτό, ὄχι! μὴ τὸ πιστεύης! Ἀπ' ἐναντίας μάλιστα μαθητῶν τόσα πράγματα. Παρατήρησον ἐδῶ αὐτὴν τὴν Φυσικὴν, πόσα ὠραῖα πράγματα ἔχει! καὶ τί εὐκολὰ τὰ λέγει! Τὴν ἀναγινώσκω καὶ μοι ἔρχεται ὁρεξὶς νὰ μάθω περισσότερα. Ἀνέγνωσα ἓν κεφάλαιον ὀλοκλήρου περὶ ἡλεκτρισμοῦ, καὶ τὸ ἐνόησα. Εἶνε ὠραῖα ἐφευρέσεις, κύρ' Σωτήρη, ὁ ἡλεκτρισμός.»

— «ὦ!.. μήπως σοῦ 'πέρασε καὶ σένα ἀπὸ τὸν νοῦν νὰ γίνῃς σοφός;

— Ἀχ! ἂν ἡδυνάμην! ἐπιθύρισε σιγανὰ τὸ παιδίον....

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰσῆρχετο εἰς τὸ βιβλιοδετεῖον εὐγενὴς τις κύριος καὶ μὲ καλὴν φυσιογνωμίαν, διὰ νὰ παραγγείλῃ γὰ τοῦ χρυσοδέσουν μερικὰ βιβλία, καὶ ἤκουσε τὰς τελευταίας λέξεις τοῦ βιβλιοδέτου καὶ τοῦ παιδίου.

Ὁ κύρ' Σωτήρης ἠτοιμάζετο νὰ ἀκούσῃ τὰς παραγγελίας τοῦ πελάτου, τὸ δὲ παιδίον νὰ ἐπωφεληθῇ, ἀναγινώσκον, τὰς ὀλίγας στιγμάς, καθ' ἃς ὁ κύριός του θὰ συνδιελέγετο μετὰ τοῦ ξένου. Ἀλλ' ὁ εὐγενὴς κύριος ἀντὶ ν' ἀποταθῇ πρὸς τὸν βιβλιοδέτην, ἐρωτᾷ τὸ παιδίον:

— Θέλεις λοιπὸν νὰ γίνῃς σοφός, μικρὲ μου;

— «ὦ! ἐὰν ἡδυνάμην! ἐπανέλαβε τὸ παιδίον μὲ παραπονετικὴν καὶ συμπαθεῖ φωνήν.

Τότε ὁ κύριος αὐτὸς ἐπρότεινεν εἰς τὸ παιδίον νὰ τὸ λάβῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ νὰ τὸ σπουδάζῃ, ἀλλὰ μὲ τὴν συμφωνίαν νὰ ἐκτελῇ ὅλας τὰς ὑπηρεσίας ἐν τῇ οἰκίᾳ. Τὸ παιδίον ἐδέχθη.

Μετὰ δύο μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐγίνοντο αἱ ἐξετάσεις τῶν μαθητῶν τῆς πρώτης τάξεως τοῦ Γυμνασίου· τὸν πρῶτον δὲ βαθμὸν εἰς ὅλα τὰ μαθήματα ἔλαβεν ἓν παιδίον, τὸ ὁποῖον ἐκίνησε καὶ τὸν θαυμασμὸν ὅλων τῶν παρευρεθέντων ἐκεῖ καθηγητῶν καὶ τῶν ἀκροατῶν. Ἡ καρδιά δὲ, ἥτις μεγαλειτέραν ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην ἠσθάνετο συγκίνησιν διὰ τὴν εὐφυΐαν καὶ ἐπιμέλειαν τοῦ μικροῦ τούτου μαθητοῦ, ἦτο ἡ καρδιά τοῦ εὐγενούς του προστάτου.

Τὴν μεσημβρίαν ὁ κύριος οὗτος φωνάζει τὸ παιδίον εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἐνώπιον τῆς συζύγου του καὶ τῶν τέκνων του τῷ λέγει:

— «Ὅτε σὲ παρέλαβον ἀπὸ τὸ βιβλιοδετεῖον δὲν εἶχον τὴν βεβαιότητα ὅτι πραγματικὴ ἡγάπας τόσον πολὺ τὰ γράμματα, καὶ σὲ ἐπεφόρτισα μὲ ὅλας τὰς οἰκιακὰς ὑπηρεσίας διὰ νὰ δοκιμάσω τὸν ζήλόν σου. Ἀπὸ σήμερον ὁμῶς ἀναθέτω εἰς ἄλλον ὑπηρετήν τὰς ἐργασίας αὐτάς, σὺ δὲ θὰ τρώγῃς πάντοτε μαζὺ μας εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ἡ μόνη σου ἐργασία θὰ εἶνε ἡ μελέτη σου. Φρόντιζε νὰ ἀριστεύῃς πάντοτε διὰ νὰ ἦσαι πάντοτε ἄξιος τῆς ἀγάπης μου, καὶ διὰ νὰ γίνῃς μίαν ἡμέραν μέγας.»

Ὁ μικρὸς μαθητὴς ἐτελείωσεν ὅλας τὰς τάξεις τοῦ Γυμνασίου μὲ τὸν βαθμὸν ἀρίστα. Σήμερον δὲ εἶνε μυστακοφόρος νεανίας καὶ δι' ἐξόδων τοῦ προστάτου του σπουδάζει ἐν Γερμανίᾳ τὰς Φυσικὰς ἐπιστήμας.

Ἴδου πῶς ἀνταμείβεται ἡ ἐπιμέλεια καὶ ἡ εὐφυΐα.

Θέλετε βεβαίως, μικροὶ μας φίλοι, νὰ μάθητε τὸ ὄνομα τοῦ νεανίου τούτου· ἀλλ' ἐπειδὴ εὐρίσκεται εἰς τόσον μακρινὸν τόπον, δὲν ἐπροφθάσαμεν νὰ λάβωμεν τὴν ἄδειάν του διὰ νὰ σᾶς τὸ εἴπωμεν.

— Ἀλλὰ τοῦλάχιστον τοῦ προστάτου τοῦ τὸ ὄνομα! φωνάζει μικρὸς τις συνδρομητὴς « τῆς Διαπλάσεως »· δὲν θὰ μᾶς εἴπητε τοῦλάχιστον τοῦ προστάτου τοῦ τὸ ὄνομα;

— Ὡ! αὐτὸν τὸν γνωρίζετε ὀλίγον, μικροὶ μας φίλοι. Ἐνθυμεῖσθε ἀπὸ πέρυσι τὸν παλαιὸν σας φίλον, τὸν Δημητράκην, καὶ τὸν προστάτην του, τὸν κύριον Κ...; Ἐ! λοιπὸν ὁ προστάτης τοῦ μικροῦ βιβλιοδέτου εἶνε ἀδελφὸς τοῦ κυρίου Κ..., τοῦ προστάτου τοῦ Δημητράκη. Τὴν ἱστορίαν δὲ ταύτην τοῦ Μικροῦ βιβλιοδέτου, τῆς ὁποίας ἐγγυώμεθα τὴν ἀλήθειαν, ἀφηγήθη ἡμῖν ὁ Δημητράκης, ὅστις ἤκουσεν αὐτὴν παρακαθήμενός ποτε εἰς οἰκογενειακὸν γεῦμα τῶν ἀδελφῶν Κ.

ΠΕΡΝΑΤΕ ΑΓΑΠΗΜΕΝΑ

Κάθε πρωὶ μαλώνανε δυὸ ὠμορφα πουλάκια, δὲν μόνιαζαν εἰς τὸ φαγεῖν, ἔσ' τὰ λόγια, ἔσ' τὰ παιγνίδια, καὶ δὲν χωροῦσαν ἑστῶν δένδρων τὰ ἴδια τὰ κλαδάκια. Ἦσαν ἑὶς ἄλλη ξένα ἄγρια ἀνάμεσά τους ἑφίδια.

Μιὰ ἡμέρα τῶνα ἔπαιξε ἀμέριμνο ἑστὴ φτέρη, τὸ ἔτυχε μῶτρα κακὴ καὶ κυνηγοῦ σημάδι. Ἐμείνε τ' ἄλλο ἑστὴ φωλιὰ δίχως ἀγάπης ταῖρι. Καὶ κλαίει, μὰ παράκαιρα, τ' ἀδελφί του τὸ βράδυ.

Παιδιά, περνάτε τὸν καιρὸ πολὺ ἀγαπημένα, πρὶν σᾶς χωρίσῃ ἔξαφνα ἡ τύχη λυπημένα.

Α. Π. ΣΟΓΤΑΚΗΣ

ΟΙ ΜΕΛΛΟΝΤΕΣ ΗΡΩΕΣ

— Ἔδεσες τὸν φλόκο;
— Τὸν δένω.
— Ὅλα εἶνε ἔτοιμα;
— Ὅλα· μόνον ὀλίγη σαβοῦρα μᾶς χρειάζεται.

— Κάμε ὀγρήγορα· σήμερον πρέπει τὸ καράβι μας νὰ τὸ ρίψωμεν εἰς τὴν θάλασσαν.

Τοιοῦτοτρόπως συνδιελέγοντο οἱ δύο ἀδελφοί, ὁ Θεμιστοκλῆς, τὸν ὁποῖον βλέπετε ἀσκεπῇ καὶ ὁ Θησεύς, ὁ ὁποῖος τὴν στιγμὴν

ταύτην δέγει τὸν φλόκον, ἐν ᾧ οἱ δύο τῶν ἄλλοι ἀδελφοὶ Πλάτων καὶ Νικίας καὶ ἡ ἀδελφή των Ἀγρραυλὸς τοὺς παρατηροῦν ἔργαζομένους.

— Ἐξεύρετε ὅτι ἐλησμονήσαμεν καὶ τι; ἐφώνησε μετ' ὀλίγον ὁ Θεμιστοκλῆς. Τὸ καράβι μας δὲν ἔχει ὄνομα. Τί ὄνομα θὰ τοῦ δώσωμεν;

— Ἀλήθεια... τί ὄνομα νὰ τοῦ δώσωμεν;...

— Τὸ ἦρα! ἀνεφώνησεν ὁ Θεμιστοκλῆς: Κανάρης· Κανάρην νὰ τὸ ὀνομάσωμεν. Ἀπὸ ὅλα τὰ ὀνόματα, τὰ ὀνόματα τῶν ἡρώων δὲν εἶνε καλλίτερα; Ὡραῖα δὲν ἀρμόζει εἰς τὸ καράβι μας τὸ ὄνομα τοῦ Ψαριανοῦ πυρπολητοῦ; Ἀ! Περίφημα!

Καὶ ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμόν του, διότι τὸ ἐπέτυχε τὸ ὄνομα, ἠθέλησε νὰ τινάξῃ ὑψηλὰ τὸν πῖλόν του, τὸν ὁποῖον ὅμως δὲν εὔρεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον, διότι δὲν τὸν ἐφόρει.

— Κάτι πολὺ ἐνθουσιάζεσαι μὲ τοὺς ἥρωας, βλέπω, μήπως σοῦ κατέβη νὰ γίνης καὶ σὺ Κανάρης, σὺ τὸν ὁποῖον πιάνει ἡ θάλασσα;

— Ὡ! ἂς ᾔτο τὸ καράβι μας μεγάλο, καὶ ἐγὼ μεγάλος, καὶ τότε ἔβλεπες σὺ. Ἄν δὲν κάμῃ τις κἀνὲν μεγάλο ἔργον εἰς τὴν ζωὴν του τότε τί ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον; Ὅλοι γνωρίζομεν τὸν Μπάρμπα-Θωμᾶν τῆς κυρᾶ-Φρόσως· εἶνε ἐνενηντὰ πέντε χρόνων καὶ ὕστερον ἀπ' ὀλίγον καιρὸν θ' ἀποθάνῃ· ἀλλ' εἶνε ἀπὸ τώρα νεκρός· ἀπὸ τώρα πρὶν ἀποθάνῃ· καὶ βέβαια· ἔκαμε τίποτε μὲ τὸ ὁποῖον ν' ἀπαθανάτισῃ τ' ὄνομά του; ὠφέλησε κἀνένα ἄλλον ἐκτός ἑαυτοῦ του; Δὲν θέλω ν' ἀποθάνω ἐγὼ ὥσ' ἂν τὸν Μπάρμπα-Θωμᾶν τῆς Κυρᾶ-Φρόσως...

— Γεῖά σου λοιπόν, ἥρωα!

— Δὲν εἶμαι ἥρωας καὶ μὴ μὲ περιπαίζετε· ἔνδεκα ἐτῶν παιδί δὲν ἔμπορεῖ νὰ γίνῃ ἥρωας, ἀλλ' ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς κατὰ τὸν ὁποῖον ἔμπορῶ νὰ γίνω... θὰ γίνω!...

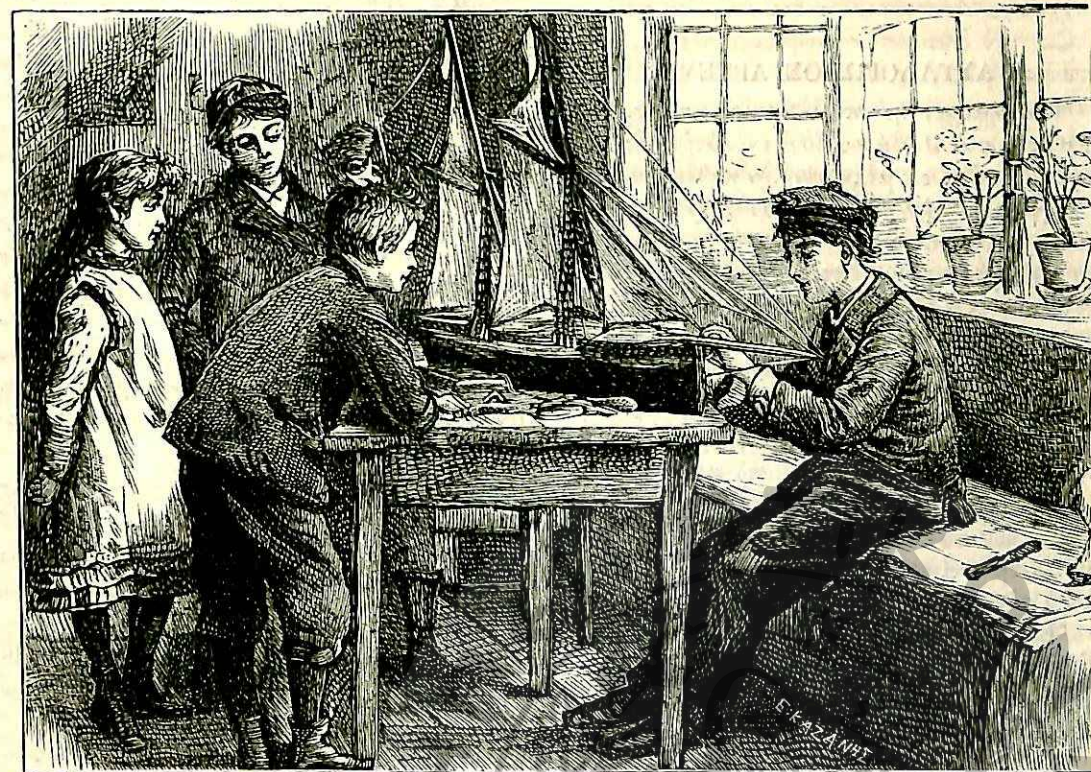
— Κρίμα ὅτι ὁ πόλεμος ἔμπορεῖ νὰ γίνῃ τώρα καὶ δὲν θὰ σε περιμένουν νὰ μεγαλώσης!

— Ἀ! ὅσον δι' αὐτὸ θὰ μείνῃ πάντα καὶ δι' ἡμᾶς τοὺς μικροὺς.

— Κ' ἔπειτα τώρα ὁ ἐχθρὸς δὲν ἔχει ξύλινα καράβια, ἔχει ὅλο θωρηκτά, καὶ δὲν φοβεῖται τὰ πυρπολικά σου.

— Φοβεῖται ὅμως τὰς τορπίλλας· ἕνα γεναῖο παληκάρι μὲ μίαν τορπίλλην ἔμπορεῖ νὰ τινάξῃ εἰς τὸν ἀέρα τὸ μεγαλύτερον θωρη-

κτόν· διατί, ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς μου, αὐτὸ τὸ παληκάρι νὰ μὴν ἦμαι ἐγὼ; ὑπάρχει μεγαλύτερα εὐτυχία παρὰ ν' ἀξιώθῃ ν' ἀποθάνω καὶ ἐγὼ ὅπως ὁ Μάρκος Βότσαρης καὶ ὁ Τσαμαδός; ἀλλὰ διατί γελάτε; Ἄ! ἔξεύρετε ὅτι ἐξάπτομαι καὶ μὲ πειράζετε· ἔστω! λέγετε ὅ,τι θέλετε, δὲν σᾶς πιστεύω, ἀλλ' ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα ἐκείνη καὶ οἱ τέσσαρές μας γίνωμεν

« Ἔδεσες τὸν φλόκο; — Τὸν δένω. »

μεγάλοι τότε κἀνεις ἀπὸ ἡμᾶς δὲν θὰ καταδεχθῇ νὰ ἐντροπιάσῃ τὸ ὄνομά μας, ὅλοι μας ἔχομεν τὸ ἴδιον αἷμα εἰς τὰς φλέβας μας. Τότε καὶ οἱ τέσσαρες ἀδελφοί...

— Οἱ τέσσαρες ἀδελφοί! εὐγέ σας! ἀκόμη δὲν ἐγενήκατε διὰ πόλεμον καὶ μ' ἐλησμονήσατε· τέσσαρες λοιπὸν εἶμεθα ἢ πέντε; ἀνεφώνησεν ἡ Ἀγρραυλὸς.

— Ἀλλή πάλιν ἀπ' ἐδῶ! ἀνέκραξεν ὁ Νικίας· καὶ σὺ λοιπὸν ἥρωϊς θέλεις νὰ μοῦ γίνης;

σὺ κάθου εἰς μίαν ἄκραν καὶ πλέκε κάλτσας.

— Ἄν ἐγὼ εἶμαι κόρη καὶ δὲν ἔμπορῶ νὰ πολεμήσω εἰς τὸ πλευρόν σας, ἔμπορῶ ὅμως νὰ κεντῶ σημαίας καὶ νὰ κάμω ξαντὸν δι' ὅσους πολεμοῦν! ἀπήντησε ζωηρῶς ἡ Ἀγρραυλὸς.

— Δὲν σᾶς τὸ ἔλεγα ἐγὼ ὅτι ὅλοι μας ἔχομεν τὸ ἴδιον αἷμα εἰς τὰς φλέβας μας; Λοιπὸν ζήτω μας, καὶ ζήτω καὶ ὁ Κανάρης!

— Σιωπὴ! δὲν λέγουν ζήτω διὰ τοὺς νεκρούς.

— Ζήτω και ό Κανάρης, σās λέγω, τό καράβι μας ό Κανάρης!

— Αλήθεια τό καράβι μας τό έλυσμονήσαμεν όλως διόλου.

— Έγώ όμως δέν τό έλυσμόνησα, και άφ' ου τώρα τίποτε δέν του λείπει, και έχει μάλιστα και τόσον ώραϊόν όνομα, ας του βάλωμεν ολίγην σαβοϋραν και ας τό ρίψωμεν εις την θάλασσαν.

ΑΙΜΓΑΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

Η ΑΣΥΛΛΟΓΙΣΤΟΣ ΑΡΤΕΜΙΣ

Μίαν ήμέραν ήτο πολύ ώραϊός καιρός, και ή μήτηρ του Πινδάρου έβαλεν αυτόν εις τόν κήπον, επάνω εις μίαν ύψηλήν καθέκλαν, και παρήγγειλε την αδελφήν του Αρτεμιν να τόν προσέχη πολύ.

Η Αρτεμις είχε επτά έτών. Και όταν έν κοράσιον είχε επτά έτών, δέν είχε πλέον μικρόν. Πρέπει να είχε εύπειθές και προσεκτικόν, δέν είχε αληθές, μικράί μου αναγνώστρια;

Η Αρτεμις εις την αρχήν κάμνει ό,τι τη είπεν ή μήτηρ της. Παίζει με τόν Πινδάρων, τω φέρει χειμερινά άνθη, τω φέρει μικρά χρωματιστά πετράδια, και προσπαθεί με όλα τά δυνατά της να τόν εύχαριστήση, διότι ή Αρτεμις είχε καλόν κοράσιον, και αγαπή πολύ τόν μικρόν της αδελφόν.

Έξαφνα άκούει ήχους μουσικής· τρέχει εις τās κιγκλίδας του κήπου, και τί βλέπει;

Ένα άνθρωπον, ό όποιος μόνος του έπαιζε πέντε όργανα.

Έκίνει τās χείρας του, τούς πόδας του, την κεφαλήν του, τό σώμά του, έρύσα με τό στόμα του, και όλα τά όργανα με τά όποια ήτο καταφορτωμένος, ως και αυτά τά κουδουνάκια τά όποια είχαν εις την κεφαλήν του, όλα έπαιζον.

Ο άνθρωπος εκείνος ήτο όρχήστρα ολόκληρος!

Φαντάσθητε πόσον ηύχαριστείτο ή Αρτεμις και με πόσην περιεργίαν τόν έβλεπε και τόν ήκουεν!

Βεβαίως και σεις, μικράί μου Αθηναϊαί αναγνώστρια, όταν τόν είδατε τόν άνθρωπον αυτόν διεργχόμενον πρό της οίκίας σας και

παίζοντα συγχρόνως τόσα όργανα, την ιδίαν περιεργίαν δέν ήσθάνθητε;

Αλλ' εξαφνα ήρχισε να βρέχει, να βρέχει πολύ, και ή Αρτεμις έτρεξεν όγρήγορα, όγρήγορα εις την οίκίαν δια να προφυλαχθή από την βροχήν.

Και ό Πινδάρως;

Αλλοίμονόν! ό καυμένος ό Πινδάρως είχε ακόμη επάνω εις την καθέκλαν του! Κλαίει, φωνάζει, θρηνεί, προσκαλεί εις βοήθειαν· αλλά ματαιώς· κανείς δέν έρχεται· ή μήτηρ του δέν είχε εις την οίκίαν, και ή Αρτεμις ούτε καν τόν συλλογίζεται πλέον, έπειτα δε βρέχει τόσον πολύ, και τόσον κρότον προξενεί ή βροχή πίπτουσα επάνω εις τά φύλλα των δένδρων, ώστε δέν άκούεται ή μικρά του φωνή. Τό δυστυχές παιδίον! δια να προφυλαχθή από την βροχήν, σκεπάζει με τά μικρά παχουλά χεράκια του τό πρόσωπόν του.

Αρά γε κανείς δέν θα έλθη να τό έλευθερώση; Ω! εύτυχώς ήλθεν ή μήτηρ του και τρέχει εις τόν κήπον, και λαμβάνει τόν Πινδάρων και τόν φέρει εις την οίκίαν καταμουςχευμένον.

Είχε εύτύχημα ό,τι δέν ήσθένησεν ό μικρός Πινδάρως. Αλλ' αν ήσθένει, ποίος θα έπταις; Δέν θα έπταιεν ή μικρά Αρτεμις, ή όποια έφάνη ασυλλόγιστος;

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ

ΜΗΤΗΡ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΣ

Ο ΥΙΟΣ

Τή ζωή με σε μητέρα
Έως τώρα έχω ζήσει,
Αλλά ήλθε τώρα μέρα
Πού τούς δύο μας θα χωρίσει θέλεις να λιποτακτήσω;

Η ΜΗΤΗΡ

Η Πατρίς μου με φωνάζει Ποία λέξεις!.. βλασφημία!..
Στή σημαία της να τρέξω· Τέτοια λύπη μη μου δώσης·
Η καρδιά μου δέν διαζέει, Μ' αιώνιαν άτιμία
Εις τούς κόπους θα άνθίσω, Σε κ' έμε θα κηλιδώσης.

Αλλά βλέπω να διακρύβεις, Όχι, τέκνον, μη ιυρίσης
Ω μητέρα μου γλυκεία! Είς έμε άτιμασμένος,
Την άνδρείαν μου κλονίζεις Μη πικρίαν με πείσης
Μου σπαράξεις την καρδιά. Λιποτάκτης ντροπιασμένος!

Λόφους όρη θα περάσω Σε έγέννησα να ζήσης·
Σπούδες θρούς θα προχωρήσω Σ' είχα μόνον μου έλπίδα,
Την Πατρίδα θα δοξάσω, Αλλά πρέπει να μ' άφήσης·
Αλλως ζών δέν θα γυρίσω., Τώρ' άνήκεις στην Πατρίδα.

Γ. Δ. Θ.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΜΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

Ο δημοδιδάσκαλος μικράς τινος πόλεως έν Έπτανήσω απέθανε και άντ' αυτού διωρίσθη άλλος. Ακούσατε ποιόν ήτο τό πρώτον μάθημα του καλού τούτου νέου διδασκάλου:

Μικροί έλληνόπαιδες, είπε προς τούς μαθητάς του, όλοι σεις όσοι εύρίσκεσθε έντός του σχολείου τούτου, όσον μικροί και αν ήσθε δύνασθε να φανήτε χρήσιμοι, αν θέλητε. Αν δέν δύνασθε να πράττετε μεγάλας αγαθοεργίας, δύνασθε όμως να παρέχετε μικράς εκδουλεύσεις.

Τα παιδιά δέν είπον τίποτε, αλλ' εκ του βλέμματός με τό όποιον παρατήρουν τόν διδασκαλόν των εφάνινοντο ως να έσκέπτοντο: άπατάσαι, διδάσκαλε, πλανᾷσαι· ήμεις δέν δύναμεθα από τώρα να φανώμεν ωφέλιμοι· είμεθα εισέτι πολύ μικροί!

Ο διδάσκαλος εμάντευσε τί έσκέπτοντο οί μικροί του μαθηταί, και επανέλαβε:

— Νομίζετε ό,τι δέν έχω δίκαιον, ό,τι δέν είναι δυνατόν να φανήτε και σεις χρήσιμοι! δοκιμάσατε όμως επί μίαν έβδομάδα.

— Πώς πρέπει να τό δοκιμάσωμεν; ήρώτησεν ό επιμελέστερος εξ αυτών.

— Να κρατήτε ανοικτούς τούς όφθαλμούς σας και να έχτε έτοιμους τās χείρας σας να πράξετε ό,τιδήποτε καλόν σās παρουσιασθῇ. Τό προσεχές δε Σάββατον θα σας έρωτήσω να μοι είπητε, αν ήδυνήθητε να φανήτε χρήσιμοι και πώς κατωρθώσατε τούτο.

— Μάλιστα! μάλιστα! εφώνησαν τα παιδιά.

Τό όρισθέν Σάββατον εφθασε και οί μαθηταί περιέμενον έν τω σχολείω τόν διδασκαλόν. Τα χείλη των εμειδίων και οί όφθαλμοί των εξ εύχαριστήσεως έσπινθηροβόλουν.

— Βλέπω, παιδιά, από την έκφρασιν του προσώπου σας, ό,τι κάτι έχετε να μοι αναγγείλητε, είπεν ό διδάσκαλος εισελθών.

— Έχομεν, διδάσκαλε, έχομεν πολλά να σας είπωμεν, εφώνησαν όλοι όμοϋ. Και έκαστος ήρχισε να διηγῆται την ιστορίαν του.

— Εγώ, είπεν εις, έσκέφθην να πηγαίνω την πρωίαν εις την βρύσιν και να γεμίζω την στάμναν, δια να μη κοπιάζη ή μήτηρ μου, και να μη χάνη τόν καιρόν της. Η μη-

τέρα είχε τόσον πολύ εύχαριστημένη δια τούτο ώστε απέφασσα να γεμίζω πάντοτε εγώ την στάμναν.

— Και εγώ, είπεν άλλο παιδίον, έσυλλογίσθηκα ό,τι ό συμμαθητής μου Μιλτιάδης είχε άσθενής και ύπηγα και τόν έπεσκέφθην. Παρατήρησα δε ό,τι ή συντροφία μου τόν εύχαρίστησε και τόν έκαμε να λησμονήση τούς πόνους· δι' αυτό και εγώ απέφασσα να πηγαίνω καθ' ήμέραν προς αυτόν άντι να παίζω, και θα πηγαίνω έως ότου γίνη καλά, διότι βλέπω ό,τι πολύ εύχαριστείται όταν είμαι πλησίον του.

Έτερος μαθητής είπεν:

— Εγώ προχθές περιεφερόμην εις τās όδους, σκεπτόμενος τί να πράξω. Με εφώναξεν εις άνθρωπος και με παρεκάλεσε να κρατήσω μίαν στιγμήν τόν ίππον του. Τω έκαμα αυτήν την χάριν, και αυτός μοι έδωκε μίαν δεκάραν· εγώ την έδέχθην και έτρεξα άμέσως και την προσέφερα εις τινα πτωχόν γραϊκν, ή όποια πρό ολίγου είχε διέλθει έμ-προσθέν μου. Η γραϊα έλαβε την δεκάραν και μοι έδωκε την εύχην της.

— Εγώ, είπε τό πέμπτον παιδίον, επερίπάτων με τούς όφθαλμούς ανοικτούς και τās χείρας έτοιμους, όπως μάς είχете είπει, ό,τε βλέπω ένα μικρόν ό όποιος έκλαιε, διότι είχε χάσει έν εικοσιπεντάλεπτον. Τό ευρον και του τό έδωκα· τότε αυτός έσπόγγισε τά δάκρυά του και άνεχώρησε με μεγάλην χαράν.

Έτερόν παιδίον είπεν:

— Εγώ, άκούσατε τί έκαμα: Μίαν ήμέραν τό βρέφος μας έκλαιε και ή μητέρα δέν ήμπορεί να τό περιποιήη και να τό ήτυχάση, διότι ήτο πολύ, παρά πολύ κουρασμένη, την ήρώτησα λοιπόν αν μοι επέτρεπε να τό βάλλω εις τό μικρόν άμαξάκι τό όποιον εγώ και ό παππούλης κατεσκευάσαμεν επίτηδες δι' αυτό. Μοι τό επέτρεψε· και τότε εγώ τό έτρεξα με τό άμαξάκι μέσα εις τόν κήπον μας. Να έβλέπατε, διδάσκαλε, πώς εκρόται τά χεράκια του από χαράν, πώς έγελούσε! και πόσον ή μητέρα ήτο εύχαριστημένη όταν τό είδε να γελά άντι να κλάη.

Ὁ δημοδιδάσκαλος ἤκουσεν ὅλα τὰ παι-
δία κατὰ σειράν, κατόπιν δὲ εἶπε:

— Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ὅσον μικρὸς καὶ
ἀν εἶνέ τις δύναται νὰ φανῇ χρήσιμος, ἀρκεῖ
μόνον νὰ θέλῃ.

ΚΡΙΤΩΝ

ΝΗΣΙΑΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΜΙΚΡΟΥ ΚΟΝΙΚΑΛΟΥ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Α'

— Πῶς ἀνέβηκες σὺ ἐκεῖ ἐπάνω; Αἶ! Τί
θέλεις ἐκεῖ; Κάτω! Ὁ γρήγορα! Εἰς τὴν στιγ-
μήν! Γάβ, γάβ, γάβ, γάβ!

Ἐφώναξε τὸ μικρὸν σκυλάκι, τὸ ὁποῖον
βλέπετε ἀγριοματιάζον τὸ κουνελάκι, τὸ
ὁποῖον ἐπίσης βλέπετε ἐπάνω εἰς τὴν τρά-
πεζαν.

— Κάτω σοῦ λέγω, τ' ἄκουσες; ἐγαύγισε
πάλιν τὸ σκυλάκι. Ἄ! καθὼς βλέπω θὰ τὰ
χαλάσωμεν μὲ τὸν μικρὸν μου κύριον!

Τὸ δὲξυμον αὐτὸ σκυλάκι ὠνομάζετο Λέων
καὶ ἦτο χαϊδεμένον, καί, ὅπως ὅλα τὰ χαϊ-
δεμένα παιδία, ζηλότυπον· ὁ δὲ μικρὸς του
κύριος ἦτο παιδίον πέντε ἐτῶν, ὀνομαζόμε-
νον Κλέων. Μίαν ἡμέραν δὲ ἡ θεία του τὸν
ἐπῆρε μαζὴ της εἰς τὰ ἐμπορικά καὶ τοῦ ἡ-
γόρασε τὸ ψεύτικον αὐτὸ κουνελάκι, τὸ ὁποῖον
δὲν ἀπεκρίνετο εἰς τὸν Λέοντα· διότι τὰ ψεύ-
τικα κουνελάκια οὔτε ἀκούουν οὔτε ὁμιλοῦν.

Β'

Ὁ Λέων ὅμως ἐθύμωσε τρομερά· ἐτέντωσε
τὰ αὐτιά του. Τὰ μάτια του ἦσαν φωτιά! Πα-
ρετήρησε τὸν σπάγον ὁ ὁποῖος ἐκρέματο
ἀπὸ τὴν τράπεζαν· τὸν ἀρπάζει μὲ τοὺς ὀδόν-
τας του καὶ πρᾶφ! τὸ κουνελάκι. Τὸ δυστυχι-
σμένον! ἀπὸ τὸν φόβον του ἔμεινεν ἀκίνητον
εἰς τὸ πάτωμα ὅπως ἔπεσε, καὶ παρατηρεῖ
ἀσχαρδαμυκτεῖ μὲ ἀνοικτοὺς ὀφθαλμοὺς τὸν
Λέοντα. Ὁ Λέων τότε ἀναψέ, ἤρχισε νὰ οὐρ-
λιάζῃ, νὰ γαυγίζῃ δυνατὰ, ἀλλὰ τὸ κουνε-
λάκι, οὔτε ἐν ἅγ! δὲν ἐβγαλεν ἀπὸ τὸ στόμα
του. Τότε πλέον ὁ Λέων ἐγένεν ἔξω φρενῶν·
«Ἄ!» τοῦ φωνάζει, «σὺ μὲ θυμόνεις περισ-
σότερον καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν γάταν μὲ τὸν
τρόπον σου. Εἰς ἐμένα τὸν Λέοντα δὲν κατα-

δέχεσαι σὺ νὰ ὁμιλήσῃς; Τώρα νὰ σοῦ μάθω
ἐγὼ πῶς μοῦ 'μιλεῖς.»

Γ'

Καὶ δαγκάσας τὸν σπάγον ἤρχισε νὰ τρέ-
χῃ τριγύρω εἰς τὸ δωμάτιον, σύρων κατόπιν
τοῦ τὸ κουνελάκι, ὡς ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν Ἑ-
κτορα τριγύρω εἰς τὰ τείχη τῆς Τρωάδος.
(Ἐνθυμεῖσθε βέβαια τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον
ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν). Τὸ κουνελάκι
πότε ἔτρεχε μὲ τὸ κεφάλι, πότε μὲ τὴν οὐ-
ράν, πότε μὲ τοὺς τροχίσκους του. Τὸ δὲ κε-
φαλάκι του ἐκτύπα πότε εἰς τὸν τοῖχον, πότε
εἰς τὴν καθέκλαν, πότε εἰς τοὺς πόδας τῆς
τραπέζης· ἀλλ' ὁ Λέων ἔτρεχε πάντοτε καὶ
τὸ ἔσυρε καὶ αὐτὸ κατόπιν του.

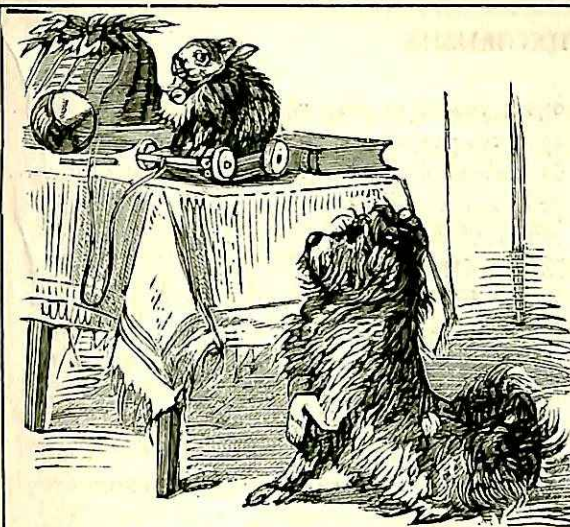
Δ'

Ὁ Λέων ἀσθμαίνων στέκει ὀλίγον καὶ πα-
ρατηρεῖ τὸ κουνελάκι τὸν βλέπει καὶ πάλιν
ἀταράχως, ἀλλ' οὔτε λέξιν τοῦ λέγει.

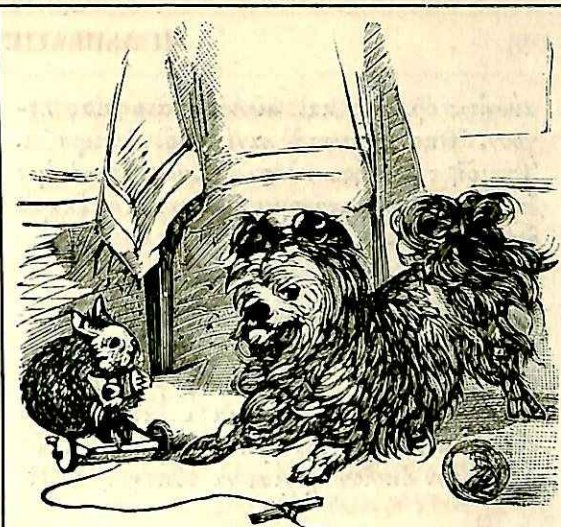
— Ἐπὶ τέλους, ἀνόητον κουνελάκι, δὲν
μοῦ λέγεις, διατί δὲν μοῦ ὁμιλεῖς; Ἔλα εἰς
τὰς τρεῖς.—Θὰ μ' ὁμιλήσῃς; Μία. Θὰ μ' ὁ-
μιλήσῃς; Δύο. Θὰ μ' ὁμιλήσῃς; Τρεῖς! . . .
Ὅχι; Δὲν μ' ὁμιλεῖς; Τώρα νὰ σὲ μάθω ἐγὼ,
κακοκύνελο! Καὶ τὸ ἐκύλισε πάλιν, καὶ τὸ
ἤρπασε μὲ τοὺς ὀδόντας του καὶ τὸ ἐτίναξεν,
ὡς νὰ ἦτον ἐλαφρότατον σφαιρίδιον. Καὶ ὅμως
τὸ κουνελάκι οὔτε λέξιν δὲν εἶπε.

Ε'

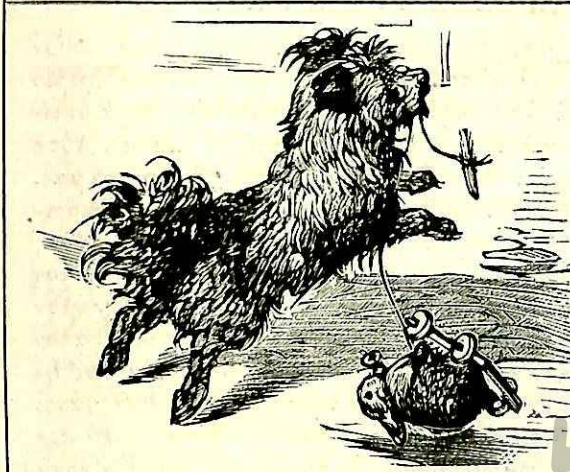
Τότε ὁ Λέων ἤρπασεν αὐτὸ ἀπὸ τὸν λαι-
μόν, ἐξέσχισε τὸ δέρμα του, ἔχωσε τοὺς ὀ-
νυχάς του μέσα εἰς τὰ σπλάγχνα του, τὸ ἔ-
καμε κομμάτια, καὶ τὸ ἐσχόρπισεν ἄνω κάτω
εἰς τὸ δωμάτιον. Πάει, ἐχάθηκε τὸ κουνε-
λάκι! καὶ μόνον μία τρίχα ἔμεινεν ἐπάνω
εἰς τὴν μικρὰν σανίδα, διὰ νὰ μαρτυρῇ ὅτι
μίαν φορὰν καὶ ἓνα καιρὸν ἦτον ἐκεῖ ἓνα κουνε-
λάκι. Ὁ Λέων ὕστερα ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν
παληκαριά του, καταϊδρωμένος, καταδιψασμέ-
νος, μόλις ἀναπνέων, στέκει καὶ παρατηρεῖ
μὲ ἐκπλήξιν καὶ ἀπορίαν ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἐρεί-
πια.—Τί παράξενόν κουνέλι! εἶπε μὲ τὸν
νοῦν του. Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ μὴν ὁμιλῇ; Ἀλλὰ
πάλιν ἐμὲ τί μ' ἐπεύραζεν; εἶπε μετὰ ὀλί-
γην σκέψιν. Ἦμπορεῖ αὐτὸ νὰ ἦτο τὸ προ-
τέρημά του. Ἐγὼ ἤξεύρω μερικὸς οἱ ὁποῖοι,

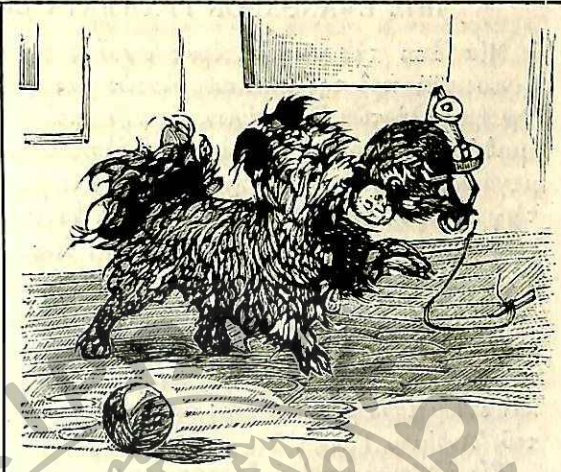
Α' Πῶς ἀνέβηκες σὺ ἐκεῖ ἐπάνω;

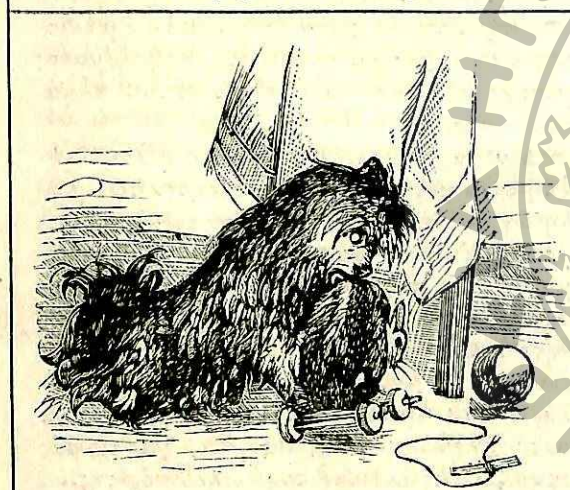
Β' Ἀπὸ τὸν φόβον του ἔμεινεν ἀκίνητον

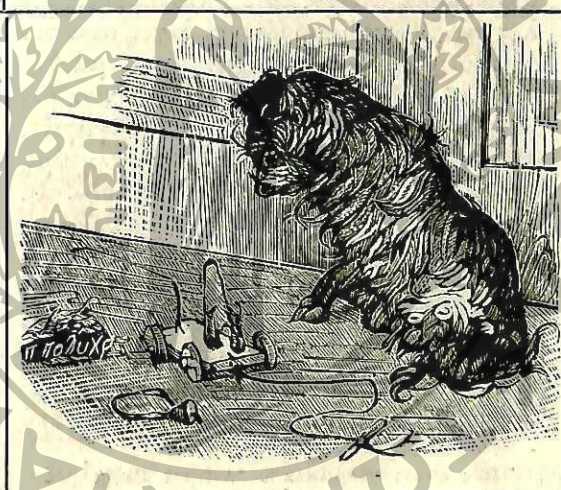
Γ' Ὁ Λέων ἔτρεχε καὶ τὸ ἔσυρε καὶ αὐτὸ

Δ' Τὸ ἐτίναξεν ὡς ἐλαφρότατον σφαιρίδιον

Ε' Κατεξέσχισε τὸ δέρμα του

ΣΤ' Ἡ μεταμέλεια

αιώνιως ὀμιλοῦν καὶ αἰώνιως ἀνοησίας λέγουν. Ὅποιοι σιωπᾷ κανένα δὲν πειράζει. Ἐπειδὴ τάχα ἦτο πλέον ἀδύνατον ἀπὸ ἐμὲ ἔπρεπε νὰ τὸ κατακομματιάσω; Δὲν ἔκαμα οἰόλου καλᾶ.

Γ'.

Ὁ Λέων ἦτο βυθισμένος εἰς τοιαύτας σκέψεις, ὅτε εἰσέρχεται ἕξαρνα ὁ μικρός του κύριος καὶ βλέπει τὴν καταστροφὴν. Φαντάσθητε τί φωνάζει, τί κλυματίζει ἔκτακτον ὅταν εἶδε τὸ κουνελάκι του χίλια κομμάτια. Ὁ δὲ Λέων, τὸν ὅποιον ἤρχισε νὰ τύπτῃ ἡ συνεί-

δησίς του, ἄμα εἶδε τὴν λύπην καὶ τὰ δάκρυα τοῦ μικροῦ του κυρίου ἐλυπήθη κατὰκαρδὰ καὶ αὐτός, καὶ τότε ὑπῆγε σκυφτά, σκυφτά, καὶ τοῦ ἔγλειψε τὴν χεῖρά του καὶ μὲ τὴν μετάνοιάν του ἐκείνην ἐφάνη ὡς νὰ τοῦ ἔλεγε: «Ποτέ μου πλέον δὲν θὰ πειράξω πρᾶγμα, τὸ ὅποιον δὲν μὲ πειράζει. ὅταν μάλιστα εἶνε περισσότερον ἀδύνατον ἀπὸ ἐμέ, ὄχι μόνον δὲν θὰ τὸ πειράξω, ἀλλὰ καὶ θὰ τὸ προστατεύω. Συγχώρησέ με, μικρέ μου κύριε, γὰρ γὰρ γὰρ γὰρ!»

ΑΙΜΓΑΙΟΣ· ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

ΠΩΣ ΕΜΑΝΘΑΝΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΧΟΛΗΝ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Μία ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας σχολὰς τοῦ Γένους μας πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεώς μας ἦτον ἡ σχολὴ τῶν Ἰωαννίνων, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμαθήτευσαν πολλοὶ σοφοὶ καὶ διδάσκαλοι, μεγάλως ὠφελήσαντες τὴν Πατρίδα μας μὲ τὰ γράμματά των. Ἀλλὰ πῶς τὰ ἐμάνθανον τὰ γράμματα εἰς τὴν σχολὴν ἐκείνην; ὅπως σεῖς, μικροὶ μου φίλοι, οἱ ὅποιοι ἔχετε τώρα ὅλα τὰ μέσα, καὶ ὅλας τὰς εὐκολίας; Ὁ, ὄχι! Τότε ἐχρειάζοντο πολλοὶ κόποι καὶ πολλὰ βάσανα διὰ νὰ μάθῃ τις γράμματα, καὶ ἐνθυμῆσθε βεβαίως ὅλοι σας τὸν παρᾶν τοῦ Ἀνθίμου Γαζή*.

Εἰς ἀξιότιμος καὶ σεβαστὸς σήμερον ἔμπορος, ἀλλὰ πτωχὸς τότε μαθητὴς τῆς σχολῆς τῶν Ἰωαννίνων, ἰδοὺ τί λέγει περὶ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὅποιον ἔζων ὅσοι ἐμάνθανον τότε γράμματα: «Εἰς τὰ Ἰωάννινα δὲν ὑπῆρχον οὔτε ξενοδοχεῖα, οὔτε μαγειρεῖα, οὔτε οἰκογένειαι καὶ οἱ δίδουσαι ἐπὶ πληρωμῇ εἰς τοὺς μαθητὰς κατοικίαν καὶ τροφὴν. Οἱ Ἰωαννῖται ἔκτισαν ἐντὸς τῶν σχολῶν μερικὰ κελλία, τὰ ὅποια δὲν εἶχον κανὲν ἐπιπλόν, εἰς αὐτὰ δὲ κατῴκουν οἱ πτωχοί, ὅπως καὶ ἐγώ, μαθηταὶ καὶ οἱ ξένοι οἱ ὅποιοι δὲν ἦσαν συστημένοι εἰς καμμίαν οἰκογένειαν. Εἰς κάθε χαμόγαιον κελλίον κατοικοῦσαμεν τρεῖς ἢ τέσσαρες μαθηταί, ἕκαστος δὲ ἀπὸ

ἡμᾶς εἶχεν ἰδιαιτέρον σάκκον, εἰς τὸν ὅποιον ἔβαλλε τὸ ξηρὸν ψωμίον τὸ ὅποιον ἔφερεν ἀπὸ τὸ χωρίον του, ὅπως καὶ ὀλίγα ξηρὰ ὀπωρικά, ἢ ξηρὰ ὄσπρια, ἢ τυρόν, ἢ ἐλαίαν. Αὐτὰ ἦσαν τὰ καθημερινὰ φαγητὰ τοῦ καιροῦ μας. Πολὺ σπανίως τὰς κυριακὰς ἢ τὰς Δεσποτικὰς λεγομένας ἑορτὰς ἐσυντροφεύαμεν δύο ἢ καὶ περισσότεροι, καὶ ἐμαγειρεύαμεν ὀλίγον κρέας εἰς κανένα φούρνον, διότι δὲν εἴχαμεν μαγειρικά σκεύη· στρώμα καὶ προσκέφαλον καὶ καθίσμα καὶ τράπεζαν τοῦ γραφίματος ἦσαν τότε ἄγνωστα πράγματα εἰς ἡμᾶς· ἀντὶ στρώματος καὶ καθίσματος εἴχομεν τὴν περίφημον ψάθαν τὴν ὁποίαν ἐστρώνναμεν κατὰ γῆς· ἦτον δὲ πολὺ εὐτυχὴς ὅστις ἡμπόρει νὰ στρώσῃ ἐπάνω εἰς τὴν ψάθαν καὶ ἐν μάλλινον σκέπασμα· ὡς τράπεζαν δὲ γραφίματος μετεχειρίζομεθα, φαντάσθητε τί... τὸ γονατὸν μας.»

Δὲν θαυμάζετε, μικροὶ μας φίλοι, τὴν ἐπιμονὴν καὶ τὴν σιδηρᾶν θέλησιν τῶν μαθητῶν ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ὑπέφερον τόσας στερήσεις μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μάθωσι γράμματα; Σεῖς τώρα οὐδεμίαν δυσκολίαν εὐρίσκετε, οὐδεμίαν κακουχίαν ὑποφέρετε· μιμήθητε λοιπὸν τὴν φιλομάθειαν τῶν παιδίων ἐκείνων, καὶ μάθετε, μάθετε γράμματα πολλά, διὰ νὰ ὠφελήσῃτε καὶ σεῖς τὴν Πατρίδα σας, τὴν γλυκεῖάν σας Πατρίδα, ἥτις εἰς σᾶς στηρίζει τὰς ἐλπίδας τοῦ μέλλοντός της....

ΦΙΑΙΣΤΩΡ

* Πῶς ἔμαθε γράμματα ὁ Ἀνθίμος Γαζής βλέπε φυλλάδιον Δεκεμβρίου 1880.

ΑΙ ΣΥΓΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΛΕΩΝΙΔΑ

Ὁ ἥλιος ἠκτινοβολεῖ εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν δευτέραν δὲ ὥραν μετὰ μεσημβρίαν ἔκτακτος κίνησις ἐπεκράτει, καὶ πλῆθος πολὺ διεσθύνετο εἰς τὸ πεδῖον τοῦ Ἀρεως*. Τί συνέβαινε;—Ἐμελλον νὰ γίνοντο μεγάλα στρατιωτικὰ γυμνάσια, καὶ ὅλον ἐκεῖνο τὸ πλῆθος ἔτρεχε πρόθυμον καὶ περιεργὸν νὰ ἴδῃ. Ἐν τούτοις ὅμως, ἐπειδὴ δὲν ἦτο Κυριακή, οὐδ' ἄλλη μεγάλη ἑορτή, τὰ σχολεῖα ἐκείνην τὴν ἡμέραν δὲν διέκοψαν τὰ μαθήματά των.

Ὁ Λεωνίδας ἐπήγαινε λοιπὸν εἰς τὸ σχολεῖόν του, ὡς πάντοτε, ἔχων τὰ βιβλία του καὶ τὰ τετράδιά του ἐντὸς τῆς μικρᾶς μαθητικῆς του σάκκας, τὴν ὁποίαν εἶχε προσηλωμένην ἐπὶ τῶν ὤμων ὡς στρατιωτικὸν σάκκον καὶ ὁμοίαζε μὲ μικρὸν στρατιώτην ἐν στολῇ.

Εἶχεν ἤδη φθάσει ἕως εἰς τὸ κατώφλιον τοῦ σχολείου καὶ ἐν μόνον βῆμα τῷ ἔμενε διὰ νὰ εἰσέλθῃ, ὅτε ἕξαφνα ἀκούει ζωηροὺς ἤχους μουσικῆς, καὶ δυνατόν κρότον τροχῶν ἀμαζῶν τρεχουσῶν μὲ μεγάλην ταχύτητα. Ἦτο τὸ πυροβολικὸν καὶ μετέβαινε εἰς τὰ γυμνάσια.

Ὁ Λεωνίδας, βλέπων ὅτι πολλὰ παιδιά, καὶ μεγάλοι μάλιστα πολλοὶ ἔτρεχον πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἤρχισε νὰ τρέχῃ καὶ αὐτός καὶ ἀσθμαίνων ἔφθασε τὴν πυροβολαρχίαν καθ' ἣν στιγμὴν ἔκαμπτεν τὴν ὁδὸν Σταδίου καὶ εἰσῆρχετο εἰς τὴν ὁδὸν Πατησίων.

Ἄμα εἶδε τὰ τηλεβόλα ἐκεῖνα, ἢ καρδία τοῦ Λεωνίδα ἤρχισε νὰ κτυπᾷ σφοδρῶς.

Ἐνεθυμήθη τότε τὰς πολεμικὰς διηγῆσεις τοῦ πάππου του, ὅστις ἐπολέμησε κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Φαβιέρων. Ὁ ἥχος τῶν σαλπείγων καὶ τῶν τυμπάνων τὸν συγκινεῖ, τὸν ἐνθουσιάζει· δὲν σκέπτεται πλέον οὔτε τὸ σχολεῖόν του, οὔτε τὰ μαθήματά του, οὐδ' αὐτὰ τὰ βιβλία του, τὰ ὅποια ἔχει εἰς τὴν ῥάχιν του.

(*) Εὐρυτάτη πλατεῖα εἰς τὸ βόρειον τῶν Ἀθηνῶν μέρος ὅπου ἐκτελοῦνται τὰ στρατιωτικὰ γυμνάσια· καλεῖται δὲ ἡ θέσις αὕτη καὶ Πολύγωνον κοινῶς.

Ὁ Λεωνίδας ἀκολουθεῖ τὴν πυροβολαρχίαν μὲ βῆμα ζωηρόν. Διὰ δὲ τῆς φαντασίας του πλάττει ἐν ὄνειροπόλημα γλυκύτατον εἰς παιδίον δέκα ἐτῶν ὅπως αὐτός. Φαντάζεται ὅτι εἶνε ἀξιωματικὸς καὶ ὅτι εἶνε εἰς τὸν πόλεμον καὶ πολεμεῖ ἀνδρείως, πρῶτον μὲν διότι εἶνε Ἕλλην, δεύτερον δὲ διότι εἶνε ἄξιος ἔργονος τοῦ πάππου του· ὅτι ὁρμᾷ κατὰ τῶν ἐχθρῶν, κτυπᾷ μὲ τὸ ξίφος του δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ ῥίπτει κάτω νεκροὺς πέντε, δέκα, δέκα πέντε, ὅτι δ' ἔπειτα ὡς ἀμοιβὴν τῶν ἀνδραγαθημάτων του λαμβάνει τὸν σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος καὶ γίνεται ἀκόμη μεγαλειτέρος ἀξιωματικὸς.

Ἔως ἐδῶ εἶχον φθάσει τὰ πολεμικὰ ὄνειρα τοῦ Λεωνίδα ὅτε ἕξαφνα ἡ πυροβολαρχία ἐσταμάτησεν.

Τότε μόνον ἐνόησεν ὁ Λεωνίδας ὅτι ἀπὸ τὸν φανταστικὸν τοῦ ἐνθουσιασμὸν παρεσύρθη ἕως εἰς τὸ πεδῖον τοῦ Ἀρεως, καὶ τρόμος τὸν κατέλαβε καὶ ἡ συνείδησίς του ἤρχισε νὰ τὸν τύπτῃ, ὅτε ἐσυλλογίσθη τὸ σχολεῖόν καὶ τὰς συμβουλὰς τῆς μητρός του. Ἀλλὰ τί νὰ πράξῃ; Ἦτο κατακουρασμένος καὶ ἡσθμαίνων· δὲν ἡμπόρει νὰ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω, ἀλλὰ καὶ ἂν ἐπέστρεφε δὲν θὰ ἐπρόφθανε πλέον, διότι ἡ ὥρα τοῦ μαθήματος παρήλθε, καὶ θὰ ἐτιμωρεῖτο τοῦλάχιστον μὲ κράτησιν δύο ὥρων.

Ὅλον τὸ ἔκτεταμένον ἐκεῖνο πεδῖον τοῦ Ἀρεως ἦτο πλῆρες στρατιωτῶν· ποτὲ δὲν εἶδε μαζῇ τόσους στρατιώτας.

Ἐμεινε δὲ πολλὴν ὥραν θαυμάζων, ὅτε ἤκουσε νὰ ψιθυρίζουν:—Ὁ ὑπουργός, ὁ ὑπουργός ἔρχεται!

Καὶ ἀμέσως τὰ τύμπανα ἐκρότησαν, αἱ σάλπιγγες ἤχησαν, αἱ μουσικαὶ ἐπαύσαν, καὶ εἰς γέρον ἀξιωματικὸς ἔδωκε τὸ πρόσταγμα. Ὁλος δ' ἐκεῖνος ὁ ὄγκος τῶν τηλεβόλων, τῶν ἵππων, τῶν στρατιωτῶν ἐκινήθη καὶ τοιοῦτος ἀπετελεῖτο πάταγος, ὥστε ὁ Λεωνίδας ἐνόμισεν ὅτι εὐρίσκεται εἰς ἀληθινήν μάχην. Τώρα πάλιν ἐλησμόνησε καὶ σχολεῖον καὶ τιμωρίαν, καὶ ἔβλεπε, μόνον ἔβλεπε.

Εἶχεν ἀνοικτοὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀνοικτὸν τὸ στόμα του· ἡ καρδία του ἐπαλλε

ζωηρώς. Ἦτο δὲ τὸσον συγκινημένος τὸσον ἐνθουσιασμένος, ὥστε ἂν εἰς ζαχαροπλάστης ἐπαρουσιάζετο τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ τῷ ἔλεγε — Μοὶ παραχωρεῖς τὴν θέσιν σου νὰ σοὶ χαρίσω ὅλον μου τὸ ζαχαροπλαστεῖον μὲ ὅλα τὰ γλυκά του; ὁ Λεωνίδας θ' ἀπεκρίνετο ἀγερώχως: "Ὁχι!

Παρετῆρει λοιπὸν μετὰ μεγίστης προσοχῆς πόσον ἤθελε νὰ εἶνε ὑψηλότερος, διὰ νὰ βλέπῃ καλλίτερα! ἀλλ' αἰφνης αἰσθάνεται ὅτι τὸν σηκώνουν· τώρα θὰ βλέπῃ καλὰ· ποῖος ὑποχρεωτικὸς κύριος φροντίζει δι' αὐτόν! ἀλλὰ τί; τὸν ἀποσύρει πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ δὲν δύναται πλέον νὰ βλέπῃ. Τώρα εἶνε καταθυμωμένος· ποῖος τολμᾷ λοιπὸν ν' ἀστειεύεται μαζὶ του; παρατηρεῖ κατὰ πρόσωπον τὸν ὀχλήρὸν ἐκεῖνον κύριον, καὶ τί βλέπει; . . . τὸν θεῖόν του, ὅστις ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ τὸν ῥίπτει εἰς μίαν ἄμαξιν καὶ καθύεται πλησίον του χωρὶς νὰ τῷ εἴπῃ λέξιν.

Ἀπὸ ὅλας τὰς συγκινήσεις τοῦ Λεωνίδα αὕτῃ ἦτο ἡ σφοδρότερα. Ἀπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ θεῖου του, τὸ ὁποῖον ἦτο μᾶλλον λυπημένον παρὰ ὠργισμένον, ἐνόηε πόσον μέγα ἦτο τὸ σφάλμα του.

Πραγματικῶς, δὲν ἐκινδύνευεν ἄρα γε ἐκεῖ ἐν μέσῳ τόσου πλήθους νὰ πατηθῇ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς ἵππους καὶ νὰ καταστήσῃ δυστυχὴ τὴν οἰκογένειάν του; Δὲν εἶχε παραβῇ τὸ καθήκον του μεταβάς ἐκεῖ ἀντὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ σχολεῖον του, ὡς ἐνόμιζον οἱ γονεῖς του;

Ὁ θεῖός του ἐσιώπα, ἡ δὲ σιωπὴ του αὕτῃ τῷ ἦτο πικροτέρα ἀπὸ τὴν βαρυτέραν ἐπίπληξιν.

Ὁ Λεωνίδας συγκινηθεὶς ἐκ μεταμελείας ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ θεῖου του κλαίων· ὁ θεῖός του τῷ ὑπεσχέθη ὅτι δὲν θὰ τὸ εἴπῃ εἰς τοὺς γονεῖς του. — «Θὰ νομίσουν ὅτι σὲ παρέλαβα ἀπὸ τὸ σχολεῖον» εἶπε· «ἀφ' οὗ μοὶ ὑπεσχέθης ὅτι δὲν θὰ τὸ κάμῃς πλέον, θὰ σ' ἀπαλλάξω ἀπὸ τὰς ἐπιπλήξεις τοῦ πατρός σου καὶ τῆς μητρός σου».

Ἀλλὰ μόλις ἤνοιξεν ἡ θύρα τῆς οἰκίας των, ὁ Λεωνίδας ἔτρεξε καὶ ὠμολόγησε τὰ πάντα εἰς τὴν μητέρα του. Πῶς νὰ κρύψῃ τὸ σφάλ-

μα του καὶ νὰ σιωπήσῃ τὴν ἀγαθότητα τοῦ θεῖου του;

Ὁ Λεωνίδας οὔτε καὶ ἐπεπλήχθη, ἔνεκα τῆς εἰλικρινείας μὲ τὴν ὁποίαν ὠμολόγησε τὸ σφάλμα του. Ἀπεκοιμήθη λοιπὸν κατακουρασμένος, ὑπόσχεθεις εἰς τὸν ἑαυτὸν του ὅτι οὐδέποτε πλέον θὰ πράξῃ τοιοῦτόν τι.

Ὁ ὕπνος του ἦτο λίαν τεταραγμένος καὶ εἶδεν εἰς τὸ ὄνειρόν του τηλεβόλα, σημαίας, ἵππους, ξίφη. Ἐνίστε δὲ τῷ ἐφαίνετο ὅτι στίβαρά τις χεῖρ τὸν ἐσήκονε καὶ τὸν ἐκράτει μετέωρον μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ ἔπειτα τὸν ἔρριπτεν εἰς μίαν ἄμαξιν.

Ἐξυπνήσας τὸ πρωῒ τὰ ἐνεθυμήθη ὅλα, ὡς καὶ τὴν ὑπόσχεσίν του. Ἐφύλαξε δὲ τὴν ὑπόσχεσίν του, διότι ἔκτοτε εἴτε πυροβολικόν, εἴτε ἵππικόν, εἴτε μουσικὴ διαβαίνει, αὐτὸς διέρχεται γενναίως τὸ κατώφλιον τοῦ σχολείου, ὅπου θὰ μάθῃ γράμματα καὶ κατόπιν... αἱ ποῖος ἡξεύρει... ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ ἀξιωματικὸς.

Α. Γ. Η.

Η ΙΝΔΙΚΗ ΟΡΝΙΣ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΘΑΝΑΣΗ

Ὁ Μπάρπα-Θανάσης κατῴκει εἰς Ἐλευσίνα, ἐντὸς μικροῦ τινος οἰκίσκου, ὅπισθεν τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε κήπος καλλιεργούμενος ὑπ' αὐτοῦ καὶ παράγων ὀλίγους καρπούς, ὀλίγα ὄσπρια καὶ ὀλίγα λαχανικὰ ἐπαρκοῦντα εἰς τὰς ἀνάγκας του. Ἦτο γέρον καὶ ἔζη ἐκ τῆς μικρᾶς συντάξεως τὴν ὁποίαν ἐλάμβανε παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὡς ἀγωνιστῆς τοῦ 1821. Μολονότι δὲ ἦτο πτωχὸς κατῴρθωνε νὰ παρέχῃ βοήθειαν εἰς ἄλλους πτωχοτέρους αὐτοῦ, καὶ ἐνίστε ἔστερεῖτο μετ' εὐχαριστήσεως ἐνὸς κυδωνίου ἢ ἐνὸς μήλου ἢ ἄλλου τινὸς ὀπωρικοῦ, διὰ νὰ τὸ δώσῃ εἰς κανένα ἀσθενῆ ἢ εἰς τὰ παιδιὰ, τὰ ὁποῖα συχνάκις τὸ ἐσπέρας ἤρχοντο εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ ἤκουον νὰ τοῖς διηγῆται τὰ κατορθώματα τῶν πατέρων μας, εἰς πολλὰ τῶν ὁποίων καὶ αὐτὸς εἶχε λάβει μέρος, ὅτε ἐπολέμουν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος καὶ τῆς Ἐλευθερίας.

Ἦγάπα πολὺ τὰ μικρὰ παιδιὰ καὶ διὰ τῶν διηγῆσεών του πρεσπεθάει πάντοτε νὰ τοῖς ἀποδεικνύῃ, ὅτι ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι εἶνε εὐ-

Ἡ Ἰνδικὴ Ὀρνὶς τοῦ Μπαρμπα-Θανάση.

τυχεῖς ὅσοι ἐκπληροῦν τὰ καθήκοντά των. Τὰ παιδιὰ τὸν ἤκουον μετὰ προσοχῆς καὶ ἐνθουσιασμοῦ· ἀνεχώρουν δὲ πάντοτε μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ γίνωσι καλλίτεροι, ἀφοῦ μάλιστα ὁ Μπάρπα-Θανάσης πάντοτε ἐτελείωνε τὰς ὁμιλίας του προσφέρων εἰς ἕκαστον ἀνὰ ἓν

μήλον, ἢ ἐν ἀπίδιον, ἢ ὀλίγα κεράσια, ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς.

Ὁ Μπάρπα-Θανάσης ἐξήρχετο καθ' ἡμέραν εἰς περίπατον, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ λησμονήσῃ τὴν παλαιάν του συνήθειαν τοῦ νὰ τρέχῃ εἰς τὰ βουνὰ καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Μίαν

ήμεραν, ὅτε εἶχεν ἀπομακρυνθῆ περισσύτερον παρὰ τὸ σύνθηρες, εἶδε μακρόθεν ὁμάδα παιδίων, τὰ ὅποια εἶχον περικυκλώσει ἀντικείμενόν τι, ὅπερ κατ' ἀρχὰς ὁ γέρον δὲν ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ, πλησιάσας ὁμως μετὰ περιεργίας, παρετήρησεν ὅτι τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ ἦτο μία ἰνδικὴ ὄρνις (γάλος) τῆς ὁποίας ἀπέσπων τὰ πτερὰ καὶ τὴν ἐλιθοβόλουν. «Α! ἐφώναζεν ὁ Μπάρμπα-Θανάσης, ἀνυψῶν τὴν ῥάβδον του· βαστᾷ λοιπὸν ἡ καρδιά σας νὰ ἦσθε τόσον ἀσπλαγχνα, καὶ ὡς δῆμιοι νὰ κάμνετε τὸ ἀνυπεράσπιστον αὐτὸ ζῶον νὰ ὑποφέρῃ τόσας βασάνους! Θέλετε τάχα νὰ γίνετε κακοῦργοι μετ' ὀλίγα ἔτη, ἄθλιοι, διὰ νὰ σᾶς φυλακίσουν καὶ νὰ σᾶς κόψουν τὸ κεφάλι!» Ὁ γέρον ἐγένετο μανιώδης ἀπὸ ὀργὴν καὶ θὰ ἐδιόρθωνε καλὰ τὰ σκληρὰ κακόπαιδα, ἂν δὲν εἶχον φύγει καθὼς εἶδον τὴν ῥάβδον ἀνυψωμένην.

Τότε ὁ Μπάρμπα-Θανάσης ἐπλησίασε πρὸς τὸ ἡμιθανὲς ζῶον, τὸ ἀνέσῃκωσε μετὰ προσοχῆς καὶ τὸ μετέφερεν εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπου τὸ ἐπεριποιήθη.

Μετά τινας ἡμέρας ἡ ἰνδικὴ ὄρνις ἐθεραπεύθη ἐντελῶς, χάρις εἰς τὰς περιποιήσεις τοῦ Μπάρμπα-Θανάσης, πρὸς τὸν ὁποῖον ἐδείκνυε μεγίστην εὐγνωμοσύνην καὶ τὸν ἠκολούθει πανταχοῦ, ὅπως πράττουσιν οἱ πιστοὶ κύνες. Τοῦτο ἐφαίνετο παράξενον εἰς ὅλους· ἀλλ' ὁ Μπάρμπα-Θανάσης ἔλεγε μειδιών: «Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὁ σύντροφός μου εἶνε ὀλίγον παράδοξος, ἀλλ' ἂν ἡξεύρατε πόσον με ἀγαπᾷ καὶ πῶς με ἐννοεῖ! Νά! ἂν ἐδείκνυμεν περισσοτέραν στοργὴν πρὸς τὰ ζῶα, θὰ ἐδιδάσκαμεθα ὅτι ἔχουσι περισσοτέραν εὐφροσύνην παρ' ὅσῃν νομίζομεν, καὶ ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ των περικλείουσι τὴν εὐγνωμοσύνην διὰ τοὺς εὐεργέτας των, πρὸ τῆς ὁποίας πολλοὶ ἐκ τῶν ἀνθρώπων πρέπει νὰ μένωσι κατησχυμένοι».

Οὕτω παρήλθον πολλοὶ μῆνες, ἕως ὅτου μίαν ἡμέραν ὁ Μπάρμπα-Θανάσης ἠσθένησε βαρέως καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξέλθῃ· οἱ γείτονες ἔτρεξαν νὰ τὸν ἐπισκεφθῶσι, διότι δὲν τὸν εἶδον εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὸν περίπατον. Πάντες ὁμως μετὰ μεγάλης των θλίψεως εἶδον ὅτι τὸ κακὸν ὄλονεν προσέβαινεν.

Καὶ μίαν ἡμέραν ὁ ἀσθενὴς γέρον, ἀφοῦ ἔδωκε τὰς τελευταίας του συμβουλὰς πρὸς τὰ παρευρεθέντα ἐν τῇ οἰκίᾳ του παιδιὰ, ἐζήτησε τὸν ἱερέα διὰ νὰ τὸν κοινωνήσῃ· καὶ ὀλίγας ὥρας μετὰ τὴν κοινωνίαν ἐξέπνευσεν.

Πάντες οἱ κάτοικοι συνώδυσαν αὐτὸν μέχρι τῆς τελευταίας του κατοικίας· οὐδεὶς ὁμως παρετήρησεν ὅτι καὶ ἡ ἰνδικὴ ὄρνις ἠκολούθει τὸ φέρετρον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔκειτο νεκρὸς ὁ μόνος ἄνθρωπος, ὅστις ἐφάνη ἐσπλαγχνός πρὸς αὐτήν. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀπὸ τῆς ταφῆς τοῦ Μπάρμπα-Θανάσης μερικοὶ γείτονες εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ μετὰ μεγάλης των ἐκπλήξεως καὶ οἴκτου εὗρον τὴν ἰνδικὴν ὄρνιθα νεκρὰν κειμένην παρὰ τοὺς πόδας τῆς κλίνης, ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶχεν ἐκπνεύσει ὁ εὐεργέτης της.

ΣΟΦΙΑ

ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΒΟΥΛΓΑΡΕΩΣ

Εὐγένιος ὁ Βούλγαρις πρὶν χειροτονηθῆ ἱεροδιάκονος ὠνομάζετο Ἐλευθέριος. Ἐκ μικρᾶς δ' ἡλικίας ἐφαίνετο πόσον ἦτο εὐφυής· καὶ ἰδοὺ μικρόν τι περὶ τούτου ἀνέκδοτον: Ἱερεὺς τις καταδικασθεὶς ἀδίκως εἰς ἀργίαν, ἀπεφάσισε νὰ γράψῃ ἀναφορὰν πρὸς τὸν Πατριάρχην καὶ ζητήσῃ τὴν ἀθώωσίν του. Ἀπὸ ὅλους τοὺς μαθητὰς περισσότερον ὁ Ἐλευθέριος ἐπὶνεύετο εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ τοῦτον παρεκάλεσεν ὁ ἱερεὺς νὰ τῷ γράψῃ τὴν ἀναφορὰν. Ὁ Ἐλευθέριος τόσον ζωηρὰν καὶ ὠραίαν ἀναφορὰν ἔγραψεν ὥστε ὅχι μόνον ἔπεισε τὴν Σύνοδον ν' ἀπαλλάξῃ τὸν ἱερέα τῆς ποινῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦ Πατριάρχου τὴν περιεργίαν ἐκίνησε, καὶ δι' ἐπιστολῆς του ἠρώτησε ποῖος συνέταξε τὴν ἀναφορὰν.

ΦΙΛΙΣΤΩΡ

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Γενναῖος εἶνε ὁ δυνάμενος νὰ ἀνθίσταται μετὰ σταθερότητος εἰς τὰς κακὰς συμβουλὰς, ὁ γνωρίζων νὰ λέγῃ «ὄχι». Εἰς τὸ σχολεῖον, μικροὶ μας φίλοι, καὶ βραδύτερον ἐν τῇ κοινωνίᾳ θὰ γνωρίσητε ἀνθρώπους ἐμβεβαπτισμένους εἰς τὴν κακίαν, αἵτινες διὰ κολακειῶν ἢ ἐγγιζόντες τὴν φιλοτιμίαν σας, θὰ προσπαθῶσι νὰ σᾶς καταστήσωσιν ὁμοίους των καὶ συνενόχους εἰς τὰς κακὰς των πράξεις. Ἐὰν δὲν γνωρίζετε νὰ λέγητε «ὄχι» εἰς τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς καὶ νὰ ἀνθίστασθε εἰς τὰς παροτρύνσεις των, θὰ κινδυνεύσητε νὰ καταστραφῇτε.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Δὲν μοῦ λέγεις, Δημοσθένη, σὺ ξεκρέμασες τὴν φωτογραφίαν τοῦ μπαμπᾶ σου; ἤρώτα ἡ κυρία Εὐπατρίδου τὸν ἐξαετὴ υἱὸν της.

— Ναι, μαμᾶ!

— Διατί, παρακαλῶ;

— Διότι ᾤλεσεν ὁ μπαμπᾶς, ὅτι μόνον τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους κρεμοῦν· καὶ ἐγὼ δὲν θέλω νὰ τὸν ἰδῇ κανεὶς κρεμασμένον τὸν μπαμπᾶ καὶ νὰ λέγῃ πῶς εἶνε κακὸς ἄνθρωπος ὁ μπαμπᾶς μου.

ΔΗΜ. Κ. ΜΑΓΡΟΥΔΗΣ

* *

Δύο κύριοι ἴστανται πρὸ τοῦ παραθύρου καταστήματος πωλόντος ἀρχαιοτήτας καὶ μετὰ μεγάλης περιεργίας παρατηροῦν τὰ ἐκεῖ ἐκτεθειμένα ἀρχαῖα ἀντικείμενα.

Εἷς μικρὸς ἀνθοπώλης πλησιάζει πρὸς αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐρωτᾷ: «Θέλετε ἄνθη;» Ἀλλ' οἱ κύριοι δὲν ἀπαντοῦν.

— Θέλετε ἄνθη; ἐπαναλαμβάνει τὸ παιδίον.

Αὐτοὶ οὐδὲ καὶ στρέφουν νὰ τὸν ἴδουν. Τότε τὸ παιδίον δυνατὰ:

— Πάρετε, κύριοι, ἄνθη, τοῖς λέγει· καὶ αὐτὰ ἀρ-

χαῖα εἶνε πλέον ἔξ ἡμέραι, εἶνε τώρα 'ποῦ τὰ ἐκοψα!

* *

— Μαμᾶ, ᾤρησέ με νὰ καταβῶ 'λιγάκι στὴν αὐλὴ νὰ παίξω κ' ἐγὼ, ἔλεγε μὲ παρακλητικὴν φωνὴν ὁ τετραετής Ἰάσων πρὸς τὴν μητέρα του.

— Ὅχι, παιδί μου, μόνον τὰ κακὰ παιδιὰ παίζουν εἰς τὴν αὐλὴν μὲ αὐτὸ τὸ κρύο.

— Ἀς κάνω κ' ἐγὼ μία στιγμὴ τὸ κακὸ παιδί καὶ ὑστερὰ ἀνεβαίνω πάλι.

* *

Τὰ τέκνα τῆς κυρίας Εὐκλείδου προγευματίζουν. Ἡ Ἐλένη, ἀφοῦ ἔπλεον τὸ γάλα της, ζητεῖ ἄρτον.

— Πεινᾷς ἀκόμη; τὴν ἐρωτᾷ ἡ μήτηρ.

— Ὅχι.

— Διατί λοιπὸν ζητεῖς ψωμί;

— Διότι σήμερον τὸ ψωμί εἶνε πολὺ μαλακὸν καὶ θέλω νὰ σουλᾶξω ὀλίγον δι' αὐρίον.

Ἡ μικρὰ Ἐλένη δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐννοήσει ὅτι ὁ σήμερον μαλακὸς ἄρτος γίνεται ξηρὸς τὴν ἐπιούσαν.

??

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Πρὸς τοὺς ἐνεργήσαντας καὶ ἐνεργοῦντας ἐπὶ ὑπὲρ τῆς εὐρείας διαδόσεως αὐτῆς «ἡ Διάπλασις» ἐκφράζει τὰς θερμὰς εὐχαριστίας της διὰ τὴν μεγάλην των πρὸς αὐτὴν ἀγάπην καὶ διὰ τὴν φιλομουσίαν των. Εὐελπιστεῖ δ' ὅτι θέλει κατορθώσει νὰ φανῇ ἀξία των προσδοκίων των καὶ τῶν μόχθων οὓς ὑπὲρ αὐτῆς κατέβαλον, διπλασιάζουσα τὴν ἐκδοσὴν της, ὅπως οὕτω καταστή ὠφελιμωτέρα—εὐθὺς ἅμα καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι της δηλώσωσι τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν των.

κ. Μι.λ. Β. (Λίον). Ἡ ἀγαπητή σας «Διάπλασις» εὐχαριστεῖ σὲ καθὼς καὶ πάντα ὅσοι ἀποστέλλουσιν αὐτῇ εὐχαιρικὰς εὐχὰς ὑπὲρ τῆς διπλασιάσεως τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς. Εἶνε κατενθουσιασμένη διὰ τὰς τόσον δραστήριους καὶ προθύμους ὑπὲρ αὐτῆς ἐνεργείας σου. Σοὶ εὐχεται δὲ καὶ αὐτὴ νὰ ἦσαι πάντοτε τόσον φιλομαθὴς καὶ τόσον δραστήριος, ὅπως καταστής τὸ καύχημα τῶν γονέων σου καὶ τῆς πατρίδος σου.—Τὰ περισσότερα ἀπὸ τοῦ ἀντιτίμου τῶν συνδρομῶν τὰς ὁποίας ἐσγάτως ἀπέστειλας, ἐδόθησαν τοῖς πτωχοῖς κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου.

Τῷ ἐπταετῇ συνδρομητῇ «τῆς Διαπλ.»—Εὐθυμοῦ, ἀγαπητέ, ὅτι πᾶν πρᾶγμα ἔχει καὶ τὸν τόπον του καὶ τὸν καιρὸν του, διὰ νὰ μὴ ὁμοιάσῃς καὶ σὺ μετὰ τὸν ἀνόητον ἐκεῖνο μικρὸν παιδίον, τὸ ὁποῖον, ἐνφ' ἡ μήτηρ του τῷ ἔλεγε νὰ προσευχηθῇ, ἀπήντησε: «Καθ' ἡμέραν, καθ' ἡμέραν τὴν προσευχὴν μου λέγω· θὰ ἐβαρύνθῃ πλέον ὁ Θεὸς νὰ με ἀκούῃ! Νὰ τοῦ εἰπῶ σήμερον τὸν μῦθόν μου;»

Ἰδρῶσα, προσπαθοῦσα ν' ἀναγνώσω τὴν ἐπιστολήν σου, μικρὰ μου φίλη Μαρία, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσα· ἂν πραγματικῶς με ἀγαπᾷς καὶ θέλεις νὰ με ἔχῃς φίλην, φρόντισον νὰ διορθώσῃς τὸ γράψιμόν σου· ἐγὼ δὲ ἡ φίλη σου «Διάπλασις» εὐχαρίστως θ' ἀπαντῶ εἰς τὰς ἐπιστολάς σου.

Πρὸς τὸν μικρὸν Νίκον, ὁ ὁποῖος μοὶ στέλλει τὴν ἐξῆς ἐπιστολήν: «Ὅταν πειράζω τὸν Κωστάκη μὰς (τὸν ἀδελφόν μου) μὲ δέρε· σὲ παρακαλῶ λοιπὸν, ἀγαπητή μου «Διάπλασις», σὺ ἡ ὁποία ἡξεύρεις καὶ συμβουλεύεις τόσον καλὰ, νὰ συμβουλεύσῃς καὶ τὸν Κωστάκη νὰ μὴ με δέρῃ πλέον.—Νομίζω, μικρὸ μου φίλε, ὅτι σὺ ἔχεις περισσοτέραν ἀνάγκην συμβουλῶν, παρὰ ὁ ἀδελφός σου. Ἰδοὺ λοιπὸν μία: Μὴ πειράζῃς τὸν Κωστάκην σας.

κ. Π. Κ. Α. (Πειραιῶ) καὶ Ἐπίκουρον. Δὲν ἐκρίθησαν ἀξία δημοσιεύσεως.

Αἱ λύσεις, μικρά μου Κλειώ, διὰ νὰ δημοσιεύται τὸ ὄνομά σου εἰς τὸ ἀμέσως προσεχὲς φυλλάδιον πρέπει νὰ φθάνωσι πρὸ τῆς 17ης τοῦ μηνός· διότι ὅταν φθάνωσι μετὰ τὴν 17ην θὰ μένῃ τὸ ὄνομά σου διὰ τὸ μεθεπόμενον φυλλάδιον καὶ ἂν φθάνωσι μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ φυλλάδιου τὸ ὅποιον περιέχει τὰς λύσεις τότε δὲν θὰ τίθεται τὸ ὄνομά σου μετὰ τῶν λυτῶν. Αὐτὸ πλέον πρέπει νὰ τὸ γνωρίζωσιν ὅλοι οἱ συνδρομηταί.

κ. Ε. Κ. Μ. (Βουκουρεστίον). Δὲν ἀπαντῶμεν εἰς ὅλας τὰς ἐπιστολάς διὰ τῆς ἐνταῦθα ἀλληλογραφίας· ἀλλ' εἰς ἐκείνας μόνον, τῶν ὁποίων ἡ ἀπάντησις, εἴτε ἐνδιαφέρει ὅλους τοὺς συνδρομητὰς, εἴτε δύναται μετὰ εὐχαριστήσεως ν' ἀναγνωσθῇ ὑφ' ὅλων. Ἐπομένως εἰς τὴν ἰδικήν σας ἐπιστολήν θὰ ἔχητε ἰδιαιτέραν ἀπάντησιν.

Τὸ πρὸς τοὺς γονεῖς σου ποίημα τῆς πρωτοχρονιάς, φιλιτᾷτ' Ἀναστασία Γ. Κ., εἶνε πρωεφερώτατον καὶ ἀποδεικνύει εὐαισθητόν καρδίαν· δὲν ἠδυνήθημεν ὁμως, καίτοι μετὰ λύπης μας, νὰ τὸ δημοσιεύσωμεν, ἐνεκα μερικῶν σφαλμάτων περὶ τὴν στιχογραφίαν, ἅτινα βεβαίως σὲ διέφυγον.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Π. ΣΟΥΤΑΚΗΣ

«Η Διάπλασις» ἔχει θλιβερωτάτην εἰδησιν ν' ἀναγγείλῃ εἰς τοὺς μικροὺς τῆς φίλους: Ὁ συνεργάτης αὐτῆς καὶ κάλλιστος νέος Ἀθανάσιος Π. Σουτάκης ἀπέθανε!... Τὴν 22 λήξαντος Φεβρουαρίου ἐνῶ πάντες εὐθόμουν καὶ παρεδίδοντο εἰς τὰς διασκεδάσεις τῶν Ἀποκρέων ὁ ἀτυχὴς φίλος μας ἔκλειε διὰ παντὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς του, μακρὰν τῆς πατρίδος του, μακρὰν τῆς οἰκογενείας του, ἥς ἦτο τὸ μόνον στήριγμα.

«Η Διάπλασις» πενθεῖ ἐκ καρδίας διὰ τὴν στέρησιν τοῦ πολυτιμοτάτου αὐτῆς φίλου, εἶνε δὲ βεβαία ὅτι καὶ οἱ μικροὶ αὐτῆς φίλοι θὰ λυπηθῶσιν οὐκ ὀλίγον διὰ τὸν θάνατον τοῦ νεαροῦ ποιητοῦ, ὅστις τρία μόνον ποιημάτια ἐπρόφθασε νὰ γράψῃ δι' αὐτοῦ: «Τὸ ἀλογάκι», «Μὲ τὸ χιόνι στὸ σχολεῖο» καὶ «Περνᾷ ἡ ἀγαπημένη α.» ἅτινα ἐδημοσιεύθησαν διὰ τῶν τριῶν προηγηθέντων φυλλαδίων «τῆς Διαπλάσεως».

Ἐν τινι τῶν προσεχῶν φυλλαδίων «τῆς Διαπλάσεως» θὰ παρασχωμεν εἰς τοὺς μικροὺς μας φίλους τὴν βιογραφίαν, ἕως δὲ καὶ τὴν εἰκονογραφίαν τοῦ πολυδακρύτου νέου, ὃν ὁ θάνατος ἀνηλεῶς ἀφήρπασεν εἰς ἡλικίαν μόλις 23 ἐτῶν.

ΤΟ ΤΟΜΙΔΙΟΝ

Α'

Πρὸς τοὺς ἀποκτήσαντας τὸ δικαίωμα νὰ τὸ λάβωσι δωρεάν.

«Η Διάπλασις», μικροὶ μας φίλοι, ἔκαμεν ἐν λάθος. Ὅταν τὸν παρελθόντα μῆνα σᾶς εἶπεν ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἔμελλε νὰ σᾶς ἀποστείλῃ τὸ τομίδιον, ἐλησμόνησε νὰ σᾶς εἴπῃ τὸ ὄνομά του. Φαντάσθητε νὰ ἐλαμβάνετε αἴφνης μίαν ἡμέραν τοῦ Φεβρουαρίου ἐν βιβλίον με ὄνομα ἄγνωστον εἰς σᾶς, χωρὶς νὰ εἰξεύρατε ποῖος σᾶς τὸ στέλλει καὶ διατὶ σᾶς τὸ στέλλει! Μὲ μεγαλειτέραν προθυμίαν, μικροὶ μας φίλοι, δὲν ὑποδέχεσθε τὸν φίλον τοῦ ὁποίου γνωρίζετε τὸ ὄνομα ἀπὸ προτερον, παρὰ τὸν ἄγνωστον ὅστις κρούει τὴν θύραν σας; Καὶ δὲν νομίζετε ὅτι «η Διάπλασις» ἔκαμε μέγα λάθος, μὴ εἰποῦσα εἰς ὑμᾶς τὸ ὄνομα τοῦ φίλου, τὸν

ὁποῖον ἔμελλε νὰ σᾶς συστήσῃ, τὸ ὄνομα δηλαδὴ τοῦ τομιδίου, τὸ ὁποῖον εἶνε βεβαία ὅτι θὰ ἀγαπήσητε ὡς στενὸν σας φίλον;

Ἀφοῦ λοιπὸν ἐγένετο τὸ λάθος ἔπρεπε νὰ διορθωθῇ· διότι «η Διάπλασις» ὁμοιάζει πρὸς τὰ καλὰ ἐκεῖνα παιδιὰ, τὰ ὁποῖα φροντίζουν νὰ διορθώσουν τὰ σφάλματά των. Καὶ ἰδοὺ διατὶ ἀνέβαλεν ἐπὶ ὀλίγας ἡμέρας τὴν ἀποστολὴν του: διὰ νὰ διορθώσῃ τὸ σφάλμα τῆς. Σήμερον σᾶς λέγει ὅτι τὸ ὄνομά του εἶνε:

ΠΑΙΔΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

καὶ σᾶς τὸ ἀποστέλλει μετὰ τοῦ φυλλαδίου τούτου, ἢ τρεῖς ἡμέρας βραδύτερον. Λάβετέ το καὶ ἀπολαύσατέ το.

Β'

Πρὸς τοὺς μὴ ἀποκτήσαντας τὸ δικαίωμα νὰ τὸ λάβωσι δωρεάν.

Διατὶ καὶ σεῖς, μικροὶ μας φίλοι, δὲν ἐσπεύσατε νὰ πληρώσητε τὴν συνδρομὴν σας ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου, διὰ νὰ λάβητε καὶ σεῖς τὸ ὥραϊον τοῦτο δῶρον «τῆς Διαπλάσεως»;

Νὰ ἰδῇτε πόσον ὥραϊα εἶνε αἱ Παιδικαὶ σελίδες, μικροὶ μας φίλοι! Τὰς ἔγραψεν ἐπίτηδες ὁ φίλος σας κ. Αἰμύλιος Εἰμαρμένος καὶ ἐτυπώθησαν φιλοκαλλέστατα εἰς τὸ καλλίτερον τυπογρα-

φεῖον τῶν Ἀθηνῶν: εἰς τὸ τυπογραφεῖον Ἀνδρέου Κορομηλᾶ, ὅπου ἀπὸ τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἤρchiσε νὰ ἐκτυποῦται καὶ «η Διάπλασις», καὶ δι' αὐτὸ εἶνε κομψότερα παρὰ πρότερον.

Νὰ ἡξεύρατε πόσον ἐπιθυμεῖ ἡ φίλη σας «Διάπλασις» νὰ τὸ ἀποστείλῃ καὶ πρὸς ὑμᾶς δωρεάν! Ἀλλὰ δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο, ἀφοῦ μόνον πρὸς τοὺς ἐγγραφέντας ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου ὑπεσχέθη νὰ τὸ δωρήσῃ; Τί θὰ ἐλέγετε καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι τότε διὰ «τὴν Διάπλασιν»; Δὲν θὰ ἐλέγετε ὅτι παραβαίνει τὰς ὑποσχέσεις τῆς;

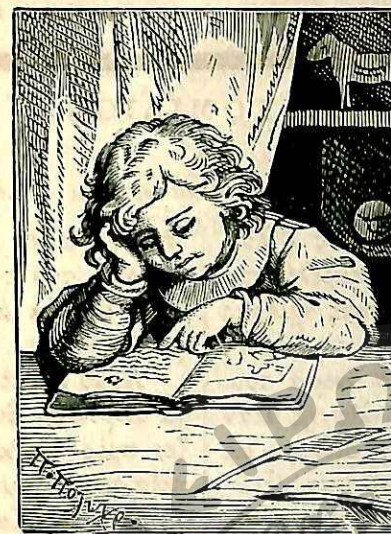
Τὸ προσεχὲς ἔτος ὅτε καὶ πάλιν «η Διάπλασις» θὰ προσφέρῃ ἄλλο βιβλίον, ἐλπίζει ὅτι θὰ σπεύσητε πάντες ἐγκαίρως ν' ἀνανεώσητε τὴν συνδρομὴν σας, διὰ νὰ τὸ ἀποκτήσητε δωρεάν.

— Ἀλλὰ τώρα, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπανερθώσωμεν τὸ λάθος μας, διὰ νὰ δυνηθῶμεν καὶ ἡμεῖς ν' ἀναγνώσωμεν τὸ τόσον ὥραϊον τοῦτο βιβλίον; ἀναφωνοῦσι περίλυποι τινὲς ἐξ ὑμῶν. Εἴμεθα καὶ ἡμεῖς ἐκ τῶν καλῶν παιδίων, τὰ ὁποῖα φροντίζουν νὰ διορθώσουν τὰ σφάλματά των, ὅπως καὶ «η Διάπλασις» ἐφρόντισε καὶ διώρθωσε τὸ ἰδικόν της. Τί λοιπὸν πρέπει νὰ πράξωμεν τώρα;

Μὴ ἀνησυχῇτε, μικροὶ μας φίλοι! «Η Διάπλασις» σᾶς ἀγαπᾷ ὅλους ἐξ ἴσου, καὶ διὰ νὰ σᾶς ἀποδείξῃ πόσον σᾶς ἀγαπᾷ, ἰδοὺ πρὸς χάριν σας τί ἀπεφάσισε:

Νὰ δημοσιεύσῃ ἐν τῷ φυλλαδίῳ τούτῳ δύο, ἐκ τῶν μικρότερων ὅμως τεμαχιῶν τῶν Παιδικῶν σελίδων: «Τὴν φωτογραφίαν τοῦ Κωστάκη», καὶ τὸ «Τί θὰ γίνῃς ὅταν μεγαλώσῃς;» διὰ νὰ σχημα-

τίσητε μικρὰν ἰδέαν τῶν περιεχομένων του. Ἀλλὰ ποῦ νὰ ἰδῇτε «Τὴν ἱστορίαν τοῦ θεοῦ» συγκινητικώτατον παιδικὸν διήγημα, «Τὴν ἐπιστολὴν» ὡραιότατον παιδικὸν δραμάτιον, τὴν «Νηπιακὴν φιλοσοφίαν» καὶ ἄλλα καὶ ἄλλα, μὲ τόσας ὥραϊας εἰκόνας, καὶ τέλους «Τοὺς ποντικούς» ἀφελέςατον ποιημάτιον, ὅπερ μάλιστα ἐτόνισεν ὁ κ. Ἀλέξ. Κατακουζηνός, ὡς ἔχουν καὶ μουσικὴν

Ὁ Κωστάκης

ΑΙ ΠΑΙΔΙΚΑΙ
ΣΕΛΙΔΕΣ

Δεύτερον ἀπεφάσισεν «η Διάπλασις» νὰ δωρήσῃ καὶ πρὸς σᾶς καθὼς καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἐγγραφισμένους συνδρομητὰς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, ἂν ἔχι ὅλον τὸ τομίδιον, τοῦλάχιστον τὸ ἐν τρίτον αὐτοῦ καὶ σᾶς τὸ προσφέρει ἐπομένως μόνον ἀντὶ 50 λεπτῶν, ἐνῶ διὰ τοὺς μὴ συνδρομητὰς πωλεῖται ἀντὶ λεπτῶν 75.

Τρίτον δέ, ὅπερ καὶ σπουδαιότερον,

ἀπεφάσισεν, ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος φυλλαδίου νὰ πωλῇ πρὸς τοὺς συνδρομητάς της ἀποκλειστικῶς τὰς *Παιδικὰς σελίδας*, οὐχὶ δὲ καὶ πρὸς μὴ συνδρομητάς, διότι

φοβεῖται μήπως ἐξαντληθῶσιν ὅλα τὰ ἀντίτυπα πρὶν ἢ προφθάσῃ νὰ ἀγοράσῃ οἱ ἐκ τῶν μικρῶν τῆς φίλων δὲν ἀπέκτησαν τὸ δικαίωμα νὰ τὰς λάβῃ δωρεάν.

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑΚΗ

Πρὸς μικρὸν φίλον, ὅστις μοὶ προσήνεγκε τὴν φωτογραφίαν του

Ἐκ τῶν «Παιδικῶν σελίδων»

Τί ἀμίμητη, ὡραία, ζωηρὰ φωτογραφία! Ζωντανός, σωστός Κωστάκης! τίποτε δὲν παραλλάζει· Στόμα, μύτη, φρύδια, μάτια, σῶμα, φυσιογνωμία Ὅλα, ὅλα εἶνε ἴδια... μόνον ποῦ δὲν σ' ὁμοιάζει.

Κ' ἡμπορεῖ νὰ σ' ὁμοιάσῃ; Κύττα, λίγο τὸν Κωσάκη Ποῦνε 'ς τὴν φωτογραφία; ἀδιάκοπα διαβάζει· Εἶν' ἐπιμελής Κωστάκης, εἶνε φρόνιμο παιδάκι, Δὲν χορεύει μέσ' τοὺς δρόμους, δὲν πηδάει, δὲν φωνάζει.

Δὲν ξυλίζει τὸν Γεωργάκη, τὸν μικρὸν τὸν ἀδελφὸν του. Δὲν περιγεῖται τὴν μάμμη, δὲν πεισμονεῖ τὴν μητέρα, Ἀπ' τὴν λειχουδιὰ δὲν χρίζει μὲ γλυκὰ τὸ πρόσωπό του, Καὶ ἀνασκαφὰς δὲν κάμνει εἰς ταῖς τσέπαις τοῦ πατέρα.

Δὲν μαλόνει, δὲν ὀβριζει. Τὸ καὶμένο τὸ παιδάκι Δὲν κινεῖται κἄν, δὲν βήχει· κύτταξε τί ἡσυχία! Τ' ἀκουσες λοιπόν; ἂν γίνῃς ὡς τὸν τοῦτον, Κωστάκη, Τότε μόνον θὰ σ' ὁμοιάξῃ, φίλε, ἡ φωτογραφία.

Αἰμυλῖος Εἰμαρμένος.

ΚΟΙΜΗΣΟΥ

Μιμήσις

Τὸ χελιδόνι μέσ' 'ς τὴν φωλιά του
Φτερά διπλώνει νὰ κοιμηθῇ.
Ἐπεσ' ὁ ἥλιος 'ς τὴ θάλασσά του,
Καὶ τὸ παιδάκι 'ς ὑπνὸ βαθύ.

Μέσα 'ς τὰ μύρα των τὰ λουλούδια
Ταῖς πεταλοῦδες φιλοξενοῦνε.
Τ' ἀηδόνια ἀκόμα σκορποῦν τραγοῦδια,
Ἀλλὰ κι' ἐκεῖνα θὰ κοιμηθοῦνε.

Τ' ἀρνιά κοιμοῦνται 'ς τὰ χορταράκια
Πλάϊ με πλάϊ τὰ δροσερά.
Ἔλα, μιμήσου κι' ἐσὺ τ' ἀρνάκια,
Τὸ κρεβάτάκι σὲ καρτερᾷ.

Σοῦ ἔχω στρώσει σὰν τὴ μορφὴ σου,
Παιδί μου, κάτασπρο σεντονάκι·
Στὴν Παναγία τὴν προσευχή σου,
Καὶ εἰς ἐμένα ἕνα φιλάκι.
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΤΟ ΛΕΥΚΑΝΘΕΜΟΝ

Ἔχετε εὐχαρίστησιν ν' ἀκούσητε μίαν μικρὰν ἱστορίαν;

Εἰς τὴν ἐξοχὴν, πλησίον τῆς μεγάλης οδοῦ ἔκειτο κομψὸς οἰκίσκος, τὸν ὁποῖον ἀναμφιβόλως καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι εἶδετε. Ἐμπροσθεν αὐτοῦ ὑπῆρχε μικρὸς κήπος μὲ ἄνθη καὶ μὲ περίφραγμα πράσινον· εἰς τὸ ἄκρον δὲ τοῦ κήπου ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ χάνδακος, ἐν μέσῳ τοῦ πυκνοῦ χόρτου, ἦνθι ἐν μικρὸν λευκάνθεμον (ἀσπρολούλουδο). Ὁ ἥλιος τὸ ἐθέρμαινε μὲ τὰς ἀκτῖνάς του τόσο καλὰ ὅσον καὶ τὰ μέγала καὶ ἐπιδεικτικὰ ἄνθη τοῦ κήπου, καὶ διὰ τοῦτο ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἠνοιγον τὰ πέταλά του. Μίαν πρωτὰν ἠνοιξεν ἐντελῶς, καὶ

μὲ τὰ μικρά, λευκά, λαμπερά του φύλλα ὡμοιάζει πρὸς μικρὸν ἥλιον περικυκλωμένον ἀπὸ τὰς ἀκτῖνάς του. Ἀς ἦτο μεταξὺ τῶν χόρτων καὶ ἄς τὸ ἐθεώρουν ὡς πτωχὸν ἀσημαντον ἄνθος, πολὺ ὀλίγον τῷ ἔμελεν. Ἐκεῖνο ἦτο εὐχαριστημένον, ἀνέπνεε μεθ' ἡδονῆς τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου καὶ ἤκουε τὸ κελάδημα τοῦ κορυδαλοῦ πετώντος εἰς τὸν αέρα.

Τὸ μικρὸν λευκάνθεμον λοιπὸν καθ' ἣν ἡμέραν ἠνοιξεν, ἦτο εὐτυχὲς ὡς νὰ ἦτο ἑορτὴ καὶ ὅμως ἦτο Δευτέρα. Ἐνῶν τὰ παιδιὰ, καθήμενα ἐπὶ τῶν θρονίων τοῦ σχολείου, ἐμάνθανον τὰ μαθήματά των, ἐκεῖνο καθήμενον

Κοιμήσου

ἐπὶ τῶν πρασίνων φύλλων του ἐμάνθανε, διὰ τῆς ὡραιότητος τῆς φύσεως, τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ, καὶ τῷ ἐφαίνετο ὅτι ὅλα ὅσα ἡσθάνετο σιωπῶν, τὰ ἐξέφραζεν ὁ κορυδαλὸς διὰ

τοῦ εὐθύμου κελαδήματός του. Διὰ τοῦτο παρετήρησε μετὰ τινος σεβασμοῦ τὸ εὐτυχὲς πτηνόν, ὅπερ ἐπέτα καὶ ἐκελάδει, ἀλλ' οὐδεμίαν ἡσθάνθη λύπην διότι δὲν ἠδύνατο καὶ

ἐκεῖνο νὰ πετάξῃ καὶ κελαδήσῃ ὡς τὸ πτηνόν.

«Βλέπω καὶ ἀκούω», ἐσκέφθη· «ὁ ἥλιος μὲ θερμαίνει καὶ ὁ ἀνεμος μὲ φιλεῖ. ὦ! δὲν εἶνε δίκαιον νὰ παραπονῶμαι».

Ἐντὸς τοῦ κήπου ὑπῆρχον καὶ πολλὰ ἄλλα μεγαλοπρεπῆ καὶ ὑπερήφανα ἄνθη· ὅσον ὀλιγωτέραν εὐωδίαν εἶχον, τόσον περισσότερον ἀνωρθοῦντο. Ἄλλα ἐξωγχοῦντο, ὅπως φαίνονται χονδρότερα τῶν ῥόδων, ἀλλὰ τὰ ῥόδα δὲν εἶνε ῥόδα διὰ τὸ μέγεθός των, ἀλλὰ ἔλαμπον ἐκ τῆς ωραιότητος τῶν χρωμάτων των καὶ ἐκαμάρωνον μὲ ἀλαζονείαν, δὲν κατεδέχοντο οὐδὲ βλέμμα νὰ ρίψουν εἰς τὸ μικρὸν λευκάνθεμον, ἐνῷ τὸ δυστυχὲς ἐκεῖνο τὰ ἐθαύμαζε λέγον: «Πόσον ωραῖα εἶνε! Βεβαίως θὰ τὰ ἐπισκεφθῇ αὐτὸ τὸ μαγευτικὸν πτηνόν. Δόξα σοι ὁ Θεός! θὰ δυνηθῶ νὰ ἰδῶ καὶ ἐγὼ τὸ ωραῖον τοῦτο θέαμα». Καὶ τὴν αὐτὴν στιγμήν ὁ κορυδαλὸς ἐπέταξε· δὲν διηυθύνθη ὅμως πρὸς τὰ ὑπερήφανα ἐκεῖνα ἄνθη, ἀλλὰ εἰς τὴν χλόην, πλησίον τοῦ πτωχοῦ λευκανθέμου, ὅπερ κατατρομάξαν ἀπὸ τὴν χαρὰν του, δὲν ἤξευρε τί νὰ φαντασθῇ.

Τὸ μικρὸν πτηνόν ἤρχισε νὰ πηδᾷ περίξ του καὶ νὰ κελαδῇ:

«Τί πράσινο καὶ δροσερὸ ποῦ εἶνε τὸ χορτάρι!

ὦ! εἶνε εὐμορφὸ πολὺ, καὶ ἔχει πολλὴ χάρι

Τὸ λουλουδάκι τὸ μικρὸ μὲ τὴ χρυσὴ καρδίαν του

Καὶ μὲ τὴν ἀσημένιαν φορεσίαν του».

Εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις τὴν εὐτυχίαν τοῦ μικροῦ ἄνθους. Τὸ πτηνόν τὸ ἐφίλησε μὲ τὸ ῥάμφος του, ἐκελάδησεν ἀκόμη ἐνώπιόν του, ἔπειτα ἐπέταξε πάλιν εἰς τὸν γαλανὸν οὐρανόν. Ἐπὶ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας τὸ λευκάνθεμον δὲν ἠδυνήθη νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὴν συγκίνησίν του. Ἐντροπιασμένον ὀλίγον, ἀλλὰ κατευχαριστημένον μέχρι τοῦ βάθους τῆς καρδίας του, παρετήρησε τὰ ἄλλα ἄνθη, τὰ ὅποια ἦσαν εἰς τὸν κήπον. Ἐκεῖνα, ἀφοῦ εἶδον πόσῃ μεγάλῃ τιμῇ ἔλαβε τὸ λευκάνθεμον, ἔπρεπε νὰ ἐννοήσωσι πόσῃ ἦτο ἡ χαρὰ του· ἀλλ' ἐπεντῶθησαν περισσότερον ἀκόμη, καὶ ἡ μορφή των ἐξέφραζε τὸ πείσμά των. Τί εὐτύχημα διὰ τὸ λευκάνθεμον, διότι δὲν ἠδύναντο νὰ ὀμιλήσωσι· θὰ τῷ ἔλεγον πολὺ δυσάρεστα λόγια. Τὸ μικρὸν ἄνθος τὸ

ἐνόησε καὶ ἐλυπήθη διὰ τὰς κακὰς των διαθέσεις.

Μετά τινας στιγμὰς, νεῆνις κρατοῦσα κοπτερόν καὶ στίλβον μαχαίριον εἰσῆλθεν εἰς τὸν κήπον, ἐπλησίασεν εἰς τὰ μεγάλα ἄνθη καὶ τὰ ἔκοψεν ὅλα κατὰ σειράν.

«Τί δυστυχία!» εἶπε τὸ μικρὸν λευκάνθερον στενάζον· «εἶνε φρικτὸν· κατεστράφησαν».

Καὶ ἐνῷ ἡ νεῆνις ἐλάμβανε μεθ' ἑαυτῆς τὰ ἄνθη τὰ ὅποια ἔκοψε, τὸ λευκάνθεμον ἔχαιρε διότι ἦτο ἀσήμενον μικρὸν ἀνθύλλιον ἐν μέσῳ τοῦ χορτοῦ. Εὐγνωμονοῦν δὲ τὸν Θεόν διὰ τὴν ἀγαθότητά του, ἐπανέκλεισε τὰ φύλλα του τὸ ἐσπέρας καὶ ἀπεκοιμήθη καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἔβλεπεν εἰς τὸ ὄνειρόν του τὸν ἥλιον καὶ τὸ μικρὸν πτηνόν.

Τὴν ἐπαύριον, ὅτε τὴν πρωῒαν ἤνοιξε τὸ λευκάνθεμον τὰ φύλλα του εἰς τὸν ἀέρα καὶ εἰς τὸ φῶς, ἀνεγνώρισε τὴν φωνὴν τοῦ μικροῦ πτηνοῦ, ἀλλὰ τὸ κελάδημά του ἦτο θλιβερότατον. Ὁ δυστυχὴς κορυδαλὸς εἶχε πολὺ δίκαιον νὰ λυπῆται· τὸν εἶχον συλλάβει καὶ τὸν ἐνέκλεισαν εἰς κλωβίον κρεμάμενον εἰς ἐν ἀνοικτὸν παραθυρόφυλλον. Ἐκελάδει τὴν εὐτυχίαν τῆς ἐλευθερίας, τὴν ωραιότητα τῶν πρασίνων ἀγρῶν καὶ τὰ παλαιὰ του ταξείδια εἰς τὸν ἀέρα.

Τὸ μικρὸν λευκάνθεμον ἐπεθύμει πολὺ νὰ τὸν βοηθήσῃ, ἀλλὰ πῶς νὰ τὸ κατορθώσῃ; Τὸ πρᾶγμα ἦτο δύσκολον. Τόσῃ συμπάθειαν ἠσθάνετο πρὸς τὸ δυστυχὲς αἰχμάλωτον πτηνόν, ὥστε ἐλησμονήσῃ καὶ τὰς περικυλούσας αὐτὸ καλλονάς, καὶ τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου, καὶ τὴν ἀπαστράπτουσαν λευκότητα τῶν φύλλων του.

Μετ' ὀλίγον δύο παιδία εἰσῆλθον εἰς τὸν κήπον· τὸ μεγαλῆτερον ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς του μαχαίριον κοπτερόν, ὅπως ἦτο καὶ τῆς νεάνιδος, ἥτις εἶχε κόψει τὰ μεγάλα καὶ ὑπερήφανα ἄνθη. Διηυθύνθησαν πρὸς τὸ λευκάνθεμον, ὅπερ δὲν ἠδύναντο νὰ ἐννοήσῃ τί ἦθελον.

Ἀπ' ἐδῶ δυνάμεθα νὰ λάβωμεν ὀλίγον χῶμα μὲ χλόην διὰ τὸν κορυδαλόν, εἶπε τὸ ἐν παιδίον, καὶ ἤρχισε νὰ χαράσῃ βαθὺ τετράγωνον περίξ τοῦ μικροῦ ἄνθους.

— Ἐκρίζωσον τὸ ἄνθος! εἶπε τὸ ἄλλο παιδίον!

Τὰς λέξεις ταύτας ἀκούσαν τὸ λευκάνθεμον ἤρχισε νὰ τρέμῃ ἀπὸ φόβου. Ἄν ἐξεριζοῦτο, θὰ ἀπέθνησκε· καὶ ποτὲ δὲν εὐχαρίστησε τὸν Θεόν, διότι τὸ ἐπλασεν, ὅσον τὴν στιγμήν ἐκεῖνην κατὰ τὴν ὁποίαν ἤλπιζε νὰ εἰσέλθῃ μετὰ τῆς χλόης εἰς τὸ κλωβίον τοῦ αἰχμαλώτου κορυδαλοῦ.

— Ὅχι· ἂς τ' ἀφήσωμεν, ἀπήντησε τὸ μεγαλῆτερον· εἰς καλὴν θέσιν εὐρίσκεται.

Δὲν ἐξεριζώθη λοιπὸν ἀπὸ τὸ χῶμα, καὶ εἰσῆλθε μὲ τὴν χλόην εἰς τὸ κλωβίον τοῦ κορυδαλοῦ.

Τὸ δυστυχὲς πτηνόν, πικρῶς παραπονούμενον διὰ τὴν αἰχμαλωσίαν του, ἐκτύπα μὲ τὰ πτερά του τὸ σιδηροῦν σύρμα τοῦ κλωβίου. Τὸ μικρὸν λευκάνθεμον δὲν ἠδύναντο νὰ τὸ παρηγορήσῃ, μολονότι πολὺ ἐπεθύμει.

Οὕτω παρήλθεν ἡ πρωῒα.

— Δὲν ὑπάρχει πλέον νερόν ἐδῶ, ἀνέκραξεν ὁ αἰχμάλωτος· ὅλοι ἐξῆλθον χωρὶς οὐδὲ σταγόνα ὕδατος νὰ μοὶ ἀφήσωσιν· ὁ λάρυγξ μου εἶνε ξηρὸς καὶ καίει, ἔχω τρομερόν πυρετόν, πνίγομαι! Ἀλλοίμονον! Πρέπει λοιπὸν ν' ἀποθάνω μακρὰν τοῦ λάμποντος ἡλίου, μακρὰν τῆς δροσερᾶς χλόης καὶ ὅλης τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς πλάσεως!»

Ἐπειτα ἐθύθισε τὸ ῥάμφος του εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ χώματος ὑγρὰν χλόην διὰ νὰ δροσισθῇ ὀλίγον. Τὸ βλέμμα του ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ μικροῦ λευκανθέμου. Τῷ ἔκαμεν ἐν φιλικὸν νεῦμα μὲ τὴν κεφαλὴν του καὶ εἶπε, φιλῶν αὐτό: «Καὶ σύ, δυστυχὲς μικρὸν ἄνθος, θ' ἀποθάνῃς ἐδῶ! Ἀντὶ τοῦ κόσμου τὸν ὁποῖον εἶχον εἰς τὴν διάθεσίν μου, μοὶ ἔδωκαν μερικὰ χορτά, καὶ σὲ μόνον ὡς συντροφίαν μου. Ἐκαστὸν χορτόν πρέπει νὰ τὸ θεωρῶ τώρα ὡς ἐν δένδρον καὶ ἕκαστον τῶν λευκῶν φύλλων σου ὡς ἐν εὐώδῃ ἄνθος. Ἄχ! μοὶ ἐνθυμίζεις τί ἔχασα!»

— Νὰ ἠδυνάμην νὰ τὸν παρηγορήσω! ἐσκέπτετο τὸ λευκάνθεμον, μὴ δυνάμενον οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην κίνησιν νὰ κάμῃ.

Ἐν τούτοις ἡ εὐωδία ἦν διέχεεν ἔγινε δυνατωτέρα παρὰ τὸ σύνθηες· τὸ πτηνόν τὸ ἐ-

νόησε· μολονότι δὲ κατεφλογίζετο ἀπὸ τρομερὰν δίψαν, καὶ διὰ νὰ δροσισθῇ ἀπέσπα ὅλα τὰ χορτά τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο, δὲν ἠθέλησε νὰ ἐγγίσῃ τὸ λευκάνθεμον.

Ἐφθασεν ἡ ἐσπέρα· οὐδεὶς ἦλθεν εἰσέτι ὅπως φέρῃ μίαν σταγόνα ὕδατος εἰς τὸν δυστυχὴ κορυδαλόν. Τότε ἤνοιξε τὰ ὠραῖά του πτερά κινῶν αὐτὰ σπασμωδικῶς, καὶ ἤρχισε νὰ κελαδῇ μελαγχολικὸν κελάδημα. Ἡ μικρά του κεφαλὴ ἐκλινε πρὸς τὸ ἄνθος, καὶ ἡ καρδία του, ῥαγίσασα ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀπὸ τὴν λύπην, ἔπαυσε νὰ πάλλῃ. Τὸ λευκάνθεμον τότε δὲν ἠδυνήθη, ὅπως τὴν προτεραίαν, νὰ κλείσῃ τὰ φύλλα του διὰ ν' ἀποκοιμηθῇ, ἀλλ' ἀσθενήσαν ἀπὸ τὴν θλίψιν του ἐκλινε πρὸς τὴν γῆν.

Τὰ μικρὰ παιδία μόνον τὴν ἐπαύριον ἐπέστρεψαν. Ἀμα εἶδον νεκρὸν τὸ πτηνόν, ἔχυσαν δάκρυα, καὶ τοῦ ἔσκαψαν μικρὸν λάκκον. Ἐθηκαν τὸ σῶμα του ἐντὸς κομποῦ ἐρυθροῦ κιβωτίου, τὸ ἐνεταφίασαν μὲ πομπὴν καὶ μὲ παράταξιν μεγάλην, καὶ ἐπὶ τοῦ τάφου του ἐσκόρπισαν φύλλα ῥόδου.

Δυστυχὲς πτηνόν! ἐνόσω ἔζη καὶ ἔφαλλε, τὸ ἐλησμονήσαν εἰς τὸ κλωβίον του, καὶ τὸ ἀφήσαν ν' ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν δυστυχίαν του· μετὰ τὸν θάνατόν του τὸ ἐκλαιον καὶ τῷ ἀπέδιδον τόσας τιμὰς.

Ἡ ἐπὶ τοῦ χώματος χλόη καὶ τὸ λευκάνθεμον ἐρρίφθησαν εἰς τὸν δρόμον· οὐδεὶς ἐσκέφθη τὸ δυστυχὲς ἄνθος, ὅπερ τόσον τυρφερῶς εἶχεν ἀγαπήσει τὸ μικρὸν πτηνόν.

(Κατὰ Ἀνδέρσεν)

— ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ.

ΤΙ ΘΑ ΕΙΠΗ ΧΡΗΣΤΟΘΕΙΑ

Δύο παιδία συνεζήτουν ὑπὸ τὰ παράθυρα ἐνὸς γέροντος· τί θὰ εἰπῇ χρῆστοθεῖα· ὁ γέρον τὰ ἤκουε μειδιῶν· τὰ παιδία δὲν συνεφώνουν· τὸ ἐν εἶχε τὴν ἰδέαν του, τὸ ἄλλο εἶχε τὴν ἰδικήν του, τὸ ἐν ἐπέμενε, καὶ τὸ ἄλλο ἐπέμενε, τὸ ἐν ἐθύμωσε καὶ τὸ ἄλλο ἐθύμωσε· ἐπὶ τέλους δὲ ἤρχισαν νὰ φιλονικούν.

— Αἱ! μικροὶ μου, τοῖς φωνάζει ὁ γέρον ἀπὸ τὸ παράθυρόν του· κάνεις ἀπὸ αἶς δὲν ἠξεύρει τί θὰ εἰπῇ χρῆστοθεῖα· χρῆστοθεῖα θὰ εἰπῇ νὰ ἔχη τις καλὴν ἀνατροφὴν καὶ ὅχι νὰ μαλῶνῃ εἰς τοὺς δρόμους.

ΤΡΙΑ ΝΗΠΙΑΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΡΑΤΑΠΛΑΝ!

— Πλάν, πλάν, ραταπλάν! πλάν, πλάν, ραταπλάν!

— Εἶνε ὥραϊα νὰ παίξῃ τις τύμπανον· ὁμοιάζει μὲ τὸν στρατιώτην ὁ ὁποῖος παίζει τὸ μέγαλον τύμπανον, ὅταν περνᾷ ἡ μουσικὴ ἀπὸ τοὺς δρόμους καὶ ἀκολουθοῦν κατόπιν οἱ στρατιῶται μὲ τὸ βῆμα:— "Ἐν, δὺω! Ἐν, δὺω!

— Πόσον ὥραϊα ἤχει τὸ τύμπανον! πλάν, πλάν, ραταπλάν!

Καὶ ὁ Ἀντώνης κτυπᾷ τὸ τύμπανόν του μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν.

— Μή, παιδί μου! ἐξάλισες τὸ κεφάλι μου, τῷ λέγει ἡ μάμμη του, μὴ κάμνης τόσον θόρυβον.

— Πλάν, πλάν, ραταπλάν.

Ἀντὶ ν' ἀκούσῃ τί τῷ λέγει ἡ μάμμη του, ὁ Ἀν-

τώνης κτυπᾷ δυνατώτερα, ἀκόμη δυνατώτερα. | δὲ τὴν γραϊάν του μάμμη, οὐδὲ κανένα ἄλλον.

ΤΟ ΑΣΜΑ ΤΟΥ ΓΕΥΜΑΤΟΣ

Κώδων προσκαλεῖ
Εἰς τὴν τράπεζαν, παιδιά!
Κώδων προσκαλεῖ
Τὰ καλὰ κ' ἐπιμελῇ.
Πλὴν δὲν προσκαλεῖ
Τὰ παρήκοα παιδιά.
Πλὴν δὲν προσκαλεῖ
Τὰ κακὰ καὶ ἀμελῇ

Χαίρουσι πολὺ
Τὰ εὐάγωγα παιδιά.
Χαίρουσι πολὺ
Τὰ καλὰ κ' ἐπιμελῇ.
Μένουν νηστικά
Τὰ παρήκοα παιδιά.
Μένουν νηστικά
Τ' ἀμελῇ καὶ τὰ κακά.

ΑΛ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

ΜΙΚΡΟΙ ΣΤΟΙΧΟΙ

ΥΠΟ

ΑΛ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΥ

ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ

Τὸ φεγγάρι φωτεῖν
Περπατεῖ στὸν οὐρανό.
Ἀναβαίνει στὰ ψηλά,
Καὶ μᾶς βλέπει καὶ γελᾷ.

ΤΟ ΧΙΟΝΙ

Χιόνι πέφτει στὴν αὐλή,
Κρύο ἐπιάσε πολὺ.
Κοκκινίζ' ἡ μύτη μου,
Τρέχω εἰς τὸ σπητί μου.

ΤΕΤΡΑΚΟΣΙΩΝ ΕΤΩΝ ΕΝΑΕΡΙΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ

Τὸ ψῦχος ἦτο δριμύτατον. Ὁ ἄνεμος ἔπνεε σφοδρὸς, ἀφαρπάζων τοὺς πῖλους τῶν μικρῶν παιδιῶν, καὶ μεταβάλλων τὰ φορέματα τῶν μικρῶν κορασίων εἰς κυματιζούσας σημαίας. Λευκὰ νέφη ἐκάλυπτον τὸν οὐρανόν, προμηνύοντα ἕνεκα τοῦ δριμέως ψύχους χιόνα. Τὰ δένδρα γυμνὰ φύλλων ἐκυρτοῦντο ὑπὸ τῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου.

Διατί ὅμως μὲ τοιαύτην κακοκαιρίαν τόσον πλῆθος συνηθροίσθη εἰς τὸ μέρος αὐτὸ τὸ ὁποῖον βλέπετε εἰς τὴν εἰκονογραφίαν; Ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά παρατηροῦσιν ἀνυπομόνως τὸν οὐρανόν, καὶ μία μικρὰ κόρη κρατεῖ διὰ τῶν μικρῶν της χειρῶν μεγάλην τολύπην καὶ τυλίσσει νῆμα ἀτελεύτητον κατὰ τὸ φαινόμενον. Δύο δὲ μικρὰ παιδιά σύρουσι τὸ νῆμα, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποῖου μόλις δια-

Π. Τσομχορν

κρίνεται μελανόν τι σημεῖον.—Εἶνε χάρτινος ἀετός, λέγουσί τινες.—Εἶνε φοῦσκα, λέγουν ἄλλοι.—Καὶ μία χονδρὴ γυνὴ διαβιβαιοῖ ὅτι εἶνε πτηγόν.

Οὐδεὶς ἐμάντευσε τὴν ἀλήθειαν. Ἐὰν παρατηρήσῃτε καλῶς θὰ διακρίνετε τὸ φόρεμα γραίας, μὲ κυρτὸν σῶμα καὶ μὲ κάλυμμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.

— Γυνὴ νὰ εἴν' αὕτη; ἀδύνατον.

Καὶ ὅμως παρατηρήσατε πῶς πλέκει χωρὶς γὰ τὴν μέλῃ οὔτε διὰ τὸν ἄνεμον, ὁ ὁποῖος τὴν παρασύρει, οὔτε διὰ τὰ παιδιά τὰ ὁποῖα τὴν ἔλκουσι πρὸς τὴν γῆν.

Κατ' ἀρχὰς ἐφάνη μικρὰ ὡς κώνωψ· ἔπειτα ὀλίγον κατ' ὀλίγον πλησιάζουσα πρὸς τὴν γῆν ἤϋξανεν, ἤϋξανεν ὁλονέν.

Τὰ παιδιά ἅμα διέκριναν τί ἦτο ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔσυρον κατελήφθησαν ὑπὸ τρόμου καὶ

ἔτρεξαν νὰ κρυφθῶσι πλησίον τῶν γονέων τῶν· διότι οἱ γονεῖς εἶνε τὸ ἀσφαλέστερον ἄσυλον ἐν ὧρα κινδύνου ἢ δυστυχήματος.

Μόνον τὰ δύο τολμηρότερα παιδιά μένουσιν ἀτρόμητα καὶ σύρουσι, σύρουσιν ἀκαταπαύστως τὸ νῆμα με στιβαρὰς χεῖρας.

Πλάφ!... ἐπεσεν ἡ γραῖα.

Παρατηρεῖ ἐκπληκτος τὸ περικυκλοῦν αὐτὴν πλῆθος καὶ ἀκαταπαύστως πλέκει.

— Ποία εἶσαι, καλὴ μου γραῖα, καὶ πόθεν ἔρχεσαι; ἔρωτᾷ εἰς βιβλιοδέτης, ὁ ὁποῖος ἐφημίζετο ὡς τολμηρός.

— Ἐρχομαι ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὴν Δήμητραν, ἀπεκρίθη ἡ γραῖα.

— Τί πράγμα εἶνε αὐτὴ ἡ Δήμητρα; ἠρώτησε μία μικρὰ κόρη κρατοῦσα βρέφος εἰς τὰς χεῖράς της.

— Ἡ Δήμητρα, μικρά μου, εἶνε ωραιότατος πλανήτης.

— Χά! χά! χά! Τί νόστιμα. Καὶ πόσον καιρὸν ἔκαμες ἕως νὰ ἔλθης;

— Τετρακόσια ἔτη.

— Ἡ γραῖα μᾶς περιπαίζει, εἶπεν ὁ βιβλιοδέτης, ὅστις ἐνόμιζεν ἑαυτὸν σοφόν, διότι ἤξευρεν ὀλίγην ἀγάνωσιν. Ἐγὼ χθὲς ἀνέγνωσα εἰς ἓν βιβλίον, τὸ ὁποῖον μοι ἔφεραν νὰ δέσω, ὅτι μόλις πρὸ 100 ἐτῶν ἀνεκαλύφθη ἡ Δήμητρα ὑπὸ τοῦ διασήμεου ἰταλοῦ ἀστρονόμου Πιάτση...

— Εἶνε πολλὰ πράγματα, ὑπάρχοντα πρὸ πολλοῦ χρόνου, ἀλλὰ τῶν ὁποίαν τὴν ὑπαρξιν πρὸ ὀλίγου ἐμάθατε σεῖς οἱ κάτοικοι τῆς γῆς, εἶπεν ἡ γραῖα· καὶ εἶνε ἀκόμη πολλὰ ἄλλα τὰ ὁποῖα ὅλως διόλου ἀγνοεῖτε. Οἱ ἄνθρωποι ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀνακαλύπτουσι διὰ τῆς ἐπιστήμης τὰ θαυμάσια ἔργα τοῦ Θεοῦ· καὶ ὁ σοφώτερος ἄνθρωπος εἶνε ἀμαθέστατος ἀπέναντι τῆς ἀπείρου Δημιουργίας...

Ὁ βιβλιοδέτης ἔσεισε τὴν κεφαλὴν ἀντὶ ἀπαντήσεως.

— Καὶ διατί ἔφυγες ἀπ' αὐτὸν τὸν πλανήτην; εἶπον αἱ γυναῖκες, πειραχθεῖσαι ἀπὸ τοὺς λόγους τῆς γραίης, οἱ ὁποῖοι ἐφαίνοντο εἰς αὐτὰς μῦθοι.

— Ἀντὶ νὰ μοὶ ἀποτείνετε τοιαύτας ἐρωτήσεις, προτιμότερον εἶνε νὰ μοὶ προσφέρητε

κανὲν οἶκημα, διότι ἤρχισε νὰ χιονίζει, εἶπεν ἡ γραῖα.

Πράγματι δὲ νιφάδες χιόνος, ὅμοιαι πρὸς λευκότερα πτίλα, ἐπιπτον ἐξ οὐρανοῦ.

Οὐδεὶς ὅμως ἐτόλμα νὰ προσκαλέσῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ τὴν γραῖαν, ἥτις περιέστρεφε τοὺς διαπεραστικούς αὐτῆς ὀφθαλμούς μήπως διακρίνῃ μεταξὺ τῶν περικυκλούντων αὐτὴν κανένα φιλάνθρωπον.

Αἶφνης παρετήρησε τὸν Ἀποστόλην, τὸν πτωχὸν κηπουρόν.

— Εἰς τὴν οἰκίαν σου θὰ καταλύσω, καλέ μου ἄνθρωπε, τῷ εἶπεν ἡ γραῖα.

— Καλῶς νὰ ὀρίσης εἰς τὸ πτωχικόν μου! εἶπεν ὁ Ἀποστόλης· λάβε καὶ τὴν βακτηρίαν μου διὰ νὰ στηριχθῇς, ἂν θέλῃς.

Ἄλλ' ἡ κάτοικος τῆς Δήμητρας δὲν εἶχεν ἀνάγκην στηρίγματος διὰ νὰ περιπατήσῃ. Ἐβάδιζε μάλιστα μετὰ μεγίστης ταχύτητος ἐπὶ τῆς χιόνος καὶ ἐσταμάτησε μόνον ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πτωχοῦ κηπουροῦ.

Ὅλον τὸ πλῆθος τοὺς ἠκολούθησε, θαυμάζον τὴν γενναιότητα τοῦ Ἀποστόλη, ὁ ὁποῖος δὲν ἐφοβεῖτο τὴν Νηρηίδα—διότι ὅλοι ἐνόμιζον ὅτι ἦτο Νηρηῖς ἡ γραῖα.

— Εἶνε, φαίνεται, καλὴ Νεράϊδα, ἔλεγον μερικοί, καὶ δι' αὐτὸ δὲν τὴν φοβεῖται.

Ἡ γραῖα ἐκάθησε πλησίον τῆς ἐστίας καὶ ἐπανέλαβε τὸ πλέξιμόν της· ὁ δὲ Ἀποστόλης, τὰ παιδιά καὶ πάντες οἱ παρακολουθήσαντες ἐκάθησαν πλησίον της καὶ ἤκουον τὴν διήγησίν της:

«— Πρὸ τετρακοσίων ἐτῶν, εἶπεν, ὁ πατήρ μου, ὁ περίφημος ἀστρονόμος Οὐρανόφιλος, ἀνεκάλυφεν ἀπὸ τὴν Δήμητραν νέον πλανήτην τὸν ὁποῖον ὠνόμασε *Κόσμον*. Περιττὸν κρίνω νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ὁ ἀνακαλυφθεὶς πλανήτης ἦτον ἡ γῆ.

— Ἡ γῆ λοιπὸν εἶναι πλανήτης; ἐφώνησαν ἐκπληκτοὶ οἱ παρακαθήμενοι.

«— Πλανήτης, βέβαια, ὅπως καὶ ἡ Δήμητρα, εἶπεν ἡ γραῖα· ἀλλὰ μὴ με διακόπτετε... Ἦμην τότε, ἐξηκολούθησε, μικρὰ κόρη ὀκταετῆς, πολὺ ὀκνηρὰ καὶ *χαϊδεμένη*· καὶ οὔτε ν' ἀναγινώσκω ἤξευρον οὔτε νὰ γράφω οὔτε ν' ἀριθμῶ. Καίτοι ὅμως καθ' ὁλοκληρίαν ἀ-

μαθῆς, ἐνόμιζον ὅτι ἦμην καὶ ἐγὼ κάτι τι, καὶ εἶχον τὴν ἀξίωσιν νὰ διατάσσω ἐντὸς τῆς οἰκίας, καὶ διὰ τῶν ἀναριθμητῶν καὶ ἀνοήτων ἀπαιτησέων μου καθίστων δυστυχεῖς τοὺς γονεῖς μου καὶ πάντας τοὺς οἰκείους μας.

«Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἤκεινεν ἡλθεμίαν ἡμέραν εἰς τὸ ἀστεροσκοπεῖον τοῦ πατρός μου μία γραῖα, ἥτις ἐπλεκεν. Ἐζήτησε νὰ παρατηρήσῃ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου, διὰ νὰ ἴδῃ τὸν νέον πλανήτην· ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο πολὺ κοντὴ καὶ δὲν ἐφθάνεν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ τηλεσκοπίου, με παρεκάλεσε με τρόπον εὐγενέστατον νὰ τῆς πλησιάσω μίαν καθέκλαν.

«— Ἐ! τῇ ἀπεκρίθην τραχέως, τί ἀνάγκη εἶνε νὰ ἴδῃς καὶ σὺ με τὸ τηλεσκόπιον. Πλέκε τὰς περικνημίδάς σου· τοῦτο θὰ σοὶ εἶνε ὠφελιμώτερον παρὰ ἂν ἴδῃς τὸν νέον *Κόσμον*...

«— Αὐθαδεστάτη! ἐφώνησεν ἐκείνη τότε ῥίπτουσα κατ' ἐπάνω μου τὸ πλέξιμόν της· θὰ σὲ μάθω ἐγὼ νὰ σέβῃς τὸ γῆρας! καὶ θὰ σὲ τιμωρήσω, διότι ἐχλεύασες τὴν ἐργασίαν μου· σὲ καταδικάζω λοιπὸν νὰ πλέκῃς ἐπὶ τετρακόσια ἔτη, δηλαδὴ κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται ὅπως μεταβῇς ἀπὸ τὴν Δήμητραν εἰς τὸν *Κόσμον*.

«Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἡ Νηρηῖς—διότι ἦτο Νηρηῖς— με συνέλαβεν ἀπὸ τοῦ βραχίονος καὶ με δύναιμι, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε ἐπίστευσον ὅτι θὰ εἶχε γραῖα ὡς αὐτή, με ἐξεσφενδόνισεν ἀπὸ τοῦ παραθύρου τοῦ ἀστεροσκοπίου εἰς τὸν ἀέρα...

«Ἐρρηξα φωνὴν φρίκης, νομίσασα ὅτι θὰ ἐπιπτον ἀπὸ τοῦ τόσο ὕψους τοῦ ἀστεροσκοπίου εἰς τὸ ἔδαφος... ἀλλ' ὄχι! Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἐνόησα ὅτι ἐταξείδευον εἰς τὸν ἀέρα, με τὸ πλέξιμόν τῆς Νηρηίδος ἀνὰ χεῖρας· καὶ ἔκτοτε ἐπλεκον, ἐπλεκον ἐπὶ τετρακόσια ὁλόκληρα ἔτη ἀκαταπαύστως, μετανοοῦσα διὰ τῆς κακῆς μου διαγωγῆς».

Ἡ γραῖα ἐκλινε τὴν κεφαλὴν της, ἥτις εἶχε λευκανθῇ ἀπὸ τὰς 5,200 σελήνας, διὰ τῶν ὁποίων διήλθε κατὰ τὸ μακρὸν αὐτῆς ταξείδιον ἀπὸ τῆς Δήμητρας μέχρι τῆς Γῆς.

Πάντες οἱ ἀκρώμενοι αὐτῆς δὲν τὴν πα-

ρετήρουν πλέον μετὰ φρίκης, ἀλλὰ μετὰ συμπαθείας.

— Νομίζω, κυρία μου, ὅτι ἡ Νηρηῖς παρὰ πολὺ αὐστηρὰ ἐτιμώρησε τὸν ἀπερίσκεπτον λόγον μικρᾶς κόρης, ὅποια ἦσο σὺ τότε, εἶπεν ὁ Ἀποστόλης διακόπτων τὴν σιγὴν.

— Δὲν ἀρνούμαι ὅτι ἦτο σκληροτάτη ἡ τιμωρία, ἀλλὰ σκληροτάτη καὶ βάρβαρος ἦτο καὶ ἡ συμπεριφορὰ μου πρὸς γραῖαν γυναῖκα. Πολλάκις τοιαῦτα αὐστηρὰ παραδείγματα εἶνε λίαν ὠφέλιμα· καὶ εἶθε νὰ χρησιμεύουν ὡς μάθημα δι' ὅλα τὰ παιδιά, ἅτινα καταχρῶνται τὴν στοργὴν τῶν γονέων τῶν καὶ γίνονται ὀκνηρὰ καὶ αὐθάδη, ἀπήντησε θλιβερώς ἡ γραῖα.

Ὡμίλει δὲ εἰσέτι ὅτε λευκὴ φλόξ ἀνέλαμψεν ἐν τῇ ἐστίᾳ· καὶ ἐκ τῆς φλογὸς αὐτῆς ἐξῆλθε μικρὰ Νηρηῖς, ἀπαστρέπτουσα ἐκ τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν πολυτίμων λίθων.

— Μόνον ἀπ' αὐτὰς τὰς ἀγαθὰς· γυναῖκας ἐξαρτᾶται νὰ σὲ κάμουν καὶ πάλιν εὐτυχῇ, εἶπεν ἡ Νηρηῖς εἰς τὴν γραῖαν. Ἄν ἐκάστη ἐξ αὐτῶν ἀναλάβῃ νὰ πλέκῃ ὀλίγον, θὰ σὲ μεταφέρω ἀμέσως εἰς τὴν Δήμητραν...

— Εὐχαρίστως, εὐχαρίστως θὰ πλέκωμεν! ἐφώνησαν ὅλοι.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, καλαὶ μου φίλοι, εἶπεν ἡ γραῖα συγκινημένη· ἡ ἀγαθότης σας δὲν θὰ μείνῃ ἀθράβευτος· τὸ πλέξιμόν θὰ εἶνε ἡ μόνη ἐνασχόλησις, ἥτις θὰ παρέχῃ ἀνακούφισιν εἰς τὰ γηρατειά σας... Ἐγὼ δὲ ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω, ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Γῆς εἶνε ἀγαθοὶ καὶ φιλάνθρωποι...

Καὶ αἶφνης ἐξηφανίσθησαν ἀμφοτέραι, μεταμορφωθεῖσαι εἰς λαμπρὰν φλόγα· καὶ οὕτως ἀστραπηδὸν ἐφθασαν εἰς τὸν πλανήτην τῶν, τὴν Δήμητραν, ἀφῆσσαι με κεκηνὸς στόμα τὸν Ἀποστόλην, τὰ παιδιά καὶ ὅλους τοὺς ἀκροατὰς τῶν καὶ... ὅλους τοὺς μικροὺς ἀναγνώστας «τῆς Διαπλάσεως», οἱ ὁποῖοι ἀποροῦσι πῶς εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάρχωσι Νηρηίδες, ἐνῷ εἰςέφουρον πολὺ καλὰ ἀπὸ τὴν ἰδίαν «Διάπλασιν» ὅτι Νηρηίδες δὲν ὑπάρχουσιν.

Κλείσατε, κλείσατε, μικροὶ μου φίλοι, τὸ στόμα καὶ μὴ κρατῆτε αὐτὸ ἀνοικτὸν ἀπὸ

τὴν ἐκπληξίν σας, διότι αἱ Νηρηίδες μόνον εἰς τοὺς μύθους ὑπάρχουσιν· ἡμεῖς δὲ σὰς εἵπομεν τὸν μῦθον τοῦτον διὰ νὰ μάθητε μὲ τρόπον εὐχάριστον ὀλίγην ἀστρονομίαν καὶ μερικάς ἀληθείας, τὰς ὁποίας βεβαίως θὰ τὰς ἐνθυμήσθε πάντοτε. ΣΟΦΙΑ

ΤΟ ΠΡΩΙΝΟΝ ΑΣΜΑ

Ἡ χρυσωμένη Ἀνατολή
Μαγευτικὰ βροδίζει·
Ὁ ἥλιος φωτοβολεῖ
Καὶ ἡ ἡμέρ' ἀρχίζει

Σκορπάει μύρο κ' εὐωδιά
Τὸ κάθε λουλουδάκι
Καὶ παίζει μέσα στὰ κλαδιά
Τὸ ἥσυχο ἀεράκι·

Καὶ τὰ πουλιὰ φαιδρὰ πετοῦν
Στὰ δένδρα ἀπ' τῇ φωλιά τους,
Καὶ τὴν αὐγοῦλα χαιρετοῦν
Μὲ τὸ κελάδημά τους.

Κ' ἐγώ, ὡσὰν παιδί καλὸ,
Μὲ τὴν ἀγνὴ ψυχὴ μου,
Ἀντὶ τραγοῦδι πρῶινόν
Θὰ 'πῶ τὴν προσευχή μου.

Α. Γ. Η.

Η ΚΑΛΑΜΟΔΟΝΤΩ

Ὅταν ἤμουνα παιδάκι, —τὸ θυμοῦμαι— μιά φορά
Εἶχ' ἀρχίσει νὰ φωνάζω καὶ νὰ κλαίω 'στὰ γερά.
Μὰ θυμῶναι ἡ γιαγιά μου, μοῦ χτυπάει τὸ ποδάρι,
Καὶ μοῦ λέει « Σώπα, σώπα! καὶ φωνάζω, νὰ σὲ πάρῃ,
Τὴν Καλαμοδόντω! »

Ἦξευρα πὼς μαύρη μαύρη καὶ ψηλὴ ὡς τὸ ταβάνι,
Ἀπ' ἀκούσῃ τὸ ὄνομά της, μὲ χαρὰ μεγάλη φθάνει,
Καὶ μὲ στόμα ποῦ πετάει κἄτι δόντια, σὰν καμάκια,
Σκύφτει, ἀρπάζει, καταπίνει τὰ κλαψάρικα παιδάκια
Ἡ Καλαμοδόντω!

Μοῦ ἐπάγωσε τὸ αἷμα τῆς γιαγιάς μου ἡ φοβέρα,
Ἀλλὰ ἓνα τέτοιο πείσμα εἶχα 'κείνη τὴν ἡμέρα,
Ποῦ, γοῦδι τὸ γουδοχέρι, τὸ 'δικό μου τὸ σκοπό,
Ἐνα Ὄου! ξάφνου ἀκούω 'νάτην, ἐρχεται, πῶ πῶ!
Ἡ Καλαμοδόντω!

Μιά, καὶ μέσα 'στὸ κρεββάτι, κουλουριάζω 'τὸ κορμί μου!
Παύω εὐθὺς τὴν κλάψα, χάνω καὶ φωνὴ καὶ ἀναπνοή μου!
Τρέμω, νιώθω ἓνα χέρι νὰ τραβᾷ τὸ πάπλωμά μου,
Καί, χωρὶς νὰ τὸ θελήσω, νὰ καὶ πέφτει ἡ ματιά μου
Σ τὴν Καλαμοδόντω!

Ἀλλ' ἀντὶ νὰ τουρτουρίσω, νὰ πεθάνω 'στὴ θεωρία της.
Ζάλη, τρόμος καὶ χαμάρα ἔκαμαν φτερά 'μπροστά της.
Τὴν κυττάζω μ' ἡσυχία, τῆς γελῶ μὲ συστολή,
Καὶ σιμῶναι νὰ μὲ φάῃ... μ' ἓνα δροσερὸ φιλί
Ἡ Καλαμοδόντω!

Τί νομίζετε πὼς εἶδα; φοβερὸ κανένα δράκο,
Μ' ἓνα μάτι σὰ φεγγίτη, μ' ἓνα στόμα ἴσα μὲ λάκκο;
Ὅχι! ἦταν ἡ Ἐλένη, κόρη φρονίμη μικρή,
Ποῦ τὴν 'θάλαν νὰ μὲ σκιάξῃ καὶ νὰ κάμ' ἡ πονηρή
Τὴν Καλαμοδόντω.

Ἀπὸ τότε δὲ θυμοῦμαι νὰ θυμώσω τὴ γιαγιά.
—Τοῦ φρονίμου ἡ καλοσύνη, ἡ γλυκάδα, ἡ θεωρία,
Πεῖδ πολλὴ 'ντροπὴ μᾶς φέρνει καὶ νικᾷ τὰς ἀταξίας,
Πεῖδ πολὺ μᾶς φρονιμεύει ἀπὸ χίλιαις τιμωρίας
Καὶ Καλαμοδόνταις!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

LE PETIT JULES

Δημοσιούμενον τὸ ἀκόλουθον γαλλικὸν ποιημάτιον, διὰ νὰ τὸ μεταφράσωσιν ὅσοι ἐκ τῶν μικρῶν μας φίλων μαν-
θάνουσι τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν καὶ νὰ μᾶς ἀποστείλωσι μέχρι τῆς 10^{ης} τοῦ προσεχοῦς Ἀπριλίου τὴν μετάφρασίν
των εἴτε ἑμμετρον, ἢ καὶ προτιμῶμεν, εἴτε πεζὴν. Ἡ ἐπιτυχέστερα μετάφρασις θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ φυλλά-
διον τοῦ Μαΐου μὲ τὸ ὄνομα ἢ τὸ ψευδώνυμον τοῦ μεταφραστοῦ, οὗτινος θὰ δημοσιευθῇ καὶ ἡ ἡλικία, ἂν θέλῃ.

J' ai vu le petit Jules: il venait de l'école;
Il sautait et courait; il était très joyeux;
Il chantait, et disait à l'oiseau qui s'envole:
« Adieu, petit oiseau! moi, je suis bien heureux! »

C'est qu'il avait voulu rester toujours très sage;
Il avait bien écrit toute une belle page;
Il avait beaucoup lu; la maîtresse avait dit:
« Jules est un grand garçon, quoiqu'il soit tout
[petit] »

ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΗΣ ΟΤΑΝ ΜΕΓΑΛΩΣΗΣ;

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Ἐκ τῶν « Παιδικῶν σελίδων »

ΠΡΟΣΩΠΑ } ΠΕΡΙΚΛΗΣ ἔξ ἐτῶν.
 } ΣΠΥΡΙΔΩΝ ὀκτὼ ἐτῶν.

Ἐπιστρέφουν ἀπὸ τὸ σχολεῖον συνδιαλεγόμε-
νοι· φαίνεται ἡ Ἀκρόπολις.

ΠΕΡ. Καὶ τί θὰ γίνῃς σύ, ὅταν μεγαλώ-
σης;

ΣΠΥΡ. Ἐγὼ τί θὰ γίνω; τίποτε· θὰ ἔχω
χρήματα καὶ θὰ κάμω ἓνα μεγάλο, μεγάλο
σπῆτι· καὶ σύ;

ΠΕΡ. Ἐγώ... ἤθελα... νὰ ἡμποροῦσα
νὰ κάμω ἓνα... Παρθενῶνα...

ΣΠΥΡ. Ἐνα Παρθενῶνα; Χά, χά, χά! καὶ
τί θὰ τὸν κάμῃς τὸν Παρθενῶνα; ἐγὼ ὅταν
θὰ κάμω τὸ μεγάλο, μεγάλο σπῆτί μου, θὰ
'νοικιάσω τὰ πατώματά
του, τὰ καταστήματά
του, τὰ ὑπόγειά του, καὶ
ὕστερα πλέον δὲν θὰ κά-
μνω τίποτε· θὰ ζῶ ἀπὸ
τὰ ἐνοίκια.

ΠΕΡ. Μὲ ἄλλα λόγια
θὰ κάθῃσαι σὺ καὶ θὰ
δουλεύῃ τὸ σπῆτί σου.

ΣΠΥΡ. Βέβαια, σὰν
γνωστικός ἄνθρωπος ποῦ
θὰ ἤμαι· ἀλλὰ σὺ τί θὰ
τὸν κάμῃς τὸν Παρθε-
νῶνά σου; θὰ τὸν 'νοι-
κιάσῃς; θὰ τὸν πωλήσῃς;
οὔτε 'νοικιάτορα θὰ εὔρῃς,
οὔτε ἀγοραστήν· ἄκουσε
ἐμένα ποῦ σὲ τὸ λέγω·
ἢ μὴν ἐζήλευσες νὰ γί-
νῃς γέρο-ἀπόμαχος καὶ νὰ κάθῃσαι νὰ φυ-
λάγῃς τὰ μάρμαρά του μήπως καὶ φύγουν;
Εἴσαι μικρὸ ἀκόμα, μικρό!

ΠΕΡ. Μικρό; τότε κρῖμα εἰς ἐσένα 'ποῦ
καταδέχεσαι νὰ ἦσαι 'ς τὴν ἴδια τάξιν, μ'
ἓνα μικρό, καὶ κάθε ὥρα τὸ παρακαλεῖς
αὐτὸ τὸ μικρὸ νὰ σοῦ πῇ τό... ἀλλ' ἄς
τ' ἀφήσωμεν τώρα αὐτά· ἄκουσέ με, Σπύρο.
ἔχε ὅλου τοῦ κόσμου τὰ σπῆτια σύ, δὲν θὰ σὲ
ζηλεύσω· ἐγὼ ἓνα Παρθενῶνα ἄς ἡμποροῦσα

νὰ κάμω... ἀλλὰ (θλιβερῶς) δὲν εἶνε δυ-
νατὸν νὰ γίνῃ ἄλλος...

ΣΠΥΡ. Ποῖος σοῦ τὸ εἶπε;

ΠΕΡ. Ὁ πατέρας μου. Μόνον ἓνας ἡμπο-
ροῦσε νὰ γίνῃ καὶ ἔγινε. Ἀπὸ τὴν ἄκραν
τοῦ κόσμου ἔρχονται νὰ τὸν ἰδοῦν. Εἶνε θαῦ-
μα, εἶνε... νὰ ἰδῇς τί εἶναι! ἀργί... ὄχι,
ἀργί, ὄχι, ἀ... ἀρί... ἀρί... στούργημα μᾶ-
λιστα ἀριστούργημα.

ΣΠΥΡ. Ποῖος σοῦ τὸ εἶπε;

ΠΕΡ. Ὁ πατέρας μου. Συλλογίσου, Σπύρο,
πόσα σπῆτια ἔγιναν ἀπὸ τὸν παλαιὸν και-
ρὸν ἕως τώρα. Ἐμεινε τίποτε; Τίποτε.
Κύττα ἐκεῖ τὸν Παρθενῶνα. Χιλιάδες χρόνια
εἶνε ποῦ ἔγινε· μένει,
καὶ χιλιάδες χρόνια θὰ
μένῃ. Τὸ σπῆτί σου ὅ-
μως θὰ πέσῃ. Ἀχ! ἄς
ἡμποροῦσα νὰ κάμω κ' ἐ-
γὼ κἄτι τὸ ὅποῖον νὰ
μείνῃ, νὰ ζήσῃ πεντα-
κόσια, χίλια χρόνια...
ἄς ἡμποροῦσα νὰ κάμω
ἓνα Παρθενῶνα...

ΣΠΥΡ. Καὶ αὐτὰ ὁ πα-
τέρας σου σοὶ τὰ εἶπε;

ΠΕΡ. Ὅχι, αὐτὰ τὰ
σκέπτομαι μόνος μου. Ὁ
πατέρας μοῦ εἶπε ἄλλα
πράγματα. Μοῦ εἶπε ὅτι
μία φορὰ εἴμεθα σκλαβω-
μένοι, δὲν εἴχαμε βασι-
λέα, εἶνε πολλὰ χρόνια

τώρα, πολὺ, πολὺ πρὶν γεννηθῶμεν ἡμεῖς, καὶ
ὅλος ὁ κόσμος ἔλεγε: οἱ Ἕλληνες εἶνε πεθα-
μένοι, τοὺς ἀπέθανεν ἡ σκλαβιά· καὶ μόνον
ὅταν ἤρχοντο κάπου, κάπου οἱ ξένοι νὰ ἰδοῦν
τὸν Παρθενῶνά μας, καὶ ἔβλεπον καὶ τοὺς
πάππους μας, τότε ἐνθυμοῦντο ὅτι ζοῦν καὶ
οἱ Ἕλληνες, καὶ ὅταν ἐπέστροφον εἰς τὴν πα-
τρίδα των, ἔλεγον: ζωντανοὶ εἶνε οἱ Ἕλλη-
νες, δὲν ἀπέθαναν· καὶ ἤρχισαν σιγά, σιγά
νὰ μᾶς ἐνθυμῶνται καὶ νὰ μᾶς ἀγαποῦν, καὶ

ὅταν ἔγινεν ἡ Ἐπανάστασις μᾶς ἐβοήθησαν. Εἰς αὐτὰ τὰ μάρμαρα ὅπου περιεγέλας σύ, χρεωστοῦμεν ὀλίγον τὴν ἐλευθερίαν μας.

ΣΠΥΡ. Περιέργων! εἰς ἐμὲ τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν εἶπεν ὁ πατέρας μου.

ΠΕΡ. Τί εἶνε ὁ πατέρας σου;

ΣΠΥΡ. Εἶνε κτηματίας.

ΠΕΡ. Δι' αὐτὸ ξεύρεις καὶ λογαριάζεις τόσον καλὰ τὰ ἐνοίκια· πονηρέ...

ΣΠΥΡ. Καὶ ὁ ἰδικός σου τί εἶνε;

ΠΕΡ. Ὁ ἰδικός μου εἶνε ἀρχιτέκτων.

ΣΠΥΡ. Καὶ σὺ ἀρχιτέκτων θὰ γίνης;

ΠΕΡ. Βέβαια, καλλιτέχνης, καὶ σὺ; κτηματίας;

ΣΠΥΡ. Ἀ! Ὅχι δά... Θὰ σκεφθῶ.

(Καὶ ἐπειδὴ τὴν στυγερὴν ἐκείνην ἡρσι-
σεν αἰφνης ὁ κώδων τοῦ μεγάλου ὁρολογίου
νὰ σημαίνει μεσημβρίαν, ἐνεθυμήθησαν ὅτι
πειροῦν, διέκοψαν ἀποτόμως τὴν συζήτη-
σιν των καὶ ἔτρεξαν κατεσπευσμένως εἰς
τὰς οἰκίας των διὰ τὰ φάγουν).

ΑΙΜΥΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

ΜΕΤΡΙΟΦΘΟΣΥΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΝΑΡΗ

Ὁ ἥρωας Κωνσταντῖνος Κανάρης, ἀφοῦ ἐπυρπόλησε τὴν τουρκικὴν ναυαρχίδα πρὸ τῆς Χίου, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του, τὰ Ψαρά, ἐκίνει δὲ ἀπὸ μακρὰν ἐρυθρὰν σημαίαν εἰς σημεῖον ὅτι ἐπέτυχεν ἡ τολμηρὰ του ἐπιχείρησις. Τότε μικροὶ καὶ μεγάλοι ἔτρεξαν νὰ τὸν προὔπαντήσωσιν· ἄλλοι ἀνέβαινον εἰς τοὺς ἰστούς τῶν πλοίων, ἄλλοι εἰς τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν, διὰ νὰ τὸν ἴδωσι· τὰ σήμαντρα τῶν ἐκκλησιῶν ἐσήμαναν καὶ ὁ ἀρχιερεὺς κατήλθε μὲ φανούς καὶ μὲ ἐξαπτερυγα εἰς τὴν παραλίαν, διὰ νὰ τὸν ὑποδεχθῇ· ἀλλ' ὁ Κανάρης, οὐ μόνον διόλου δὲν ὑπερ-

φανεύθη δι' ὅλας αὐτὰς τὰς τιμὰς, ἀλλ' ἐντελῶς ἀδιαφορῶν δι' αὐτὰς ἐξέβαλε τὰ ὑποδήματά του καὶ μὲ γυμνοὺς τοὺς πόδας ἔτρεξε εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του καὶ ὄλου τοῦ πλήθους, ἐκεῖ δὲ ἤναψε δύο λαμπάδας πρὸ τῆς εἰκόνης τοῦ Ἀγίου Νικολάου, καὶ ἡνυχάρησε τὸν Θεόν, διότι τὸν ἐβοήθησε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἀνδραγαθήμα του· ἔπειτα δὲ ἀπεσύρθη ἡσύχως εἰς τὴν οἰκίαν του, ὥσάν τις νὰ μὴ εἶχε πράξει, ὥσάν νὰ μὴ ἦτο αὐτὸς τὸν ὅποιον ἐθαύμαζον ὄλοι· διότι οἱ ἀληθεῖς ἥρωες οἱ ἀληθῶς μεγάλοι ἄνδρες εἶνε μετριοφρονες.

ΦΙΛΙΣΤΩΡ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Μικρὸν τετραετὲς κοράσιον ἐκάθητο εἰς μίαν ἄκραν τῆς ὁδοῦ καὶ ἐζήτει παρὰ τῶν διαβατῶν ἐλεημοσύνην:
— Δόστε μου μία πεντάρα· ἔχω ἀπὸ τὸ μεσημέρι νὰ φάω τὸ κακόμοιρο...
... Καὶ ἡ ὥρα ἦτο 3 μετὰ μεσημβρίαν.

Ἡ κυρία Φιλίππιδι ἐκτένιζε μίαν ἡμέραν τὸν μικρὸν τῆς Κλεάνθη, ὁ ὅποιος ὅταν τὸν κτενίζουν νομίζει ὅτι τὸν βασανίζουν.

Ἄμα τὸ κτενίσμα ἐτελείωσεν:

— Ἀχ! πότε θὰ γράσω, νὰ γίνω κ' ἐγὼ φαλακρός ὥσάν τὸν παππούλη μου, διὰ νὰ μὴ με κτενίζετε πλέον!

Ὁ μικρὸς Κωστάκης κλαίει.

— Τί ἔχεις, Κωστάκη μου, καὶ κλαίεις, ἐρωτᾷ ἡ μήτηρ του. Μήπως σὲ πονεῖ τίποτε;

— Ὅχι! ἀλλ' ἔπεσα χθές.

— Καὶ κλαίεις δι' αὐτό; Τὸ χθὲς δὲν εἶνε σήμερον.
— Ναί! τὸ χθὲς δὲν εἶνε σήμερον, ἀλλὰ χθὲς ὅταν ἔπεσα ἦσουν ἔξω.

Τὸ δνειροπόλημα τοῦ Γεωργάκη εἶνε νὰ γίνῃ συνδρομητὴς τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων».

— Ἄν κάμης φρόνιμα τέσσαρας ἡμέρας κατὰ συνέχειαν, θὰ σὲ ἐγγράψω συνδρομητήν, τῷ λέγει ὁ πατήρ του.

Ὁ Γεωργάκης εἶνε πρόθυμος νὰ καθυποβληθῇ εἰς θυσιάς χάριν τῆς «Διαπλάσεως» ἀλλὰ... νὰ εἶνε φρόνιμος ἐπὶ τέσσαρας ὁλοκλήρους ἡμέρας! ὥσάν πολὺ τοῦ φαίνεται!

Ἡ μικρὰ ἀδελφή του Φιφὴ τὸν παρατηρεῖ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ἀνυπομονοῦσα ν' ἀκούσῃ τὴν ἀπόκρισιν του, — διότι καὶ αὐτὴ ἐνδιαφέρεται, — ἀλλ' εἰς τὸν Γεωργάκη φαίνεται ἀδύνατον φρονιμάδα τεσσάρων ἡμερῶν.

Τότε ἡ Φιφὴ μὲ προθυμίαν:

— Δὲν κάμνει, πατέρα νὰ μοιρασθῶμεν τὴν φρονιμάδα, τὰς δύο ἡμέρας νὰ κάμῃ ὁ Γεωργάκης φρόνιμα καὶ τὰς ἄλλας δύο ἐγώ;

Ἡ μικρὰ Μαρίνα ἠρώτα τὸν πατέρα τῆς:

— Ὅπως πέφτει μερικῶν ἡ ἐροτὴ δύο φορεῖς τὸ χρόνο, ἡμπορεῖ νὰ πέσουν καὶ τὰ γενέθλιά των δύο φορεῖς;

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ «ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, πολὺ, πολὺ διὰ τὰς εὐχὰς τὰς ὁποίας ὀλονέν μοι ἀποστέλλετε, ἀγαπητοὶ μικροὶ μου φίλοι, σὰς εὐχαριστῶ μὲ ὅλην μου τὴν καρδίαν. Ἐλπίζω δὲ ὅτι δὲν θὰ βραδύνωσι νὰ ἐκπληρωθῶσι αἱ εὐχαί σας, διότι τῶν ἀγγέλων αἱ εὐχαὶ εἰσακούονται, καὶ σεῖς εἴθετε μικροὶ ἄγγελοι. Νὰ ἡξέυρατε πόσον ἐπιθυμῶ καὶ ἐγὼ νὰ σὰς ἐπισκέπτωμαι δις τοῦ μηνός, μικροὶ μου φίλοι! ἀλλὰ μοι εἶνε ἀδύνατον νὰ τὸ πράξω πρὶν ἀποκτῶ τὸ ὑλίστιον δέκα χιλιάδας φίλους, ἐνῷ ἔως τώρα μόνον τέσσαρας χιλιάδας ἔχω. Σὰς τὸ εἶπον πολλάκις: ὅτι ἐὰν εἰλικρινῶς μὲ ἀγαπᾶτε καὶ θέλετε νὰ μὲ βλέπετε συχνότερον, ἐνεργήσατε δι' οὐδεμίαν μέσου δύνασιν, παρακαλέσατε τοὺς γονεῖς σας νὰ σὰς βοηθήσωσιν, ἵνα αὐξήσετε τὸν ἀριθμὸν τῶν φίλων μου, ὅπως ἔπραξαν τόσοι καὶ τόσοι ἄλλοι, τῶν ὁποίων τὰ δνόματα θὰ σὰς εἴπω βραδύτερον, καὶ οἱ ὅποιοι πραγματικῶς ἀπέδειξαν ὅτι μὲ ἀγαπῶσι καὶ ἐκτιμῶσι τὴν φιλίαν μου, καθὼς καὶ ἐγὼ σὰς ἀγαπῶ ὅλους.

Εἶσαι πολὺ εὐγενὲς κοράσιον, μικρὰ μου Οὐρανία, ἀφοῦ ἀπεφάσις νὰ μοι γράφῃς τακτικὰ κάθε Κυριακὴν· καὶ ἐγὼ θὰ εἶμαι πολὺ εὐτυχής, ἀναγινώσκουσα τὰς ὥραιας ἐπιστολάς σου, καὶ θὰ σοὶ ἀπαντῶ προθύμως. Σήμερον δέξου τοὺς ἀσπασμούς τῆς φίλης σου «Διαπλάσεως».

Διὰ νὰ γνωρίσῃς τὸν Δημητράκη δὲν εἶνε ἄλλο μέσον, φίλε Μεγαλάκη, εἰμὶ ν' ἀγοράσῃς τὸν δεύτερον τόμον «τῆς Διαπλάσεως»· ἐκεῖ ὑπάρχει ἡ εἰκονογραφία του καὶ ἡ βιογραφία του. Ἔσο φρόνιμος καὶ τότε ἴσως σοὶ τὸν ἀγοράσῃ ὁ πατήρ σου.

«Φιλτάτη μου Διαπλάσις! Σοὶ γράφω ὀλίγας γραμμάς σήμερον, διὰ νὰ σοὶ εἴπω ἕν ἀστειὸν τὸ ὁποῖον συνέβη εἰς τὸ σχολεῖόν μας: Χθὲς τὸ πρωὶ εἴχομεν ἱερὰν ἱστορίαν καὶ ἡ διδασκάλισσα ἠθέλησε νὰ ἐξετάσῃ τὴν Μαρίκαν Κ' (μοὶ γράφει ὅλον τὸ ἐπώνυμον τῆς Μαρίκας, ἀλλ' ἐγὼ δὲν τὸ λέγω διὰ νὰ μὴν τὴν ἐκθέσω, καθὼς δὲν θὰ εἴπω καὶ τὸ τῆς ἐπιστελλούσης τὴν ἐπιστολήν διὰ νὰ μὴν τὴν προσβάλω ὡς προδότριαν)· τὴν προσκαλεῖ λοιπὸν καὶ τὴν ἐρωτᾷ: — Τί ἔκαμαν οἱ Ἑβραῖοι ἅμα διηλθόν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν; — Καὶ τί νομίζετε ὅτι ἀπήντησε; Ἀφοῦ ἐσκέφθη μίαν ὥραν, λέγει μὲ ὕψος θριαμβευτικόν: — Ἐκάθησαν νὰ στεγνώσουν, κυρία! — Χά, χά, χά! νὰ ἦσο! τί γέλια ἐκάμαμεν. Ἦθελον νὰ μάθω, ὅταν ἦσο μικρὰ καὶ σὺ, ἀγαπητὴ μου «Διαπλάσις», ἤρχεσο ποτὲ εἰς τὸ σχολεῖον τίσον ἀμελέτητος; — Ἡ φίλη σου Κλεονίκη Π'». — Ὅχι, Κλεονίκη μου! ἐγὼ δὲν ἤμην ἀμελής, καὶ δι' αὐτὸ ἡξέυρα τώρα τόσα πράγματα· ἀλλ' οὔτε ἐπρόδωκα ποτὲ τὰς συμβαλητέας μου, ὡς πράττεις σύ, καὶ δι' αὐτὸ τώρα μὲ ἀγαποῦν ὄλοι, μικροί, μεγάλοι, καὶ ἔχω τόσους φίλους.

Ἡ «Διαπλάσις» γράφεται διὰ παιδία, καλέ μου Ἀνδρέα, ἀλλὰ τὰ περιεχόμενά της δὲν γράφονται ὑπὸ παιδίων. Μόνον «πνευματικὰς ἀσκήσεις» δύνασαι ν' ἀποστέλλῃς, ἂν θέλῃς καὶ καλὰ νὰ ἦσαι συνεργάτης μας, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ πρέπει νὰ εἶνε πρωτότυποι ὑπὸ σοῦ τοῦ ἰδίου συντάταγμένα, νὰ μὴ ἐδημοσιεύθησαν ἄλλοτε καὶ νὰ εἶνε μικρὰ, πολὺ μικρὰ καθὼς ἐκεῖναι τὰς ὁποίας δημοσιεύομεν.

Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη, ἀγαπητὴ Νίκο, διότι ἀπεφάσις νὰ μὴ πειράξῃς τὸν Κωστάκη σας· ἀπὸ

σήμερον λοιπὸν εἴμεθα φίλοι, καὶ σὲ ἀσπάζομαι, καθὼς καὶ τὸν Κωστάκη σας.

Καὶ ἐγὼ εἶμαι καταγαυμένη μὲ τὴν φιλίαν σου. ἀγαπητὴ Ἀλκιβιάδη.

Δὲν πρέπει, φίλτατε Περικλάκη, νὰ νομίζῃς ὅτι ἡμεῖς πταίομεν, ὁσάκις δὲν λαμβάνεις τὸ φύλλον. Πτζίει τὸ ταχυδρομεῖον τῆς πόλεώς σας, τὸ ὅποιον, φαίνεται δὲν εἶνε τόσον τακτικόν. Εἰς τοῦ ταχυδρομείου τὸ γραφεῖον ν' ἀπευθύνῃς τὰ παράπονά σου τοῦ λοιποῦ, διότι ἀπὸ τὸ ἰδικόν μας γίνεται τακτικὴ ἡ ἀποστολὴ πρὸς πάντας.

Ναί, μικρὰ μου Σοφία, εἶσαι πολὺ εὐτυχής, διότι ὁ πατήρ σου σὲ ἀγαπᾷ πολλὴ καὶ σὲ ξαναγαίοναι τὴν συνδρομὴν «τῆς Διαπλάσεως» ὡς μοὶ γράφεις· ἀλλὰ πρόσεχε, ἀγαπητὴ μου, πρόσεχε! διότι ὅταν ἰνομάζεται τις Σοφία, πρέπει νὰ εἶνε πραγματικῶς σοφὴ καὶ νὰ μὴ κάμῃς τοιαύτας ἀνορθογραφίας.

Καὶ διατί, καλὴ μου Πολυξένη, θὰ μ' ἀφήσῃς μετὰ ἐννέα μηνάς; Μήπως διότι θὰ εἰσέλθῃς εἰς τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος; Τί περᾶς! Πολλὰ δεσποινίδες ὑπερέβησαν κατὰ πολλὰ ἔτη τὴν ἡλικίαν αὐτὴν καὶ ὅμως εἶναι φίλαι μου, καὶ μὲ ἀναγινώσκουν μὲ μεγάλην τὴν εὐχαρίστησιν.

Συμφωνῶ καὶ ἐγὼ, φίλε Τριόφθαλμε, μὲ ὅσα λέγεις ἐν τῇ ἐπιστολῇ σου περὶ τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ ποιήματός σου, καὶ μάλιστα εὐρίσκω καὶ πολλὰ ἄλλα λάθη, δι' ὃ ἀναγκάζομαι νὰ σοὶ εἴπω ὅσα καὶ εἰς τὸν Ἀνδρέαν ἀνωτέρω. Οὐχ ἥττον ὅμως σὲ συγχάριω διότι κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς σου ἐξέλεξας τοιαύτην εὐγενὴ ἐνασχόλησιν, καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ μοὶ στέλλῃς τακτικὰ τὰ προϊόντα τῆς διανοίας σου, διὰ νὰ τ' ἀναγινώσκω· ἂν δέ ποτε εὖρω κανέν μικρὸν παρὰ πολὺ ὥραϊον καὶ κατάλληλον θὰ τὸ προσφέρω καὶ εἰς τοὺς μικροὺς μου φίλους νὰ τὸ ἀναγινώσων. Ἡ Ἀνταπόδοσις ἦτο καλλιτέρα τοῦ μύθου ὃν ἄλλοτε μοὶ ἀπέστειλας.

Δὲν πρέπει νὰ λυπῆσαι, φιλάτη Ὀλιβία Ι'· ἐπειδὴ μόνον δύο φίλας ἠδυνήθης νὰ μοὶ συστήσῃς· αὐτὰ εἶνε τόσον καλὰ, ὥστε θὰ μὲ κάμουν καὶ εἰς ἄλλας τῶν φίλας γνωστήν.

Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μ' ἐρωτᾶτε, ἂν θέλω νὰ μοὶ γράφετε· ἡ μόνη μου χαρὰ, μικροὶ μου φίλοι, εἶνε νὰ λαμβάνω ἀπὸ ὅλους σας ἐπιστολάς καὶ νὰ σὰς ἀπαντῶ. Γράφετέ μοι, γράφετέ μοι, ἐρωτᾶτέ με ὅτι θέλετε νὰ μάθετε, ἀναθεσάτε μοι νὰ ἐρωτήσω ἄλλους, ἂν θέλετε, καὶ ἐγὼ εἶμαι προθυμὴ νὰ σὰς εὐχαριστήσω.

Καὶ σέ, φίλτατε Ἐκτορ, πῶς νὰ μὴ τὸ ἔχω εἰς τὴν καρδίᾳ μου! ὀλονέν μὲ συσταίνει εἰς νέους φίλους. Τί καλὰ! ὅταν θὰ γίνωνται καὶ αἱ γυναῖκες βουλευταί, ἐγὼ μὲ τόσους φίλους, θὰ ἐκλεχθῶ πρῶτος βουλευτὴς Λευκάδας.

Ὡ! ὦ! πάλιν ὁ εὐγενὴς μου φίλος Μιλτιάδης ἐπιστολήν μὲ νέους συνδρομητάς! Τί δραστήριος! Ἀκουσον, Μιλτιάδη: τώρα σοὶ στέλλω μόνον τοὺς ἀσπασμούς μου, καὶ ὅταν εὐκαιρῶς ἀπὸ τὰς ἐπισκέψεϊς μου, θὰ σοὶ κεντήσω ἕνα νυκτερινὸν σκουφόν. Δὲν φορεῖς σκουφὸν τὴν νύκτα, τὸ γνωρίζω, ἀλλὰ θὰ τὸν φυλάξῃς διὰ τὰ γηρατεῖά σου· φαντάσου ὅταν γηράσῃς, νὰ καλύπτῃς τὴν σοφὴν σου κεφαλὴν μὲ τὸ δῶρον τῆς φίλης σου «Διαπλάσεως».

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

23. Έλλιποσύμφωνον: Η — ά·ώ·εια — *ού — *ού·ου — ή — *σε·*ο·έ·η — ά·θ — *α·ά·η — *ύ·α·αι — *ά — έ·α·ο·ω·ή — *ιά — *ε·*ού·ή — *οι·ο·ο·ία — *ά·ά — *ί· — *ύ·α·αι — *ά — *ε·*η: — *ά — *ά·α·η·ώ·ω — *ή — *η·ε·ί·ή — *ά·ώ·εια — *ού — *ό·ου — *α·ά·ω — *έ — *ή — *αύ·ιο — *ή·έ·α·;

24. Φωνηεντόλιπον: *νθ·π·ς — *ν· — *χρ·σ·ς — *ν· — *πλ·*ν — *ν· — *γκ·ρ·ς.

25. Λεξιγριφος.

Όταν είμαι με κεφάλι ομοιάζω με βουβάλι.
Και χωρίς κεφάλι είμαι κολλημένο στο κεφάλι.

26. Λεξιγριφος.

Αν μ' άφήσης όπως είμαι, δι' έμέ και άπονήσκεις.
Τόσον μ' αγαπάς! και θέλεις πάντοτε νά είς' έγγύς μου.
Εν δέ Α άν προσθέσης έμπροσθεν τής κεφαλής μου,
Υπό τήν κατάραν όλων των συμπολιτών μ' εύρίσκεις.

Εστάλη εκ Πόρου υπό Δ. Ευσταθιάδου.

27. Λεξιγριφος.

Με κεφαλήν, νήσός είμι, μία εκ των Κυκλάδων.
Ακέφαλος, καταμασσώ τά φύλλα εκ των κλάδων.

Εστάλη εκ Περιστάσις υπό Γ. Τριανταφυλλίδου.

28. Λεξιγριφος.

Πλησίον είς τούς οφθαλμούς ένφ πάντοτε μ' έχεις,
Ουδέποτε πλήν δύνασαι τδ σμά μου νά βλέπης.
Εφ' όσον τείνεις οφθαλμόν νά με κατασκοπεύσης.
Τόσον άπομακρύνουμαι — πλήν σύ θά με μαντεύσης.
Τά πέντε πρώτα γράμματα άν άποσκορακίσης,
Αίσθητικόν σου όργανον άμέσως θ' άπαντήσης.

Εστάλη εκ Πλωμαρίου (Αίοδου) υπό Π. Μελαυνιδού.

29. Λογοπαίγνιον: Ποία νήσος καίει περισσότερον;

Εστάλη υπό του Πιπερόσπουρου.

30. Λογοπαίγνιον: Τί κοινόν έχουσιν οι Έπιοι και τά άνθη;

31. Λογοπαίγνιον: Ποιον ήμισυ είχε μεγαλείτερον του όλου;

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΛΥΤΩΝ

ΑΘΗΝΩΝ: Βλάχου Σ. Εύρυκτη και Περιελής, 6. — Βουκουδάκη Μαρία, 7. — Δαριλής Άλεις, 3. — Εύδοσμον Άνθος, 11. — Ζάβαλη Ελένη και Κωνσταντίνος, 5. — Ζεύς δ' Ολύμπιος, 6. — Ηπίτης Θ. Ιωάννης, 2. — Ιωαννίδης Άγρίσιος, 4. — Κορκοράν, 14. — Κοντοβράκη Βασιλική, 1 α'. — Κοτζιάς Κ. Ιωάννης, 5. — Λεοντίδης Ι. Στέφανος, 4. — Λιβανιά Άλεξάνδρα, 2 α'. — Μίσης Ι. Π., 6. — Μιχαλόπουλος Ι. Γεωρ., 6. — Νικολάου Άριστόδημος, 2. — Πιπερόσπουρος, 5. — Πίπις Κ. Μαρία, 4. — Υάκινθος, 8. — Φωτιάδης Θεμιστοκλής, 1. — ΑΡΓΟΥΣ: Παργαλινοπούλου Κατίνα, 2 α'. — ΒΛΑΟΥ: Ματθαίου Μ. Ειρήνη, 3 α'. — ΔΡΑΜΑΣ: Άντωνιάδου Ελευθερία, 3. — Τριανταφύλλου Β. Σοφία, 3. — ΖΑΚΥΝΘΟΥ: Κλαυδιανός Γεωρ., 3 α'. — ΚΕΡΚΥΡΑΣ: Ζήρας Δ. Διονύσιος, 4 α'. — ΚΩΝΣΤΑΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ: Ιωαννίω Σ. Άρτεμις, 6. — Μαρούλη Κ. Σμαράγδα, 6. — ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ: Μελισσηός Γεράσιμος, 7. — Οικονομοπούλου Α. Όλγα, 2 α'. — ΠΟΡΟΥ: Ευσταθιάδης Δ., 9. — ΣΥΡΟΥ: Καγκάδη Ιωάννα, 7. — ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ: Μεντιώρος Άναστ. Παναγιώτης, 4 α'. — ΥΔΡΑΣ: Τζάβας Κ. Ι., 9. — ΧΑΛΚΙΔΟΣ: Βλαχάβας Γ. Ι., 3.

Συνδρομή έτησία και μόνον προπληρωτέα: Έν Έλλάδι φράγκα 2, — Έν τῷ έξωτερικῷ φρ. 3.

Συνδρομηταί έγγράφονται κατά πάσαν Ισολήν και λαμβάνουσι τά φυλλάδια από του πρώτου αριθμού του τρέχοντος έτους.

Είς τούς προκηθεύοντας και προκαταβάλλοντας 10 έως 12 συνδρομάς στέλλεται έν φύλλον δωρεάν καθ' όλον τδ έτος. Αφίεται δ' έκπαισις δραχ. 20 επί ταίς 100 είς ταύ: προκηθεύοντας πλείονας συνδρομάς των 12. — Αί συνδρομαί εκ των Ισολών και του έξωτερικού άποστέλλονται διά γραμματοσήμων Ιλληνικών, και όλων των λοιπών ευρωπαϊκών κρατών, ως και δι' Αιγυπτιακών και Αμερικανικών εάν διείνε πολλοί διά χαρτονομισμάτων τής Έθνικής μόνον Τραπεζής τής Έλλάδος ή τής Γαλλίας, δι' έπιταγών, διά τοκομεριδίων των Έλληνικών δανείων, διά χρυσών νομισμάτων, χρηματοδεμάτων και συναλλαγματικών. Διευθύνονται δι' έπ' εύθείας προς τήν διευθυντήν «της Διαπλάσεως των Παιδών» είς Αθήνας.

Οι μέχρι τουδι εκδοθέντες δύο τόμοι τής «Διαπλάσεως των Παιδών», των έτών 1879 και 1880 **ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ** έν τῷ Γραφείῳ αὐτῇ. Έκαστος τόμος τιμάται: άδελτος φρ. 2 1/2, χαρτοδεμένος φρ. 3 1/2 χρυσοδεμ. φρ. 5. Οι δύο τόμοι συνεραμμένοι είς έν τεύχος: χαρτοδεμ. φρ. 6, χρυσοδεμ. φρ. 8. Αποστέλλονται και διά του ταχυδρομείου, εάν μετά του αντίτιμου αυτών άποσταλῶσι τά ταχυδρομικά τέλη: λεπτά 30 δι' έκαστον άδελτον τόμον, 50 δι' έκαστον δεδεμένον και 60 διά τούς συνεραμμένους.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ» οδός Έρμού 72 πρό τής Καπνικαρείας, έν Αθήναις.

Έν Αθήναις εκ του τυπογραφείου Άνδρέου Κορομηλά. 1882 — Β', 193.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΚΟΡΑΣΙΑ

Απαγορεύεται ή άνευ άδείας αναδημοσίευσίς των περιεχομένων.

ΕΤΟΣ Γ'

ΑΘΗΝΗΣΙ κατ' Απρίλιον του 1881.

ΑΡΙΘ. 4.

Έλα νά ιδῆς, Κίμων, έλα.

(Ιδ. σελ. 52).

ΠΟΙΑΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΚΑΜΝΕΙ Ο ΠΑΤΗΡ ΣΟΥ;

ΣΚΗΝΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ, ΝΕΟΚΛΗΣ, ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ, ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ,
ΘΛΕΜΑΧΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΑΧΗΣ.

ΛΥΣ. Τί παιγνίδι λέγετε να παίξωμεν;

ΑΓΑΜ. Τὸ πῆδημα!

ΤΗΛ. Τὸ κυνηγητό!

ΘΡΑΣ. Οὐφ! καὶ μένοι καὶ σεῖς, καθημέραν τὸ πῆδημα, τὸ κυνηγητό — τὸ κυνηγητό, τὸ πῆδημα, ὡσὰν νὰ ἡμεῖς ψεύτικοι ἀνθρωπίσκοι τοὺς ὁποίους καθ' ἡμέραν, τὴν ἰδίαν ὥραν, χορδίζουν διὰ νὰ τρέχουν, ἢ διὰ νὰ πηδοῦν. ἐγὼ προτείνω ἄλλο παιγνίδι.

ΝΕΟΚ. Ποῖον;

ΘΡΑΣ. Ὁ καθεὶς μας νὰ εἴπῃ ποῖαν ἐργασίαν κάμνει ὁ πατήρ του.

ΝΕΟΚ. (Μορφάζων). Παιγνίδι δὲ ποῦ τὸ ἐπέτυχες!

ΘΡΑΣ. Περί ὁρέξεως οὐδεὶς λόγος! Τί λέγετε σεῖς, παιδιά;

ΔΗΜ. Ναι, μάλιστα. Καθημέραν παίζομεν μὲ τὰ πόδια μας, σήμερον ἄς παίξωμεν μὲ τὴν γλῶσσάν μας· ἀντὶ νὰ τρέχωμεν καὶ νὰ πηδῶμεν, ἄς ὁμιλήσωμεν σήμερον. Ἐγὼ συμφωνῶ μὲ τὸν Θρασύβουλον.

ΘΡΑΣ. (Γυφὼν τὴν χεῖρά του). Ὅστις θέλει νὰ παίξῃ τὸ παιγνίδι: «ποῖαν ἐργασίαν κάμνει ὁ πατήρ σου» ἄς ὑψώσῃ τὴν χεῖρά του. (Ἐγείρουν τὴν χεῖρά των ὁ Δημητράχης, ὁ Λύσανδρος, ὁ Ἀγαμέμνων καὶ ὁ Τηλέμαχος.) Εἶς, δύο, τρεῖς, τέσσαρες, κ' ἐγὼ πέντε· μόνον ὁ Νεοκλῆς δὲν παραδέχεται, ἀλλ' ἡ πλειοψηφία νικᾷ.

ΠΑΝΤΕΣ. (Ἐκτὸς τοῦ Νεοκλέους). Βέβαια, ἡ πλειοψηφία νικᾷ. Ἐμπρός λοιπόν!

ΘΡΑΣ. Ποῖος θ' ἀρχίσῃ πρῶτος;

ΔΗΜ. Ὁ Ἀγαμέμνων.

ΑΓ. Ἄς εἶνε. Ὁ πατήρ μου εἶνε ἰατρός· ὅταν ἀσθενοῦν ἔρχονται καὶ τὸν προσκαλοῦν, καὶ μεσάνυχτα ἂν εἶνε, καὶ ἂν χιονίζῃ, θὰ σηκωθῇ νὰ ὑπάγῃ· πολλάκις ἀγρυπνεῖ πλησίον τῆς κλίνης τοῦ ἀσθενοῦς· μίαν ἡμέραν τὸν ἠρώτησα: «Σὲ πληρόνουν πολλὰ καὶ κοπιάζεις τόσον πολὺ, πάτερ μου;» καὶ ἐκεῖνος μὲ παρετήρησε καλὰ καλὰ, καὶ μοῦ

εἶπεν: «Εἶνε καθήκόν μου, παιδί μου· εἶσαι μικρὸς ἀκόμη, ἀλλ' ὅταν μεγαλώσῃς θὰ ἐννοήσῃς ὅτι ὅταν ἐκτελῇ τις τὸ καθήκόν του, αἰσθάνεται πολὺ περισσότερὰν εὐχαρίστησιν, παρὰ ἂν κερδίσῃ ὅλους τοὺς θησαυροὺς τοῦ κόσμου· εἰς ἀσθενῆς κινδυνεύει· τὸ καθήκόν μου εἶνε νὰ τὸν σώσω, ἂν εἶνε δυνατόν· καὶ ὅταν τὸ κατορθώω, ὅταν τὸν παραδίδω ὑγιᾶ εἰς τὴν σύζυγόν του εἰς τὰ παιδιὰ του, εἰς τοὺς συγγενεῖς του, ὅταν εἰς τοὺς δακρυσμένους τῶν ὀφθαλμοῦς ἀστράπτῃ ἡ χαρὰ, καὶ ὅταν τοὺς στεναγμοὺς διαδέχωνται οἱ γέλωτες εἰς τὴν λυπημένην ἐκείνην οἰκίαν, τότε εἶμαι πολὺ εὐτυχής, παιδί μου· τί εἶνε τὰ χρήματα ἐνώπιον τῆς χαρᾶς μου ἐκείνης; ἐνίοτε μάλιστα συμβαίνει...» μοῦ εἶπε... ἀλλὰ δὲν ἤξεύρω ἂν πρέπη νὰ τὸ εἴπω, διὰ νὰ μὴ φανῇ ὅτι ἐπαινῶ τὸν πατέρα μου.

ΔΗΜ. ὦ! λέγε, λέγε, Ἀγαμέμνων· δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα τίποτε νὰ κρύψῃς· ἀφ' οὗ μάλιστα ἡ πρᾶξις τοῦ πατρός σου φαίνεται ὅτι εἶνε καλὴ, ἀπαιτοῦμεν νὰ μᾶς τὴν εἴπῃς.

ΑΓ. Μοῦ εἶπεν: «ὅταν ὁ ἀσθενῆς εἶνε πολὺ πτωχός, ὅχι μόνον διὰ τὰς ἐπισκέψεις μου τίποτε δὲν λαμβάνω, ἀλλὰ πληρόνω καὶ τὰ ἱατρικά, καὶ ἐνίοτε, ὅταν δὲν ἔχῃ νὰ φάγῃ καί, ἀφ' οὗ ἐσώθῃ ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν, κινδυνεύῃ ν' ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν πείναν, τὸν διατηρῶ ἕως ὅτου νὰ γίνῃ καλὰ καὶ ν' ἀρχίσῃ νὰ ἐργάζεται. Λοιπόν, παιδί μου, δὲν κοπιᾶζω τόσον πολὺ διὰ τὰ χρήματα, ὅπως ὑποθέτεις, ἀλλὰ διότι εἶνε καθήκόν μου».

Νά, ἀφ' οὗ τὰ ἠθέλατε ὅλα, τὰ εἶπα ὅλα.

ΘΡΑΣ. Τώρα τίνος σειρά εἶνε;

ΔΗΜ. Ἡ ἰδική σου.

ΘΡΑΣ. Ἐστὼ· ὁ πατήρ μου εἶνε ἀξιωματικός· διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν βαθμὸν του ἐκοπίασε πολὺ· διότι οἱ στρατιωτικοὶ ὁμοιάζουν μὲ τοὺς μαθητάς· δίδουν ἐξετάσεις καὶ προβιάζονται, ἂν ἐπιτύχουν· ἡ ζωὴ του ἀνήκει εἰς τὴν Πατρίδα καὶ ὅταν τῷ εἴπῃ ἡ Πατρίς: ἐμπρός! θὰ ὁρμήσῃ εἰς τὸ πῦρ τῶν ἐχθρῶν, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τοὺς στρατιώτας του, καὶ θὰ πολεμήσῃ ὑπὲρ τῆς Πατρίδος. Ἄλλος!

ΔΗΜ. Ὁ Τηλέμαχος

ΤΗΛ. Ὁ πατήρ μου εἶνε ἐπιλογίας· ἀλλὰ δὲν ἐντρέπομαι· διότι, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τῆς μάχης, εἶμαι βέβαιος ὅτι θ' ἀγωνισθῇ ὡς Ἑλλήν καὶ θὰ χύσῃ τὸ αἷμά του· νομίζω δὲ ὅτι τὸ αἷμα τοῦ ἐπιλογίου δὲν εἶνε χειρότερας ποιότητος ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ ἀξιωματικοῦ· ἀρκεῖ ἀνδρείου αἷμα νὰ εἶνε....

ΔΗΜ. Εὖγε Τηλέμαχε.

ΤΗΛ. Ὁ πατήρ μου ἐπολέμησεν εἰς τὴν Κρήτην πρὶν ἀκόμη γεννηθῶ ἐγώ.

ΘΡΑΣ. Λύσανδρε ἡ σειρά σου.

ΛΥΣ. Ὁ πατήρ μου εἶνε ἔμπορος· ἔχει ἀναποκριτὰς εἰς τὰς μεγαλειτέρας πόλεις τῆς Εὐρώπης· τῷ στέλλουν ἀπ' ἐκεῖ διάφορα ἐμπορεύματα καὶ τὰ πωλεῖ ἐδῶ, ὁ δὲ πατήρ μου τοῖς στέλλει ἄλλου εἶδους ἐμπορεύματα καὶ τὰ πωλοῦν ἐκεῖ· ὁ πατήρ μου δὲν ἡμπορεῖ νὰ ὠφελήσῃ τὴν Πατρίδα μὲ τὰ ὅπλα, διότι δὲν εἶνε στρατιωτικός, ἀλλὰ τὴν ὠφελεῖ μ' ἐκεῖνο μὲ τὸ ὅποιον ἀγοράζονται τὰ ὅπλα, τὰ χρήματα. Ἐλαβε πολλὰς μετοχὰς εἰς τὸ δάνειον τῶν 120 ἑκατομμυρίων, τὸ ὅποιον ἔκαμε τὸ Ἔθνος διὰ τὰς πολεμικάς μας ἐτοιμασίας. Ἄλλος.

ΔΗΜ. Ὁ Νεοκλῆς.

ΝΕΟΚ. (συνεσταλμένος) Ὁ πατήρ μου εἶνε....

ΘΡΑΣ. Ἐμπρός!

ΝΕΟΚ. (ἐπίσης). Ὁ πατήρ μου εἶνε....

ΘΡΑΣ. Λέγε λοιπόν· τί εἶνε· διατὶ σκαλύνει εἰς τὸν λάρυγγά σου τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πατρός σου ὡς νὰ ἦτο ψαροκόκκαλον.

ΝΕΟΚ. (πιέζων ἑαυτὸν, μετ' ἀγωνίας) Ὁ πατήρ μου εἶνε.... (ξηροκαταπίνει) εἶνε.... ὑποδηματοποιός....

ΔΗΜ. Καὶ δι' αὐτὸ ἐντρέπεσαι νὰ τὸ εἰπῇς; μήπως νομίζεις ὅτι καὶ οἱ ὑποδηματοποιοὶ δὲν ἔχουν καθήκοντα καὶ δὲν φαίνονται καὶ αὐτοὶ χρήσιμοι; ἂν δὲν ὑπῆρχον ὑποδηματοποιοί, οἱ ἱατροὶ καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ ἔμποροι καὶ ὅλοι θὰ ἐπεριπάτουν ξυπόλητοι εἰς τοὺς δρόμους· καὶ ὁ ἰδικός μου πατήρ εἶνε κτίστης· ἀλλὰ διατὶ νὰ ἐντραπῶ; εἶνε πτωχός, ἀλλ' ἐκπληροῖ τὸ καθήκόν του καὶ δύναται νὰ φαίνεται καὶ αὐτὸς ὠφέλιμος· ἂν δὲν ὑπῆρχον κτίσται, θὰ ἐκοιμῶντο ὅλοι εἰς τοὺς δρόμους· χωρὶς πτωχοὺς τί

ἡμποροῦν νὰ κάμουν οἱ πλούσιοι; τίποτε· ἔπειτα καὶ οἱ πτωχοὶ ἐργάζονται διὰ τὸ Ἔθνος· αὐτοὶ πληρόνουν τοὺς φόρους ἀπὸ τοὺς ὁποίους λαμβάνουν τοὺς μισθοὺς των καὶ οἱ ὑπάλληλοι καὶ οἱ βουλευταὶ καὶ οἱ ὑπουργοὶ καὶ....

ΘΡΑΣ. Εὖγε, Δημητράκη.

ΛΥΣ. (γελῶν) Καὶ μένει Δημητράκη, ὁμιλεῖς μὲ τόσον ἐνθουσιασμόν διὰ τοὺς πτωχοὺς, ὥστε θὰ μᾶς πείσῃς ἐπὶ τέλους νὰ παρακαλέσωμεν τοὺς γονεῖς μας νὰ γίνουν κτίσται καὶ ὑποδηματοποιοί.

ΝΕΟΚ. (λαμβάνων τὴν χεῖρα τοῦ Δημητράκη). Δημητράκη, εὐχαριστῶ διὰ τὸ μάθημα· (πρὸς ὅλους) Τώρα ἐντρέπομαι ὅχι διότι ὁ πατήρ μου εἶνε ὑποδηματοποιός, ἀλλὰ διότι ἐντρέπομαι νὰ τὸ ὁμολογήσω.

ΘΡΑΣ. Ἐτελειώσαμεν ὅλοι;

ΔΗΜ. Ὅλοι.

ΘΡΑΣ. Τώρα ἄς ὑπάγωμεν νὰ μελετήσωμεν δι' αὐριον.

ΑΙΜΥΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ.

ΠΡΩΙΝΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Ὁ μικρὸς Φίλων ἀγαπᾷ πολὺ τὸν ὕπνον, ἀλλ' ἀπὸ χθὲς τὸ ἐσπέρας ἔλαβε σταθερὰν πλέον ἀπόφασιν νὰ σηκόνηται πρῶτ'. Πρέπει δὲ νὰ ἡξεύρηται ὅτι ὁ Φίλων ὅσον μικρὸς καὶ ἂν εἶνε ἔχει σταθερὸν χαρακτῆρα, καὶ ἅμα ἀποφασίσει τι — καλὸν ἐννοεῖται, διότι ὁ Φίλων μόνον καλὰ πράγματα ἀποφασίζει — ἐξάπαντος θὰ τὸ ἐκτελέσῃ. Τώρα ἂν δὲν μὲ πιστεύητε, στρέψατε τὸ φύλλον καὶ θὰ τὸν ἴδῃτε εἰς τὸ παράθυρόν του πρῶτ', πρῶτ', στηριζόμενον ἐπὶ τῶν χειρῶν του, καὶ παρατηροῦντα εἰς τὸν κήπον των ὁ ὁποῖος ἐκτείνεται ὑπὸ τὰ παράθυρά του.

Πῶς τὸν ζωογονεῖ ὁ ὁροσερὸς ἀήρ τῆς αὐγῆς! ἕως εἰς τὴν ῥίνα του τῷ φέρει τὰς γλυκείας εὐωδίας τῶν ἀνθέων.

Ἡξεύρετε δὲ τί παρατηρεῖ καὶ τί ἀκούει εἰς τὸν κήπον καὶ αἰσθάνεται τόσην εὐχαρίστησιν;

Παρατηρεῖ τὰ δένδρα μὲ τὰ καταπράσινα φύλλα των, τὰ ἄνθη τὰ εὐώδη, τὰ λευκά, κυανᾶ, ἐρυθρά, κίτρινα, τὰ ὁποῖα ὁμοιάζουν